

การแปลข้อมูลประชาสัมพันธ์ความเป็นมาของรัฐสภาไทย
ผ่านนิทรรศการออนไลน์ เรื่อง รำลึก 89 ปี รัฐสภาไทย
จากภาษาไทยเป็นภาษาอาหรับ

นายชูชาติ พุฒเพ็ญ

รายงานวิชาการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การพัฒนานักบริหารระดับสูงสำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 13
สถาบันพระปกเกล้า

พ.ศ. 2564

ลิขสิทธิ์ของสถาบันพระปกเกล้า

การแปลข้อมูลประชาสัมพันธ์ความเป็นมาของรัฐสภาไทย
ผ่านนิทรรศการออนไลน์ เรื่อง รำลึก 89 ปี รัฐสภาไทย
จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ

โดย

นายชูชาติ พุฒเพ็ญ

รหัสประจำตัว 64-13-23

สถาบันพระปกเกล้า

รายงานวิชาการส่วนบุคคล เรื่อง การแปลข้อมูลประชาสัมพันธ้ความเป็นมาของ
รัฐสภาไทยผ่านนิตรรศการออนไลน์ เรื่อง รำลึก 89 ปี
รัฐสภาไทย จากภาษาไทยเป็นภาษาอาหรับ

อาจารย์ที่ปรึกษา : กิตติมา บุณนาค
(อาจารย์กิตติมา บุณนาค)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : วิวัฒน์ ชัยภาคภูมิ
(อาจารย์วิวัฒน์ ชัยภาคภูมิ)

อนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการพัฒนานักบริหารระดับสูง
สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 13

กฤษณ์ วัฒนศิริ
(ศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย)
เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า

บทคัดย่อ

ชื่อผู้จัดทำ : นายชูชาติ พุฒเพ็ง นักศึกษาสถาบันพระปกเกล้า หลักสูตรการพัฒนานักบริหาร
ระดับสูงสำหรับข้าราชการรัฐสภา รุ่นที่ 13

ชื่อหัวข้อเอกสาร : การแปลข้อมูลประชาสัมพันธ์ความเป็นมาของรัฐสภาไทยผ่านนิทรรศการ
ออนไลน์ เรื่อง รำลึก 89 ปี รัฐสภาไทย จากภาษาไทยเป็นภาษาอาหรับ

อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์กิตติมา บุณนาค

อาจารย์ที่ปรึกษา (ร่วม) : อาจารย์วิวัฒน์ ชัยภาคภูมิ

การศึกษา เรื่อง “การแปลข้อมูลประชาสัมพันธ์ความเป็นมาของรัฐสภาไทยผ่านนิทรรศการ
ออนไลน์ เรื่อง รำลึก 89 ปี รัฐสภาไทย จากภาษาไทยเป็นภาษาอาหรับ” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา
หลักการแปล แนวคิดทฤษฎี และกลวิธีการแปลแบบต่าง ๆ และค้นหาทฤษฎี เทคนิคการแปล
เนื้อหาการเมืองการปกครองไทย เพื่อเสนอแนะแนวทางการแปลเนื้อหาในบทบรรยาย
นิทรรศการออนไลน์ เรื่อง รำลึก 89 ปี รัฐสภาไทย เป็นภาษาอาหรับ ให้มีความถูกต้องแม่นยำ
สละสลวย ประณีต และเป็นธรรมชาติ

จากการศึกษาพบว่าหลักการแปลเนื้อหาที่มีบริบททางด้านประวัติศาสตร์การเมืองไทย
ที่สะท้อนถึงร่องรอยเชิงวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ความเป็นมาของรัฐสภาไทยจากอดีตถึง
ปัจจุบัน เป็นการถ่ายทอดความหมายจากภาษาไทยเป็นภาษาอาหรับ ใช้หลักการและทฤษฎี
การแปลแบบถอดความหมาย (sense for sense translation) โดยยึดผู้รับสารเป็นหลัก
(reader-centered translating) และเป็นวิธีการแปลแบบครบความ (complete translation)
นอกจากนี้ ในขั้นตอนการจำแนกหน่วยแปล การวิเคราะห์วรรณกรรม และวัตถุประสงค์ รวมทั้ง
เจตนาของภาษาต้นฉบับพบว่า การแปลที่มีเนื้อหาเชิงการให้ข้อมูลหรือการโน้มน้าวที่พบในระดับ
ของหน่วยประโยคจากต้นฉบับจะเลือกรูปแบบการแปลแบบผสมผสาน (inconsistent mixture)
ขณะที่เนื้อหาที่มีวัตถุประสงค์เน้นการบรรยายจะใช้รูปการแปลที่ตรงกับหน่วยความหมายของ
ประโยคตามเนื้อหาของภาษาต้นฉบับ แต่ปรับลดการยืดยาวและไวยากรณ์ในตัวบทลงเรียกว่า
(modified literal) สำหรับเทคนิคการแปลบริบทการเมืองการปกครองไทยพบว่า มีเทคนิคการแปล
ที่หลากหลายเพื่อให้การถ่ายทอดความหมายสู่บทภาษาแปลเป็นธรรมชาติมากที่สุด ได้แก่
การทับศัพท์/ยืมคำ การกระชับความ การตัดคำหรือละไว้ไม่แปล การเพิ่ม/ขยายความ การเทียบ
คำใกล้เคียง การเรียงลำดับความใหม่ และการใช้คำจำแนกความ

สำหรับข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้เห็นว่าควรมีการเตรียมความพร้อมสำหรับกระบวนการแปลเอกสารจากภาษาไทยเป็นภาษาอาหรับในบริบทอื่น ๆ เนื่องจากงานศึกษาวรรณกรรมการแปลเอกสารจากภาษาไทยเป็นภาษาอาหรับถือเป็นเรื่องใหม่ จึงสมควรที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรต้องเร่งผลักดันและส่งเสริมให้ศึกษากระบวนการแปลวรรณกรรมประเภทต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการผลิตเนื้อหาเชิงนวัตกรรมการแปลสู่บทแปลภาคภาษาอาหรับ อาทิ กฎหมาย กฎระเบียบ ข่าวประชาสัมพันธ์ บทบาทรัฐสภาที่ปัจจุบันมีการนำเสนอไว้อย่างหลากหลายทั้งการประชุมรัฐสภา การประชุมคณะผู้แทนรัฐสภาไทยทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี กิจกรรมการเยือน - รับเยือน เอกสารนำชมรัฐสภา รวมถึงการรณรงค์ส่งเสริมกิจกรรมและการบริหารกิจการภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งการศึกษางานแปลประเภทนี้จะมีส่วนสนับสนุนและพัฒนาศักยภาพความรู้ใหม่ ๆ และยังช่วยยกระดับความเป็นมืออาชีพของสายงานวิเทศสัมพันธ์ รวมทั้งตอบสนองยุทธศาสตร์องค์กร ด้วยการเตรียมข้อมูลภาคภาษาต่างประเทศนำเสนอผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพในอนาคตต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าเอกสารวิชาการส่วนบุคคล เรื่อง "การแปลข้อมูลประชาสัมพันธ์ความเป็นมาของรัฐบาลไทยผ่านนิทรรศการออนไลน์ เรื่อง รำลึก 89 ปี รัฐบาลไทย จากภาษาไทยเป็นภาษาอาหรับ" สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณทุกข้อเสนอแนะและคำแนะนำอย่างดียิ่งเยี่ยมจากอาจารย์กิตติมา บุญนาท อาจารย์ที่ปรึกษาเอกสารวิชาการฉบับนี้ ซึ่งคอยให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทางในการศึกษาอย่างเป็นระบบ ตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างละเอียดรอบคอบ มาโดยตลอด จนทำให้การจัดทำเอกสารวิชาการฉบับนี้ถูกต้องสมบูรณ์พร้อมกันนี้ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ นักวิชาการ ตลอดจนวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันพระปกเกล้าที่ได้สละเวลามาทายทอดองค์ความรู้ และได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แบบสหวิทยาการให้แก่นักศึกษาหลักสูตรนี้ ได้มีมุมมองและวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลรอบด้านมากยิ่งขึ้น รวมทั้งขอขอบพระคุณคณะเจ้าหน้าที่ของสถาบันพระปกเกล้าทุกคนที่คอยประสานงานด้านข้อมูลประชาสัมพันธ์ รวมถึงการบริหารจัดการและอำนวยความสะดวกด้านระบบเครือข่าย (Network) ท่ามกลางกระแสความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสถานการณ์อันยากลำบาก จากผลกระทบการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาหรือ COVID - 19 เพื่อให้การอบรมหลักสูตรดังกล่าวมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ภายใต้บรรยากาศและสภาพแวดล้อมการอบรมแบบชีวิตปกติวิถีใหม่ (New Normal) ให้แก่นักศึกษาหลักสูตรการพัฒนานักบริหารระดับสูง สำหรับข้าราชการรัฐบาลสามัญ รุ่นที่ 13 ได้รับองค์ความรู้อย่างเต็มศักยภาพ

ท้ายนี้ ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอาหรับที่ให้ความสนใจในการอ่านบทแปลภาษาอาหรับ และได้ตอบแบบประเมินผลการแปลพร้อมข้อเสนอแนะ อีกทั้งขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการสำนักภาษาต่างประเทศ ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานภาษาสเปน เยอรมัน และอาหรับที่เปิดโอกาสให้ผู้ศึกษาได้เข้ารับการอบรมหลักสูตรนี้ และคอยติดตามสอบถามความคืบหน้าพร้อมเป็นกำลังใจให้ด้วยดีเสมอมา

ชูชาติ พุฒเพ็ญ
นักศึกษาหลักสูตรการพัฒนานักบริหารระดับสูง
สำหรับข้าราชการรัฐบาล รุ่นที่ 13
สถาบันพระปกเกล้า
พฤษภาคม 2565

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา	5
1.3 ประเด็นการศึกษา	5
1.4 ขอบเขตการศึกษา	6
1.5 วิธีการดำเนินการศึกษา	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 ทฤษฎีการแปล	8
2.2 ชนิดการแปล	16
2.2.1 การแปลแบบทั่วไป	16
2.2.2 การแปลบริบทวัฒนธรรม	21
2.3 กลวิธีและเทคนิคการแปล	23
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	27
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	29
3.1 วิธีที่ใช้ศึกษา	29
3.2 ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล	30
3.3 วิธีการรวบรวมข้อมูล	30
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	30

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการศึกษา	31
4.1 วิเคราะห์วรรณกรรมและการจำแนกหน่วยแปล	31
4.1.1 รำลึกที่ 1 “28 มิถุนายน กำเนิดรัฐสภาไทย”	31
4.1.2 รำลึกที่ 2 “รูปแบบรัฐสภาไทย 2475 – ปัจจุบัน”	32
4.1.3 รำลึกที่ 3 “ประธานรัฐสภา”	34
4.1.4 รำลึกที่ 4 “เปลี่ยนผ่านอาคารรัฐสภา”	35
4.1.5 รำลึกที่ 5 “89 ปี สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร”	42
4.2 กลวิธีและเทคนิคการแปล	48
4.2.1 การทับศัพท์ การยืมคำ (substitution)	48
4.2.2 การใช้คำจำแนกความ (generalization)	49
4.2.3 การเทียบคำที่ใกล้เคียงกัน (divergence)	49
4.2.4 การตัดคำหรือละไว้ไม่แปล (reduction)	50
4.2.5 การเรียงลำดับหน่วยประโยคใหม่ (reordering)	53
4.2.6 การกระชับความ (condensation)	54
4.2.7 การอธิบายขยายความ (amplification)	55
4.3 บทวิเคราะห์ด้านเทคนิคการแปล	56
4.4 การประเมินคุณภาพงานแปล	60
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	61
5.1 บทสรุป	61
5.2 ข้อเสนอแนะ	65
บรรณานุกรม	67
ภาคผนวก	70
ประวัติผู้ศึกษา	72

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงการวิเคราะห์วรรณกรรม รำลึกที่ 1	31
ตารางที่ 2 แสดงการวิเคราะห์วรรณกรรม รำลึกที่ 2	32
ตารางที่ 3 แสดงการวิเคราะห์วรรณกรรม รำลึกที่ 3	34
ตารางที่ 4 แสดงตัวอย่างบางส่วนในการวิเคราะห์วรรณกรรม รำลึกที่ 4	36
ตารางที่ 5 แสดงตัวอย่างบางส่วนในการวิเคราะห์วรรณกรรม รำลึกที่ 5	42
ตารางที่ 6 แสดงผลการจำแนกหน่วยแปลและวัตถุประสงค์จากภาษาต้นฉบับ	46
ตารางที่ 7 แสดงตัวอย่างเทคนิคการทับศัพท์และการยืมคำ	48
ตารางที่ 8 แสดงตัวอย่างเทคนิคการใช้คำจำแนกความ (generalization)	49
ตารางที่ 9 แสดงตัวอย่างเทคนิคการเขียนคำที่ใกล้เคียงกัน (divergence)	49
ตารางที่ 10 แสดงตัวอย่างเทคนิคการตัดคำที่ละไว้ไม่แปล (reduction)	50
ตารางที่ 11 แสดงตัวอย่างเทคนิคการเรียงลำดับหน่วยประโยคใหม่ (reordering)	53
ตารางที่ 12 แสดงตัวอย่างเทคนิคการกระชับความ (condensation)	54
ตารางที่ 13 แสดงตัวอย่างเทคนิคการอธิบายขยายความ (amplification)	55

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 แบบจำลองกระบวนการแปลของ Larson	9
ภาพที่ 2 แผนภาพชุดความรู้ในศาสตร์การแปล	9
ภาพที่ 3 แบบจำลองกระบวนการแปลของ Nida & Taber	10
ภาพที่ 4 แบบจำลองการแบ่งชนิดการแปลของ Newmark	19
ภาพที่ 5 แบบจำลองการแบ่งชนิดการแปลของ Larson	21
ภาพที่ 6 แผนภูมิวงกลมแสดงวัตถุประสงค์และการจำแนกหน่วยแปล	47

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันทั่วโลกกำลังก้าวเข้าสู่ยุคสังคมแห่งการเรียนรู้และนวัตกรรมเชิงข้อมูลจนมีผลทำให้ทุกคนในสังคมต่างหันมาให้ความสำคัญกับการเข้าถึงข้อมูลที่มีคุณภาพ โดยเน้นการสืบค้นจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ เพื่อใช้เป็นข้อมูลจำเป็นในการตอบสนองวิถีการใช้ชีวิตของแต่ละคนที่มีความนิยมหรือความสนใจในเรื่องต่าง ๆ ที่ไม่เหมือนกัน ทำให้ทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนต่างตื่นตัวกับการพัฒนาข้อมูลที่มีอยู่ในครอบครองให้มีความทันสมัย มีคุณภาพ และสอดคล้องกับบริบทสังคมยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะการสื่อสารด้วยระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีพัฒนาการก้าวล้ำอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้ผลิตข้อมูลหรือผู้ส่งสารต้องปรับตัวอย่างมาก เพื่อแสวงหาแนวทางพัฒนาข้อมูลให้มีความหลากหลาย มีรูปแบบที่น่าสนใจ ทำให้เกิดปฏิกิริยาตอบสนองจากผู้รับบริการแบบทันกาล ทันเวลา ทันความต้องการ ซึ่งชุดข้อมูลจำนวนมากจะส่งผ่านกระบวนการนำเสนออย่างเป็นระบบตามรูปแบบการพัฒนาและเพิ่มขีดสมรรถนะด้านระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีฟังก์ชันของระบบปฏิบัติการที่ทันสมัยสามารถรองรับข้อมูลรูปแบบใหม่ ๆ และสามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ อย่างเต็มศักยภาพ ด้วยเหตุนี้ข้อมูลที่มีคุณภาพและระบบที่ทันสมัย จึงกลายเป็นจุดร่วมที่ทำให้เกิดการรับรู้ร่วมกันของคนในสังคมที่มองเห็นแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในทุกองค์กรตามกระแสวัฒนธรรมการเป็นองค์กรยุคใหม่ (Modern Organization) ที่ต้องให้ความสำคัญด้านการพัฒนาข้อมูลขององค์กร (สุกัญญา เรืองสุวรรณ, 2553 น. 74)

ขณะเดียวกันประเทศไทยได้ตระหนักในเรื่องนี้อย่างมาก เห็นได้จากความมุ่งมั่นและเป้าประสงค์ของรัฐบาลที่ต้องการยกระดับการพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถของประเทศ เพื่อรองรับการแข่งขันได้อย่างเหมาะสมทุกมิติทั้งการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม หวังยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคมสู่เป้าหมายสำคัญและนำประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนเห็นได้จากการที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบต่อแผนพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2559 - 2561) ที่กระทรวงดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้เสนอไว้ โดยกำหนดให้ทุกกระทรวง กรม ราชวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ แผนปฏิบัติการดิจิทัลของหน่วยงาน แทนการจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศแทนการสื่อสารแบบเดิม ๆ เนื่องจากความนิยมในการสืบค้นข้อมูลและการปฏิสัมพันธ์เชิงข้อมูลผ่านโครงข่ายออนไลน์ หรือระบบอินเทอร์เน็ต

ผ่านอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งเป็นการติดต่อสื่อสารในระบบสังคมออนไลน์ ที่ต้องอาศัย ข้อมูลที่มีขนาดใหญ่และมีการจัดเก็บ อย่างเป็นระบบ มีการใช้ระบบประมวลผลแบบกลุ่มเมฆ (cloud computing) เป็นต้น เพื่อรองรับความท้าทายและการเปลี่ยนแปลงเชิงบริบทการสื่อสารของ สังคมที่เปลี่ยนไปจากวิถีเดิม เช่นเดียวกับกับการปรับตัวของสำนักงานเลขาธิการสภา ผู้แทนราษฎรที่ได้กำหนดแผนปฏิบัติการระยะ 5 ปี พ.ศ. 2561 – 2565 (ฉบับปรับปรุง 2564) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทาง การปฏิบัติงาน โดยมีการวางกรอบยุทธศาสตร์ไว้ 4 ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาการให้ก้าวไปสู่การเป็น Digital Parliament & SMART Parliament ยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดี และความร่วมมือในเวทีประชาคม เอเชียและรัฐสภาระหว่างประเทศ ยุทธศาสตร์ที่ 3 เสริมสร้างประชารัฐและความเป็นพลเมือง ในระบอบประชาธิปไตยตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และยุทธศาสตร์ที่ 4 ยกกระดับ ศักยภาพของบุคลากรให้มีขีดสมรรถนะสูง มีธรรมาภิบาล และความผาสุกในการปฏิบัติงาน (แผนปฏิบัติการระยะ 5 ปี พ.ศ. 2561 – 2565 ฉบับปรับปรุง 2564, น. 59, สำนักงาน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร)

การขับเคลื่อนการปฏิบัติตามแผนยุทธศาสตร์องค์กรให้บรรลุได้ตามเป้าหมายได้นั้นต้อง เริ่มที่การพัฒนาคน เพราะถือว่า “คน” คือองค์ประกอบหลักในการพัฒนาองค์กร รวมทั้งเป็น ทรัพยากรอันมีค่าที่สุดและเป็นรากฐานสำคัญต่อการสร้างความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนให้กับองค์กร สอดรับกับแผนยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2561 – 2565) ซึ่งเป็นแผนการบริหารทรัพยากรบุคคลระดับองค์กรฉบับล่าสุดที่มุ่งหวังพัฒนา บุคลากรให้เป็นผู้เชี่ยวชาญ มีศักยภาพสูง สามารถนำเทคโนโลยีมาสนับสนุนภารกิจด้าน กระบวนการนิติบัญญัติอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นหากพิจารณาแนวทางที่สามารถส่งเสริมให้ เกิดการผลักดันยุทธศาสตร์องค์กรให้บรรลุเป้าหมายภายในกรอบระยะเวลา 4 ปี ย่อมต้องมี ปัจจัยหลักที่สามารถสร้างแรงขับให้มีประสิทธิภาพเปรียบเสมือนตัวเร่งให้ทุกกลไกและทุก องค์คาพยพในองค์กรร่วมมือกันเพื่อสร้างพลวัตขับเคลื่อนองค์กรให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ และพันธกิจที่วางไว้ กระบวนการสำคัญที่เป็นฐานในการยกระดับการพัฒนากระบวนการให้มี ประสิทธิภาพย่อมเกิดจากการสร้างบุคลากรที่มีศักยภาพมีความเป็นมืออาชีพ และสามารถนำ ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญในสายอาชีพที่ตนสังกัด พร้อมปรับเปลี่ยน รูปแบบการทำงานและมีทักษะการแก้ปัญหาที่หลากหลายทันต่อความเปลี่ยนแปลงของ สภาพแวดล้อมและบริบทสังคมที่ปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลาโดยเฉพาะบริบทของการสื่อสารและ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่มีพัฒนาการอย่างต่อเนื่องผ่านการเชื่อมโยงกับองค์ประกอบ สำคัญ คือ ข้อมูล (Information) สำหรับเตรียมความพร้อมในการสนับสนุนองค์กรให้มีแนวทาง และรูปแบบการนำเสนอที่หลากหลาย (แผนยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการ สังกัดรัฐสภา ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2561 – 2565 น.9 -16, สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร)

การพัฒนาทักษะการทำงานและความเป็นมืออาชีพรวมถึงศักยภาพของคนจึงมีผลต่อการปรับ ฉากทัศน์ขององค์กรให้สามารถผลักดันวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ได้อย่างดี ซึ่งทุกหน่วยงาน ภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรทั้งหน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุนจำเป็นต้อง ปรับทิศทางการพัฒนาข้อมูลที่มีอยู่ด้วยการประเมินว่าข้อมูลเหล่านั้นมีการจัดทำหรือปรับปรุง หรือไม่ มีการตอบสนองจากผู้รับบริการมากน้อยเพียงใด เพื่อนำมาวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์การพัฒนา ข้อมูลให้มีคุณภาพด้วยการมีรูปแบบสำหรับนำเสนอข้อมูลใหม่ ๆ อันถือเป็นบทบาทหลักของ บุคลากรสายงานวิชาการอย่างปฏิเสธไม่ได้ ทำให้บุคลากรทุกคนต้องพัฒนาทักษะความรู้ ความ เชี่ยวชาญในการผลิตข้อมูลสนับสนุนหน่วยงานที่สังกัด เช่นเดียวกับสายงานวิเทศสัมพันธ์ที่ต้อง เน้นทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อปูทางสู่การสร้างสรรค์ผลงานแปลให้เกิดประสิทธิภาพและมี คุณภาพในเชิงวิชาการ ซึ่งถือเป็นความท้าทายอย่างยิ่งสำหรับนักวิเทศสัมพันธ์ สังกัดสำนัก ภาษาดังประเทศ เนื่องจากการส่งผ่านหรือถ่ายทอดข้อมูลที่เกิดจากกระบวนการแปลสามารถ สร้างผลกระทบต่อองค์กรได้ทั้งบวกและลบขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพและความน่าเชื่อถือของข้อมูล นักวิเทศสัมพันธ์ต้องเร่งพัฒนาทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญเพื่อเพิ่มคุณค่างานแปล หรือสร้าง นวัตกรรมใหม่ ๆ เชิงวรรณกรรมการแปลให้เป็นรูปธรรม เพื่อให้การสื่อสารรูปแบบใหม่มีความหมาย และทรงอิทธิพลโดยอาศัยการใช้ประโยชน์จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้เต็ม ศักยภาพ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาภารกิจเกี่ยวกับงานด้านต่างประเทศให้ครอบคลุมมากขึ้น

นอกจากนั้น ภารกิจเกี่ยวกับงานด้านต่างประเทศมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความจำเป็นในการ จัดเตรียมข้อมูลอ้างอิงเกี่ยวกับรัฐสภาแห่งใหม่ เพื่อให้ก้าวทันต่อการปรับเปลี่ยนการให้บริการ ข้อมูลของรัฐสภาและการนำชมรัฐสภาที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทั้งในเชิงพฤติกรรมการสื่อสาร และกระบวนการให้บริการผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรซึ่งมีตัวแปรด้านระบบที่มี ความก้าวหน้าและพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้โครงสร้างการบริหารจัดการระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศจะมีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจากการวางกรอบแนวทางการพัฒนาด้าน ข้อมูลและการสื่อสารมีการอ้างอิงตามแนวโน้มและทิศทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับบริบทสังคม ในระดับภูมิภาคโดยเฉพาะอาเซียนที่ได้กำหนดแผนแม่บทด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสาร 2020 มุ่งเน้นถึงการพัฒนาด้านการสื่อสารด้วยสื่อและเนื้อหาในรูปแบบใหม่ให้เกิดขึ้นควบคู่ ไปด้วยกัน (New Media and Content) เพื่อให้หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบด้านการ ประชาสัมพันธ์และการสื่อสารสามารถนำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ตอบสนองยุทธศาสตร์องค์กรในการ มุ่งสู่การเป็น Digital Parliament ซึ่งต้องอาศัยปัจจัยสนับสนุนมากมาย รวมทั้งปัจจัยด้านข้อมูล เนื้อหาผ่านบทแปลเผยแพร่ในภาคภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะงานแปลเนื้อหาจากสื่อรูปแบบ ใหม่ที่มีรายละเอียดข้อมูลเชิงบรรยายเรื่องราวที่ฉาบทาบบางสะท้อนวัฒนธรรมและรากเหง้า ประวัติศาสตร์การเมืองการปกครองไทย เสนอในรูปแบบนิทรรศการออนไลน์ เรื่อง “รำลึก 89 ปี รัฐสภาไทย” ถือเป็นสาระสะท้อนเรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์การเมืองไทย

ในระบบรัฐสภาไว้อย่างน่าสนใจ อีกทั้งเป็นการนำเสนอสื่อรูปแบบใหม่ผ่านการเล่าเรื่องแบบความเรียง มีการจัดลำดับเนื้อหา และรูปแบบการนำเสนอที่บรรยายถ่ายทอดไว้อย่างน่าสนใจด้วยเทคนิคการใช้ภาพเก่าเล่าเรื่อง แทรกบทบรรยายไว้ทำภาพให้ถ่ายทอดเรื่องราวไล่เรียงเป็นฉาก หากนำข้อมูลเหล่านี้เข้าสู่กระบวนการแปลและถอดความหมายจากภาษาไทยเป็นภาษาอาหรับได้อย่างมีคุณภาพ ย่อมเป็นการเพิ่มคุณค่างานวรรณกรรมให้เกิดความหลากหลายในบทภาษาต่างประเทศ อันจะช่วยยกระดับการปฏิบัติหน้าที่สายงานนักวิเทศสัมพันธ์ ด้านการแปลภาษาไทยเป็นภาษาอาหรับให้เป็นที่รับรู้และเกิดผลเป็นรูปธรรม เนื่องจากกระบวนการแปลและถ่ายทอดความหมายจากภาษาแม่สู่ภาษาเป้าหมายอื่นถือเป็นเครื่องบ่งชี้ความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขา ทั้งในด้านทักษะการใช้ภาษา ความรู้และทักษะด้านการแปล กลวิธีและเทคนิคการแปล ซึ่งหากบุคลากรสายงานวิเทศสัมพันธ์สามารถยกระดับการถ่ายทอดข้อมูลบทแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอาหรับในบริบทเกี่ยวกับเรื่องราวความเป็นมาของการเมืองไทยในระบบรัฐสภาและนำบทแปลเผยแพร่ผ่านช่องทางเว็บไซต์ทางการของรัฐสภาได้เป็นผลสำเร็จ จะส่งผลให้ภาพลักษณ์ของรัฐสภาไทยเป็นที่รับรู้อย่างกว้างขวางในสายตาประชาคมอาหรับและโลกมุสลิม เนื่องจากภาษาอาหรับเป็นภาษาที่สำคัญของประชาคมโลกและประเทศต่าง ๆ ในโลกมุสลิม เพราะได้รับการยอมรับให้เป็น 1 ใน 5 ภาษาทางการขององค์การสหประชาชาติ (UN) อีกทั้งยังเป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถสะท้อนให้เกิดบรรยากาศและความรู้สึกที่ดีด้านความร่วมมือในเวทีรัฐสภาอาเซียนและรัฐสภาระหว่างประเทศที่มีภาคีสมาชิกกลุ่มความร่วมมือที่ยึดโยงกับอัตลักษณ์และวัฒนธรรมอาหรับและอิสลามควบคู่กัน และอีกเหตุผลสำคัญคือภาษาอาหรับเป็นภาษาที่มีคนใช้ทั่วโลกกว่า 422 ล้านคนทั่วโลก ในจำนวนนี้มีราว 322 ล้านคน เป็นเจ้าของภาษาและอีก 100 ล้านคนเป็นชาติอื่น โดยภาษาอาหรับมาตรฐานสมัยใหม่เป็นภาษาที่นิยมใช้ทั่วไปแบบทางการใน 28 ประเทศทั่วโลก (Ahmed , 2018 p. 2-4)

ฉะนั้น การแปลเรื่องราวของรัฐสภาไทยและภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ที่ถ่ายทอดผ่านวิถีเส้นทางบนถนนประชาธิปไตยที่ปกครองในระบบรัฐสภา รวมถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ทางกายภาพของอาคารรัฐสภานับจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ส่งผลให้ผู้แปลจะต้องถ่ายทอดผ่านกระบวนการแปลแบบข้ามวัฒนธรรมหนึ่งสู่อีกวัฒนธรรมที่มีระดับความต่างกันแบบสุดขั้ว ทั้งแนวคิด คติความเชื่อ รวมทั้งร่องรอยทางประวัติศาสตร์ ซึ่งทั้งภาษาต้นฉบับและภาษาเป้าหมายไม่สามารถเทียบคู่กันได้ อีกทั้งเนื้อหาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงการเมืองการปกครองที่ต้องเปลี่ยนผ่านจากยุคหนึ่งสู่อีกยุคหนึ่ง อาจสะท้อนให้เห็นคำที่แสดงอารมณ์ปรากฏตามช่วงเวลา หรืออาจมีร่องรอยของสถานการณ์และบริบทการเมืองที่ต่างกัน ทำให้เกิดปัญหาความยุ่งยากในเชิงกระบวนการแปลยังไม่นับคำทางวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นระหว่างบรรทัดอีกทางมากมาย โครงสร้างตามหลักภาษาศาสตร์ อีกทั้งวิธภาษาตามหลักไวยากรณ์ในภาษาเป้าหมายที่ซับซ้อน ทำให้ผู้แปลต้องมีกระบวนการตัดสินใจผ่านการวิเคราะห์วรรณกรรมเชิงรูปแบบการแปล กลวิธี และเทคนิคการแปล

และปัจจัยอื่น ๆ อีกมากมายในเรื่องราว ที่เชื่อมโยงกัน อาจขยายวงไปสู่กระบวนการวิเคราะห์ ถึงจังหวะเวลา สถานการณ์ วัฒนธรรม และการจัดระเบียบสังคมตามระบบวิถีที่ยึดถือ

ด้วยเหตุนี้จึงเป็นการสมควรที่นักวิเทศสัมพันธ์จะต้องศึกษาการแปลเอกสาร ประชาสัมพันธ์ความเป็นมาของรัฐธรรมนูญเรื่อง “รำลึก 89 ปี รัฐสภาไทย” เป็นภาษาอาหารับ เนื่องจากผลการศึกษาก็จะสามารถนำมาใช้เป็นกรอบแนวทางการแปลภาษาไทยเป็นภาษา อาหารับในบริบทการเมืองและวัฒนธรรมของรัฐธรรมนูญไทย ตอบสนองการสร้างสรรค์ข้อมูลใหม่ ๆ เพื่อนำลงเผยแพร่ผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัลของรัฐสภาในอนาคตได้อย่างมีนัยสำคัญ

1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา

- 1.2.1 เพื่อศึกษาหลักการแปล แนวคิดทฤษฎี และกลวิธีการแปลแบบต่าง ๆ
- 1.2.2 เพื่อค้นหากลวิธี เทคนิคการแปลเนื้อหาการเมืองการปกครองไทย
- 1.2.3 เพื่อเสนอแนะแนวทางการแปลเนื้อหาในบทบรรยายนิทรรศการออนไลน์ เรื่อง “รำลึก 89 ปี รัฐสภาไทย” เป็นภาษาอาหารับ

1.3 ประเด็นการศึกษา

การแปลเนื้อหาเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเล่าเรื่องการเมืองไทยเป็นสิ่งท้าทาย สำหรับนักวิเทศสัมพันธ์ สำนักภาษาต่างประเทศ เนื่องจากเอกสารต้นฉบับมีเนื้อหาเน้นบริบท เฉพาะทางด้านการเมืองการปกครองของไทย รวมถึงการบรรยายเนื้อหาอิงประวัติศาสตร์และ วัฒนธรรมมีการใช้คำศัพท์ตามโบราณราชประเพณีและบริบทด้านวัฒนธรรมการเมืองไทย ส่งผลให้การวิเคราะห์วรรณกรรมเอกสารต้นฉบับเพื่อถอดความหมายสู่ภาษาเป้าหมายมีความ ยุ่งยากซับซ้อน โดยเฉพาะหลักการแปลเนื้อหาประเภทนี้ต้องอาศัยเทคนิค หรือกลวิธีอย่างไร มีแนวคิดทฤษฎีการแปลอย่างไรที่เอื้อให้กระบวนการแปลและการถอดรหัสความหมายมีความ เหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะการแปลที่ดีทั้งความครบถ้วนแม่นยำ ความชัดเจนประเด็น ถูกต้องตามหลักทฤษฎีสัมพันธ์ รวมถึงเนื้อหา ในบทแปลมีความสละสลวยเป็นธรรมชาติ (อัจฉรา ไส้ศัตรูไกล, 2554, น. 20)

นอกจากนี้ การแปลเอกสารที่เน้นบริบทการเมืองการปกครองจากภาษาไทยเป็นภาษา อาหารับถือเป็นเรื่องใหม่ ซึ่งนักแปลเห็นตรงกันว่าการแปลเนื้อหาจากภาษาแม่สู่ภาษาอื่นที่มี วัฒนธรรมและโครงสร้างภาษาที่แตกต่างกันมีความยุ่งยากมาก การไม่เข้าใจบริบทเนื้อหา ต้นฉบับหรือขาดความรู้ เชิงทฤษฎีและกลวิธีการแปล รวมถึงนิยามคำศัพท์เทคนิคเฉพาะทาง อันจะมีผลต่อกระบวนการตัดสินใจในการเลือกแนวทางการแปลให้สอดคล้องและเหมาะสมได้ อย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากระดับภาษา วจนลีลา และการถ่ายทอดความหมายจากภาษาต้นฉบับ สู่ภาษาเป้าหมายต้องคำนึงถึงอิทธิพลทางวัฒนธรรมของภาษาต้นฉบับและการถอดรหัสเป็น

ความหมายใหม่ในภาษาเป้าหมายต้องมีความเหมาะสมในระดับที่ผู้ใช้ภาษาอาหรับอ่านแล้วเข้าใจตรงตามเจตนาของภาษาจากต้นฉบับ

การศึกษาเอกสารวิชาการชิ้นนี้จะศึกษาหลักการแปล แนวคิดทฤษฎี และกลวิธีการแปลแบบต่าง ๆ เพื่อเข้าสู่กระบวนการประมวลผลด้านเทคนิคและกลวิธีการแปลเอกสารที่มีบริบทเนื้อหาเกี่ยวกับการเมืองไทยพร้อมนำเสนอเป็นแนวทางและข้อเสนอแนะที่ดีได้ โดยเฉพาะการถอดรหัสความหมายที่ฉาบด้วยแนวความคิดทางการเมืองและวัฒนธรรมการเมืองไทยจากอดีตสู่ปัจจุบันด้วยการบรรยายหรือการเล่าความเรียงผ่านเนื้อหาในภาษาอาหรับ มีการใช้ระดับคำง่าย ๆ ไม่ควรใช้แนวการเขียนแบบสำนวนกฎหมาย แต่ให้ยึดแนวทางถอดรหัสสำนวนเพื่อสะท้อนให้ผู้อ่านเข้าใจวัฒนธรรมและอิทธิพลเชิงแนวคิด และความเชื่อของภาษาต้นฉบับได้อย่างเหมาะสม

1.4 ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษานี้มีขอบเขตการศึกษาด้านเนื้อหาเกี่ยวกับการถ่ายทอดบริบททางวัฒนธรรมการเมืองไทยที่ปรากฏในบทบรรยายนิทรรศการออนไลน์ เรื่อง รำลึก 89 ปี รัฐสภาไทย รวม 5 ตอน ซึ่งปัจจุบันกลุ่มงานพิพิธภัณฑ์รัฐสภาได้เผยแพร่เนื้อหาดังกล่าวในเว็บไซต์ทางการของรับสภาตามที่อยู่เว็บไซต์ รำลึก 89 ปีรัฐสภาไทย) parliamentmuseum.go.th) โดยเป็นการวิเคราะห์กลวิธี เทคนิคการแปลและข้อจำกัดเชิงหลักการทางภาษาศาสตร์ สังคม วัฒนธรรม ซึ่งมีผลต่อการวิเคราะห์วรรณกรรมประเภทการแปล การจำแนกหน่วยแปล การเลือกระดับคำ รวมทั้งสำนวนวลีที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถกำหนดเป็นแนวทางและกระบวนการแปลสู่ภาษาเป้าหมายให้ประณีตและเป็นธรรมชาติมากที่สุด

ขอบเขตด้านเวลา

ระหว่างเดือนตุลาคม – 2564 เดือนมกราคม 2565

1.5 วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Study) โดยทำการศึกษาค้นคว้าแบบการวิจัยจากเอกสาร (Documentary Research) ซึ่งศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร วิชาการ รายงานการวิจัย วารสาร บทความจากสื่อ และเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับหลักการแปล กลวิธี และเทคนิคการแปลแบบต่าง ๆ และเนื้อหาในบริบทเกี่ยวกับประวัติศาสตร์การเมืองและวัฒนธรรม นอกจากนี้ การศึกษาเอกสารวิชาการนี้ยังใช้แบบประเมินคุณภาพการแปลโดยสอบถามจากบุคคลที่มีความรู้และเข้าใจทั้งภาษาไทยและอาหรับ จำนวน 5 คน เพื่อ

นำมาประมวลผลความพึงพอใจและใช้เป็นเกณฑ์วัดผลการแปลและถอดความหมายจากภาษาต้นฉบับสู่ภาษาเป้าหมาย โดยกำหนดหัวข้อในแบบประเมินไว้ 3 ประเด็น สอดคล้องตามลักษณะการแปลที่ดี อาทิ ความครบถ้วน ความสละสลวย ประณีต และความเป็นธรรมชาติ

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 เข้าใจหลักการแปล แนวคิดทฤษฎีการแปล กลวิธีและเทคนิคการแปล

1.6.2 เกิดองค์ความรู้เชิงกลวิธีและเทคนิคการแปลเอกสารต้นฉบับที่เน้นบริบทการ
เมืองไทย

1.6.3 มีข้อเสนอแนะเพื่อใช้เป็นแนวทางการแปลการแปลเนื้อหาในบทบรรยายนิทรรศการ
ออนไลน์ เรื่อง “รำลึก 89 ปี รัฐสภาไทย” เป็นภาษาอาหรับ

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้า เรื่อง “การแปลข้อมูลประชาสัมพันธ์ความเป็นมาของรัฐสภาไทยผ่านนิทรรศการออนไลน์เรื่อง รำลึก 89 ปี รัฐสภาไทย จากภาษาไทยเป็นภาษาอาหรับ” ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี รวมทั้งเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

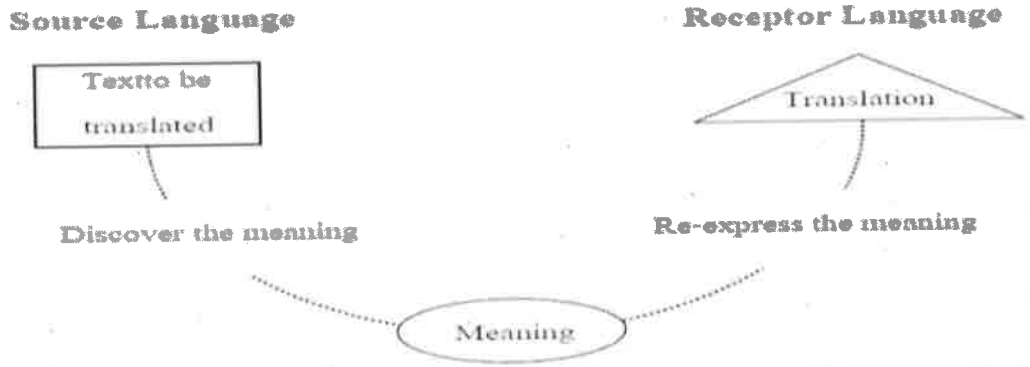
- 2.1 ทฤษฎีการแปล
- 2.2 ชนิดการแปล
- 2.3 กลวิธีและเทคนิคการแปล
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทฤษฎีการแปล

การแปลเป็นเรื่องของการถ่ายทอด (carrying cross) การเปลี่ยนผ่าน การนำพา (bringing cross) การข้ามสู่ภาษาใหม่ ซึ่งเน้นที่ตัวภาษาในการผ่านไปสู่อีกภาษาใน ความหมายที่เหมือนกัน ตรงกัน เทียบเท่า (equivalence) กันในเชิงโครงสร้างและรูปแบบ ทำให้แนวคิดการแปลพิจารณาที่คำในภาษาต้นฉบับและอธิบายออกมาสู่ความหมายเพื่อให้การนำพา ภาษาหนึ่งไปสู่อีกภาษาที่แตกต่างกัน

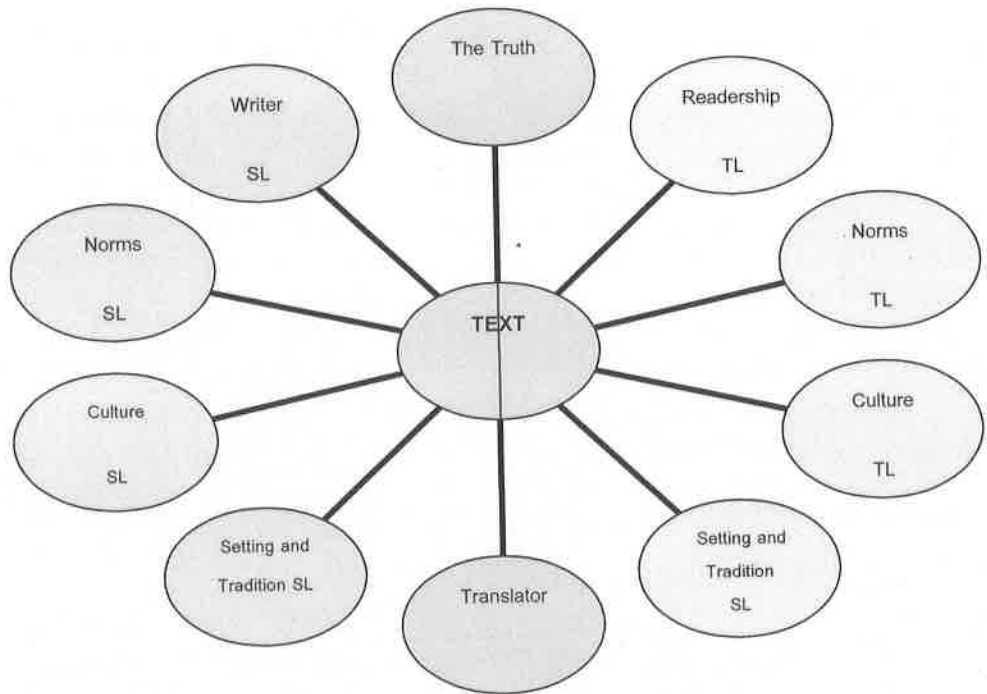
Newmark ได้กล่าวว่า การแปลเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความชำนาญในการถ่ายทอดสาร จากภาษาหนึ่งไปสู่อีกภาษาหนึ่ง (1988, p. 19)

ขณะที่ Larson ได้นิยามการแปลว่า เป็นการถ่ายทอดถ้อยคำจากภาษาหนึ่งสู่อีกภาษาหนึ่ง โดยมีความหมายเชิงน้ำหนักที่เท่าเทียมและสมดุลระหว่างกัน หากความหมายจากต้นฉบับที่มีการถอดไปสู่อีกภาษาใหม่ ไม่เกิดความเท่าเทียมกันในเชิงความหมาย ถือว่าการแปลนั้นยังไม่สมบูรณ์ ซึ่งต้องแสวงหากลวิธีอื่นมาสนับสนุน เพื่อหาความหมายที่เทียบเท่าและตรงกันให้ เป็นผลสัมฤทธิ์ตามกระบวนการแปลของ Larson ซึ่งอธิบายรูปแบบการแปลไว้ชัดเจน โดยเฉพาะการเลือกเฟ้นคำและสำนวนที่เหมาะสมตามองค์ประกอบของเนื้อหา เหตุการณ์ ก่อนนำมา ถ่ายทอดสู่บทแปลเพื่อให้เกิดความสละสลวย และมีนวลภาษา (1984, p.4)

ภาพที่ 1 แบบจำลองกระบวนการแปลของ Larson

สำหรับศาสตร์การแปลมีความเชื่อมโยงกับองค์ความรู้และทักษะที่หลากหลายผสมกัน เป็นชุดความรู้ร่วมแบบ 2 มิติ ขนานเคียงคู่กัน ได้แก่ ความรอบรู้ในภาษาต้นฉบับ (source language) และความรอบรู้สู่ภาษาเป้าหมายอื่น (target language) เป็นอีกชุดความรู้หนึ่ง ดังนั้น ผู้แปลต้องเข้าใจหลักภาษาในคราวเดียวถึง 2 ชุดความรู้ (Newmark, 1995, p.4)

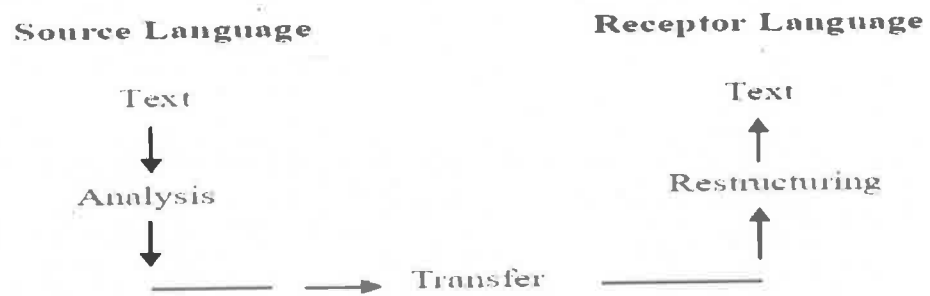

ภาพที่ 2 แผนที่ภาพชุดความรู้ในศาสตร์การแปล

ส่วนในมุมมองของ Bell ที่เห็นเพิ่มเติมจากการเน้นความหมายเพียงอย่างเดียว แต่ต้องมีการถ่ายทอดโครงสร้างภาษาและหน้าที่ของคำในภาษาต่าง ๆ นอกจากนี้ การให้นิยามของ Catford ที่ระบุว่า การแปลเป็นการแปลงข้อความจากภาษาหนึ่งไปแทนที่ในข้อความอีกภาษา ซึ่งมีประเด็นที่เหมือนกันในส่วนการถ่ายทอดและแปลงข้อความหรือสารที่มีอยู่ในภาษาหนึ่งเพื่อไปแทนอีกภาษา (สุพรรณิ ปีณมณี, 2555, น. 5)

มุมมองของ Nida เห็นว่าการให้นิยามการแปลคือกระบวนการการถ่ายทอดความหมายและรูปแบบของภาษาหนึ่งไปสู่ความหมายและรูปแบบโครงสร้างใหม่ในอีกภาษา

จากแนวคิดดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าการแปลเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความสามารถทักษะ และความเชี่ยวชาญ เนื่องจากไม่เพียงรู้รอบในภาษาต้นฉบับและภาษาเป้าหมายแล้ว จำเป็นต้องเข้าถึงวัฒนธรรมและประเพณีของภาษาเป้าหมายด้วยในระดับที่เทียบเท่ากัน สอดคล้องกับนิยามของ Nida and Taber ซึ่งให้นิยามอธิบายให้เห็นว่าการแปลเป็นกระบวนการถ่ายทอดความหมายของภาษาหนึ่งโดยมีองค์ประกอบสำคัญ คือ ความเท่าเทียมกันในความหมาย รูปแบบ รวมทั้งวัฒนธรรมการใช้ภาษา ซึ่งสามารถสะท้อนให้ความหมายในภาษาแปลมีความเป็นธรรมชาติมากที่สุด สิ่งนี้ทำให้เข้าใจได้ว่าการแปลต้องมีการเทียบเท่าของความหมายและความประณีตในเชิงการใช้ลีลาการถ่ายทอดหรือการถอดรหัสความหมายในภาษาเป้าหมายอย่างเป็นธรรมชาติ (1974, p. 5)

ภาพที่ 3 แบบจำลองกระบวนการแปลของ Nida & Taber

ประเทือง ทินรัตน์ ได้ให้นิยามการแปลซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Nida and Taber ว่าเป็นการค้นหาความหมายจากภาษาต้นฉบับสู่ภาษาอีกภาษาเพื่อให้ผู้รับสารเข้าใจความหมายของภาษาต้นฉบับ โดยมองที่การถ่ายทอดความหมายที่เกิดขึ้นว่ามีก่นำพาความหมายข้ามไปสู่อีกความหมายหนึ่งตรงตามเจตนาของผู้ส่งสารหรือไม่ แม้จะใช้ภาษาเดียวกันอาจมีความคลาดเคลื่อนได้ หากผู้รับสารไม่เข้าใจความหมายตามเจตนาของผู้ส่งสาร (2543, น. 4)

วรรณกรรม แสงอร่ามเรือง กล่าวถึงนิยามการแปลไว้ว่า การแปลไม่ใช่เพียงการถ่ายทอดความหมายจากภาษาหนึ่งสู่ภาษาอื่น ๆ เท่านั้น เพราะการแปลเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนต้องเน้นน้ำหนักที่ตัวภาษา หน้าที่หรือวิธภาษาและวัฒนธรรมควบคู่กัน (2542, น. 7)

Bussnett-McGuire กล่าวว่า การแปลคือกระบวนการที่เน้นการถ่ายทอดสัญลักษณ์ ความหมายและไวยากรณ์โดยอาศัยการค้นหาข้อมูลผ่านพจนานุกรมความหมายและโครงสร้างทางไวยากรณ์ที่เหมาะสม ซึ่งการแปลงสัญลักษณ์จากภาษาหนึ่งสู่ความหมายอีกภาษาหนึ่ง มีฐานของไวยากรณ์และโครงสร้างของชุดภาษานั้นอยู่ และอาจมีองค์ประกอบสำคัญนอกชุดขอบเขตด้านภาษาแฝงอยู่ เช่น วัฒนธรรม ประเพณี คติความเชื่อ หรือกลไกเชิงระบบ เป็นต้น (1991, p. 13)

Sapir อธิบายว่าการแปลไม่ใช่เพียงชุดการถ่ายทอดหรือแทนที่ภาษาหนึ่งสู่อีกภาษาหนึ่ง เนื่องจากภาษาและวัฒนธรรมของคนในสังคมหนึ่งจะแตกต่างกับภาษาและวัฒนธรรมของอีกสังคม ซึ่งประเด็นดังกล่าวนี้ ทำให้การแปลต้องอาศัยสื่อกลางที่จะเชื่อมโยงระหว่างภาษากับวัฒนธรรม ผู้ส่งสารต้องการสื่อความคิดเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดจากชุดความคิดในภาษาหนึ่งเพื่อส่งไปให้ผู้รับสารที่มีวัฒนธรรมและภาษาต่างกัน สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยที่อยู่เบื้องหลังให้การถ่ายทอดความหมายมีปัจจัยเชื่อมโยงกันระหว่างภาษากับวัฒนธรรม ไม่ใช่เพียงการมองที่คำหรือภาษาเท่านั้น (1956, p. 69)

แนวคิด Bell ซึ่งสรุปให้เห็นว่าประเด็นที่ต้องตระหนักในการแปลแบ่งได้ 3 ประเภท

- 1) การแปลที่ต้องเทียบเท่ากันในระดับของคำและวจนลีลา
- 2) ระดับการแปลที่เป็นไปตามหลักการแปลแบบปกติทั่วไป
- 3) การไหลผ่านของกระบวนการแปลจากต้นฉบับสู่ภาษาเป้าหมายซึ่งมีกระบวนการที่สะท้อนให้เห็นกระบวนการผลิตในการแปลและผลลัพธ์ที่ออกมาในรูปของบทแปลในภาษาเป้าหมาย

สอดคล้องกับแนวคิดของ Chomsky ที่กล่าวว่า มนุษย์มีระดับการรู้และเข้าใจภาษาต่างกัน ซึ่งหากการรู้ภาษาในระดับโครงสร้างและไวยากรณ์ร่วมด้วยจะทำให้สมองถ่ายทอดภาษานั้นได้อย่าง ไม่จำกัดและถ่ายทอดอย่างแม่นยำ หลากหลายทั้งรูปแบบ และโครงสร้างภาษาได้อย่างดี กรณีดังกล่าว คนที่เกิดมาด้วยบริบทครอบครัวหรือสภาพแวดล้อมที่ใช้ภาษาแม่จะสามารถสร้างประโยคและการถ่ายทอดภาษาได้อย่างไม่จำกัดเนื่องจากมีความเข้าใจในตัวภาษาอย่างแม่นยำ ส่งผ่านสมองและถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูดของตัวเองในฐานะเจ้าของภาษา ซึ่งตามแนวความคิดนี้แบ่งการเรียนรู้ภาษาออกได้ ดังนี้

- 1) การเข้าใจภาษา (competence) เป็นนามธรรมและสามารถอธิบายได้ว่าเป็นการรับรู้และเข้าใจภาษา หรือเป็นความรู้ตามพุทธิพิสัยที่เกิดมาพร้อมกับตัวตนของผู้ใช้ภาษานั้น โดยจะ

สามารถถ่ายทอดประโยคต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลาย มีกระบวนการทางการถ่ายทอดที่เป็น
 ธรรมชาติ สะท้อนผ่านความคิดและการเล่าหรือบรรยายเป็นคำพูดและประโยคอย่างไร้ขีดจำกัด

2) การใช้ภาษา (performance) เป็นรูปธรรมที่เกิดจากการเรียนรู้และฝึกฝนทักษะภาษา
 ที่กว้างขวางขึ้น บางครั้งการใช้ภาษาของเจ้าของภาษาอาจไม่เป็นไปตามหลักไวยากรณ์ เนื่องจาก
 เมื่อถ่ายทอดความคิดออกไป ผู้รับสารเข้าใจได้เนื่องจากการพูดที่มาจากความรู้ภาษาของ
 ตัวเอง ทำให้มีการตัดคำหรือใช้สำนวนอื่นแทน หรือละคำไว้ เป็นต้น (วิโรจน์ อรุณมานะกุล,
 2546 น. 148-160)

การใช้ภาษาเป็นเรื่องที่สามารถวัดผลได้ตามเกณฑ์ปกติทั่วไป สามารถเห็นผลได้อย่าง
 เป็นรูปธรรม เนื่องจากการถ่ายทอดคำพูดหรือภาษาใด ๆ จะมีการวัดระดับว่าเป็นความหมาย
 ผิดหรือความหมายลึก สำหรับการใช้อาหรับตามแนวคิดของ Ahmed ซึ่งได้แบ่งการพูด
 และการเขียนตามทำเนียบภาษาอาหรับ ดังนี้

1) ภาษาอาหรับคลาสสิก (Classical Arabic) เป็นภาษาคลาสสิกดั้งเดิมที่ใช้สำหรับ
 กิจกรรมตามแบบวิถีจารีต หรือการเขียนทั่วไปแบบคลาสสิกที่คงอัตลักษณ์ความเป็นภาษาที่
 นิยมทุกวาระในระดับทางการหรือการสนทนาทั่วไป โดยเฉพาะสังคมที่มีการเรียนรู้ของคนระดับ
 ชนชั้นสูง ซึ่งภาษาอาหรับคลาสสิกต้องคำนึงถึงหลักภาษาศาสตร์และไวยากรณ์ ระบบ การออก
 เสียงแบบเคร่งครัดมีคำศัพท์ดั้งเดิมและวัจนภาษาที่คงไว้เหมือนในอดีตตามวัฒนธรรมและจารีต
 ศาสนาที่มีอิทธิพลค่อนข้างมาก ทำให้ภาษาอาหรับคลาสสิกมีความแตกต่างกับภาษาอาหรับ
 มาตรฐานสมัยใหม่ในมิติของคำศัพท์ สไตร์ บนพื้นฐานตามจารีตวิธี อย่างไรก็ตามนักภาษาศาสตร์
 อธิบายเกี่ยวกับวิวัฒนาการของภาษาอาหรับคลาสสิกว่าเริ่มต้นครั้งแรกในราวศตวรรษที่ 3 และ
 มีวิวัฒนาการเรื่อยมาตามกาลเวลา จนในศตวรรษที่ 6 ภาษาอาหรับคลาสสิก มีพื้นฐานจาก
 ปัจจัยที่ได้รับอิทธิพลจากบทกวีอาหรับ คำภีร์อัลกุรอาน วัจนศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมอาหรับ
 โบราณ จารีกในอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับบันทึกอย่างกระดาษเป็ปรัส

2) ภาษาอาหรับมาตรฐานสมัยใหม่ (Modern Standard Arabic) ถือเป็นการต่อยอดจาก
 ภาษาอาหรับคลาสสิกดั้งเดิม เพราะเน้นการถ่ายทอดภาษาที่ใช้พูดและแสดงออกทางการพูด
 เพื่อการสื่อสารเชิงวรรณกรรมประเภทสื่อทั้งบทภาค ภาษาการรายงานข่าวโทรทัศน์ วิทยู หรือ
 สื่อหนังสือพิมพ์ การเขียนที่อยู่ในรูปการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอน อาจกล่าวได้ว่าภาษาอาหรับ
 มาตรฐานสมัยใหม่มีพัฒนาการมาจากสื่อแขนงต่าง ๆ ทั้งการรายงานข่าวโทรทัศน์ และวิทยู
 หรือกิจกรรมทางภาษา ซึ่งมีระดับความทันสมัยในการพูดและเขียน ดังนั้น ภาษาอาหรับ
 มาตรฐานสมัยใหม่จึงเหมือนกับภาษาอื่น ๆ คือ มีทั้งภาษาพูด และภาษาเขียน ซึ่งทั้งสองมี

เป้าหมายเดียวกันคือการสื่อสารวรรณกรรมภาษาอาหรับแบบทางการ ไม่ใช้การสื่อสารด้วยภาษาถิ่นหรือเฉพาะพื้นที่ของชนชาติในแต่ละภูมิภาคโลกอาหรับ ด้วยเหตุนี้ การเขียนที่ใช้ภาษาอาหรับมาตรฐานจึงนิยมใช้อย่างแพร่หลายในปัจจุบัน เนื่องจากผู้อ่านสามารถรับรู้และเข้าใจได้ทั้งชาวอาหรับและคนต่างชาติพันธุ์ เนื่องจากเป็นภาษาสื่อที่นิยม เพราะบางคำยืมภาษาตะวันตกมาใช้ ทำให้เกิดการรับรู้ได้มากขึ้นและนิยมใช้กันอย่างแพร่หลายในเชิงการสื่อสารมากกว่าภาษาอาหรับแบบคลาสสิกดั้งเดิม (2018, p. 24-26)

ฉะนั้นการรู้ภาษาอาหรับและการใช้ภาษาอาหรับในบทแปลจึงเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ สอดคล้องกับแนวคิดของ Nida ซึ่งกล่าวถึงการแปลว่าเป็นศาสตร์และศิลป์ สามารถนำสู่การเรียบเรียงและถ่ายทอดกระบวนการและขั้นตอนออกมาเป็นทฤษฎีได้ หรือใช้หลักเกณฑ์ทางภาษาศาสตร์และไวยากรณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์วรรณกรรมการแปล หรือนำมาเป็นข้อมูลประกอบการถ่ายทอดสำนวนตามแนวทางที่เหมาะสมในรูปโครงสร้างภาษา หรือการถอดความหมายของภาษาใหม่ หรือมีการศึกษาเปรียบเทียบเชิงภาษาศาสตร์มาเพื่อใช้เป็นองค์ประกอบการตัดสินใจก่อนลงมือแปล

Taylor (1998: 4) ได้อธิบายกรอบแนวคิดการแปลว่า เป็นกระบวนการที่ต้องตระหนักถึงการพิจารณาในองค์ประกอบ ดังนี้

- 1) ความหมายเนื้อหา (semantics) มีองค์ประกอบเชิงความเชื่อมโยงระหว่างคำในภาษาหนึ่งเพื่อถ่ายทอดความหมายเดียวกันในอีกหนึ่งภาษา โดยผู้แปลจะต้องใช้หลักการแปลแบบเหมาะสม เพื่อให้เนื้อหาที่ถ่ายทอดออกมามีความเท่าเทียมกันและตรงกับเจตนาของต้นฉบับมากที่สุด
- 2) บริบทเนื้อหา (contexts) ซึ่งมีการสะท้อนให้เห็นภาพที่ปรากฏผ่านความนึกคิดในเหตุการณ์หรือช่วงเวลาการแสดง ทำให้ภาษามีระดับการใช้ในบริบทที่เหมาะสม
- 3) การใช้ภาษา (pragmatics) เป็นการสร้างกลไกการตอบสนองสำหรับหน่วยคำและภาษาที่ใช้ให้เกิดความหมายจริง ๆ ตามความต้องการและเจตนาของภาษาต้นฉบับ ไม่ใช้การตีความหรือการเข้าใจภาษาในความหมายโครงสร้างแบบผิวเผิน
- 4) วัฒนธรรม (culture) เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญ เนื่องจากจะช่วยให้เกิดความเข้าใจความหมายตามขนบสังคมนั้นในภาษาต้นฉบับ และสามารถถ่ายทอดความหมายสู่อีกภาษาหนึ่งได้ ทำให้วัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อการวิเคราะห์วรรณกรรมและสำนวน การเข้าใจวัฒนธรรมจากสังคมหนึ่งที่ยึดขนบและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันจึงเป็นดัชนีบ่งชี้ว่าการแปลคำและสำนวนวัฒนธรรมเป็นเรื่องยาก เนื่องจากมีนัยสะท้อนผ่านวิถีชีวิต สภาพสังคม สภาพแวดล้อม คติ ความเชื่อ ปรัชญา ศาสนา ฯลฯ

จากองค์ประกอบเหล่านี้ทำให้เห็นถึงแนวคิดการแปลในมิติของการถ่ายทอดความหมาย เนื้อหาได้อย่างชัดเจน ตามหลักทฤษฎีวรรณคดี โดยในมุมมองของ Bell กล่าวว่าภาษาเป็นการรวมตัวกันของหน่วยที่เป็นรหัสและรหัสต่าง ๆ ประกอบกันขึ้นเป็นความหมายที่สะท้อนภาคแสดงในการสื่อสารให้เห็นถึงความต้องการหรือเจตนาของภาษาต้นฉบับ

Larson and Segal ได้อธิบายเพิ่มเติมว่าการถ่ายทอดบทแปลต้องมีปัจจัยในการวิเคราะห์ความหมายภาษาต้นฉบับ เนื่องจากความหมายเป็นสิ่งที่สะท้อนให้รู้ถึงความรู้สึก เจตนา เป้าหมาย ความต้องการที่อยู่ภายในความคิดของผู้ส่งสาร ความหมายจึงไม่อยู่ที่ตัวภาษาแต่เป็นการสะท้อนสิ่งที่อยู่ภายใน เพื่อสื่อสารไปยังผู้รับสารให้รับรู้ได้ถึงความมุ่งหมายของภาษาที่ใช้ ซึ่งสะท้อนออกมาจากอารมณ์ ความรู้สึก ความเชื่อ การขอร้อง การโต้แย้ง เป็นต้น ทำให้เข้าใจได้ว่าภาษาเป็นอิสระจากความคิดของมนุษย์ เนื่องจากกระบวนการสื่อสารที่สะท้อนผ่านความคิดภายใต้แง่มุมที่หลากหลาย ซึ่งความคิดของมนุษย์ คือ การแสดงผ่านความหมายที่ต้องการบ่งบอกถึงเจตนาและความต้องการโดยการสื่อสารด้วยหน่วยคำหรือหน่วยประโยคที่ส่งผ่านการเรียงตัวของภาษาอาจมีความแตกต่างกันมีระบบโครงสร้างที่ไม่เหมือนกัน การสะท้อนผลการรับรู้ด้วยภาษาจึงขึ้นอยู่กับความรู้ สถานการณ์ ประสบการณ์ บริบท ทำให้การเรียบเรียงหน่วยคำในภาษาหนึ่งจึงไม่ใช่สิ่งตายตัว เพราะภาษาที่ใช้จะมีการลำดับคำอย่างไร ย่อมปรับได้ตลอดเวลา มีการปรับโฉมภาษาให้สอดคล้องกับความหมายโดยการส่งรหัสผ่านการนึกคิดที่แยกจากกันกับตัวภาษาทำให้เกิดการผสมความคิดนั้น ๆ ไว้ เมื่อต้องการสื่อสารหรือสะท้อนออกมาในรูปการเรียงหน่วยคำหรือประโยคจะเรียกออกมาจากความทรงจำ ทำให้ภาษาไม่อยู่ในการจำกัดกรอบแบบตายตัว (1997, p. 122)

สิทธา พินิจภูวดล ได้สรุปทฤษฎีการแปลว่าเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์ต่าง ๆ ที่สามารถนำมาใช้สำหรับการวิเคราะห์วรรณกรรมการแปลใน 4 ทฤษฎี ได้แก่

1) ทฤษฎีภาษาศาสตร์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับหลักการประมวลหน่วยคำ หรือกลุ่มคำที่มีถ่ายทอดจากภาษาหนึ่งเพื่อสะท้อนถึงความหมายที่ต้องการสื่อสารออกไปโดยมีปัจจัยทางสังคมเกี่ยวข้องกับเรื่องของสังคมภาษาศาสตร์ โดยเนื้อหาในภาษาที่ถ่ายทอดมาเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม เพศ วัย สถานะ การศึกษา อุดมคติ แนวคิด

2) ทฤษฎีจิตวิทยา เป็นเรื่องของการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสภาพจิตใจ การปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มคน กลุ่มวัย ระดับการศึกษา การสร้างการรับรู้ การนำเสนอเชิงจิตพิสัย ตลอดจนพฤติกรรมกรรมการแสดงออก อารมณ์ ความรู้สึก

3) ทฤษฎีการตลาด เป็นการนำเสนอเรื่องราวกลไกที่เกี่ยวข้องกับความต้องการ เป้าหมายของการโน้มน้าว ประชาสัมพันธ์ การกระตุ้นการรับรู้กลไกการตลาด การโฆษณาชวนเชื่อ ผลกระทบด้านแรงจูงใจ

4) ทฤษฎีสื่อสารมวลชน เป็นการวิเคราะห์สื่อประเภทต่าง ๆ เพื่อให้เข้าใจหน่วยการแปลของภาษาที่ใช้ส่งผ่านไปยังผู้รับสาร ทำให้การแปลเนื้อหา มีบทบรรยายสร้างการรับรู้หรืออรรถรสทางภาษาได้อย่างมีคุณภาพ มีการตอบสนองจากผู้รับสารผ่านสื่อประเภทต่าง ๆ โดยมีกระบวนการกระจายข้อมูลสาระแบบขยายผลมุ่งหวังให้เกิดการรับรู้ในวงกว้าง (2542, น. 13 -14)

นอกจากนี้ การแปลที่ต้องสื่อสารผ่านวัฒนธรรมที่ต่างกันทำให้ต้องเข้าใจและรับรู้วัฒนธรรมของภาษาเป้าหมายได้อย่างลึกซึ้ง ผู้แปลต้องมีประสบการณ์และมีการรวบรวมความรู้ในบริบทต่าง ๆ อย่างลึกซึ้ง โดยเฉพาะองค์ประกอบของภาษาและลีลาการเขียนเชิงวัฒนธรรมภาษาเป้าหมาย ในขณะที่เดียวกันต้องเข้าใจเจตนาของภาษาต้นฉบับไปพร้อม ๆ กันเนื่องจากรหัสความหมายจะถ่ายทอดผ่านโลกทัศน์ของภาษาในต้นฉบับ (วัลยา วิวัฒน์ศร, 2545, น. 154) ยิ่งการแปลเนื้อหาที่มีเรื่องราวสะท้อนเกี่ยวกับวัฒนธรรมจะต้องมีรายละเอียดที่แยกย่อย ทำให้การถอดรหัสสู่ภาษาเป้าหมายต้องมีความรอบคอบมากกว่าปกติ เนื่องจากการถ่ายทอดความหมายผ่านระบบกลั่นกรองจากความรู้ที่เกิดจากทักษะหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับบริบทสังคมที่ภาษานั้น ๆ ใช้อยู่ หากภาษาต้นฉบับเป็นข้อมูลอ้างอิงประวัติศาสตร์ทำให้การถ่ายทอดสู่ภาษาที่ต่างกันต้องมีรูปแบบคำที่อยู่ในบริบทประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมนั้น ๆ เพื่อให้แสดงถึงเจตนาของภาษา การรับรู้ถ้อยความหรือเนื้อหาที่สื่อสารจากต้นฉบับเป็นองค์ประกอบที่เกิดจากองค์ความรู้เดิม หรือภาพความทรงจำ อารมณ์ ความรู้สึกภายใต้บริบทของวัฒนธรรมภาษาต้นฉบับ ซึ่งการอ่านและรับรู้ข้อมูลไม่ต้องกังวลกับกฎเกณฑ์และหลักภาษา แต่เมื่อเข้าสู่กระบวนการแปลซึ่งเน้นทักษะการถ่ายทอดความหมายที่จำเป็นต้องยึดโยงกับทฤษฎีการแปล หลักภาษาศาสตร์ และระเบียบของภาษาตามหลักวากยสัมพันธ์ ส่งผลให้การแปลไม่สามารถกระทำได้ หากปราศจากการเรียนรู้ในทุกแง่มุมของภาษาต้นทางและภาษาปลายทาง และเพิ่มเติมด้วยจินตนาการรวมทั้งทักษะการสื่อสารความหมาย ซึ่งสิ่งนี้เป็นกระบวนการทางความคิดที่มาจากความรู้และประสบการณ์อันยาวนานผ่านการฝึกฝนเรียนรู้อย่างลึกซึ้งในสาขาเฉพาะด้าน (Leaderer, 1994, p. 37)

หน้าที่หลักของวัฒนธรรมคือสิ่งที่บอกได้ถึงข้อมูลหรือศูนย์กลางข้อมูลที่เกิดขึ้นในบ้านและสะท้อนผ่านทุกกิจกรรมจนกลายเป็นการรับรู้ร่วมกันประกอบเป็นหน่วยของภาษาที่ถ่ายทอดวัฒนธรรมนั้น ๆ ซึ่งตามมุมมองของ Lotman อธิบายให้เห็นว่าการใช้ตัวหนังสือที่ถ่ายเรียงหน้าไว้

เป็นเนื้อหาที่สะท้อนผ่านรหัสความหมายที่ก่อตัวขึ้นจากความรู้ ความทรงจำ ความรู้สึก หรืออารมณ์ ดังนั้น จากแนวคิดนี้ทำให้เห็นว่าตัวหนังสือคือข้อมูลที่ส่งผ่านการถ่ายทอดจากวัฒนธรรมทำให้ภาษากลายเป็นเครื่องมือทางวัฒนธรรมผ่านความรู้ที่สั่งสมไว้ในความทรงจำ และในตัวตนของภาษาจะเปลี่ยนสถานะเป็นเกราะป้องกันไม่ให้วัฒนธรรมนั้นสูญหายหรือจางลง การใช้ภาษาเพื่อเก็บข้อมูลไว้จะช่วยธำรงรักษา ให้วัฒนธรรมของชุมชนและสังคมนั้นคงอยู่และสืบทอดต่อกันเชิงสัญลักษณ์ ยิ่งมีการปรับปรุงภาษาให้มีระดับในการถ่ายทอดความหมายผ่านตัวอักษรมากเท่าใดจะยิ่งสร้างการรับรู้ร่วมกันแบบขยายวงและแพร่กระจายออกกลายเป็นอัตลักษณ์ร่วมในบริบทวัฒนธรรม และการสื่อสาร (อ้างถึงใน Serge, 1988, p. 128-129)

ดังนั้น การแสดงบทบาทนักแปลแปลจะทำให้มีสถานะเหมือนสื่อกลางที่จะต้องสื่อสารภาษา ทั้งสองทาง ทำให้บทบาทของนักแปลต้องทำหน้าที่มากกว่าการสื่อสารในระดับปกติ เพราะต้องถ่ายทอดความหมายจากทั้งสองภาษาและสองวัฒนธรรมไปพร้อมกัน (Hatim and Mason, 1990, p. 223)

2.2 ชนิดการแปล

การแปลเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์จึงไม่สามารถกำหนดประเภทหรือชนิดการแปลกับตัวบทใด ๆ ไว้ล่วงหน้าได้ เนื่องจากการถ่ายทอดความหมายมีความยืดหยุ่นตามวัตถุประสงค์ของตัวบท ทำให้ต้องดูความเหมาะสมแบบองค์รวมทั้งความหมาย เทคนิค วิธี ความเหมาะสมระหว่างบทแปลกับการเลือกชนิดการแปล เพื่อให้บทแปลมีคุณภาพ มีความเป็นธรรมชาติ การแปลที่ดีต้องมีความสอดคล้องกันระหว่างตัวบทในต้นฉบับกับวัตถุประสงค์ของในภาษาบทแปล เพื่อให้ทั้งสองมิติผสานความกลมกลืนเข้าด้วยกัน ด้วยเหตุนี้การแปลจึงมีหลายชนิดผู้แปลจะเลือกชนิดใดขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์การถ่ายทอดและการใช้ประโยชน์ของบทแปลนั้น

2.2.1 การแปลแบบทั่วไป

การแปลแต่ละชนิดมีหลักการและวัตถุประสงค์ต่างกัน ซึ่งตัวบทหรือต้นฉบับจะเป็นตัวกำหนดหน้าที่การแปลว่าจะใช้หลักการแปลแบบใดหรือชนิดใดจึงเหมาะสม โดยทั่วไปการแปลสามารถแบ่งได้ 2 ชนิดหลัก ๆ ดังนี้

ก. การแปลโดยยึดคำ (word for word Translation) หรือเรียกได้ว่าเป็นการแปลแบบตามตัวอักษรในต้นฉบับ (literal translation) ซึ่งเป็นการแปลแบบยึดพยัญชนะของตัวบทภาษาต้นฉบับเป็นหลัก โดยเน้นการแทนคำที่ใช้ในภาษาต้นฉบับสู่ภาษาเป้าหมายด้วยคำที่มีความหมายเดียวกันแบบเทียบเท่า ซึ่งในความคิดของนักแปลอาจเป็นเพียงการร่างบทแปลแบบพื้นผิว (surface structure) เนื่องจากเป็นการแทนคำหรือพยัญชนะเท่านั้น ไม่ใช้การถ่ายทอด

หรือถอดรหัสความหมายสู่บทแปล แต่เป็นเพียงผลสะท้อนเชิงกระบวนการแปลแบบตรงตัวให้เห็นโครงสร้างของภาษาแปลแบบพื้นผิวที่ยึดรูปแบบหน่วยคำในดับทมากกว่าการรับรู้และการสร้างความเข้าใจในบทแปลที่ต้องการให้ผู้อ่านในภาษาเป้าหมายเข้าใจอย่างชัดเจน หลักการแปลประเภทนี้ถือว่าเหมาะสมกับแนวทางการแปลเพื่อศึกษาตัวบทหรือคำในภาษาต้นฉบับซึ่งใช้คำและโครงสร้างของภาษาในต้นฉบับด้วยการเรียงคำแบบตรงตัว

ข. การแปลโดยยึดความหมาย (sense-for-sense translation) เป็นการถ่ายทอดส่วนความหมายที่มุ่งเน้นไปที่ผู้รับสารในภาษาเป้าหมายเป็นหลัก ไม่ยึดโยงกับคำหรือตัวอักษรในภาษาต้นฉบับแบบเรียงลำดับ ซึ่งการแปลชนิดนี้เป็นการยึดที่หน่วยความหมายให้สามารถถ่ายทอดออกมาและสร้างความเข้าใจกับผู้อ่านในภาษาอื่น โดยการแปลชนิดนี้ไม่สามารถทำให้เท่าเทียมกับคำในภาษาต้นฉบับได้ เนื่องจากเป็นการข้ามผ่านสู่ส่วนความหมายใหม่ที่ไม่ใช่โครงสร้างตามหน่วยคำเดิมของภาษาในต้นฉบับซึ่งในการแปลจะเห็นว่ามีกรปรับบทแปลให้เหมาะสมในเชิงความหมาย

สำหรับการแปลโดยการถอดความหมาย (sense-for-sense translation) จะแบ่งระดับย่อยออกได้อีกมากมาย ดังนี้

1) การแปลแบบสำนวน (idiomatic translation) คือ การถอดสำนวนในดับทของต้นฉบับและถ่ายผ่านความเข้าใจสู่ส่วนความหมายในภาษาเป้าหมายด้วยการใช้ภาษาแปลที่มีความเท่าเทียมมากที่สุด

2) การแปลแบบอิสระ (free translation) คือ การแปลที่มุ่งเน้นไปยังผู้รับสารโดยไม่ยึดโยงภาษาของต้นฉบับ และมุ่งให้บทแปลเป็นธรรมชาติมากที่สุดทำให้บทแปลไม่มีการลำดับหน่วยแปลตามปรากฏในต้นฉบับรวมทั้งไม่ยึดโยงกับโครงสร้างและส่วนประกอบของต้นฉบับ อาจทำให้ผู้อ่านหรือผู้รับสารเห็นว่าเป็นการเขียนขึ้นเองด้วยสำนวนของผู้เขียนเองไม่ใช้การแปล และการแปลชนิดนี้จัดอยู่ในกลุ่มที่ใช้กลุ่มการแปลที่ไม่เชื่อตรงต่อต้นฉบับ (not faithful) ซึ่งจะเป็นไปตามการบ่งชี้ประเภทการแปลแบบกว้างว่าการแปลทุกประเภทที่ไม่เชื่อตรงกับต้นฉบับจัดอยู่ในกลุ่มการแปลแบบอิสระทั้งสิ้นเพราะผู้แปลมีเป้าหมายที่เน้นความเป็นธรรมชาติของภาษาในบทแปลมากกว่าคำนึงถึงภาษาและส่วนประกอบของหน่วยแปลตามต้นฉบับ ทำให้การแปลประเภทนี้อยู่ตรงกันข้ามกับการแปลแบบยึดคำหรืออักษรอย่างชัดเจน

นอกจากนี้ ชนิดของการแปลอาจอ้างอิงกับดับทของภาษาต้นฉบับได้ ดังนี้

1) การแปลโดยยึดตามตัวอักษร (literal translation)

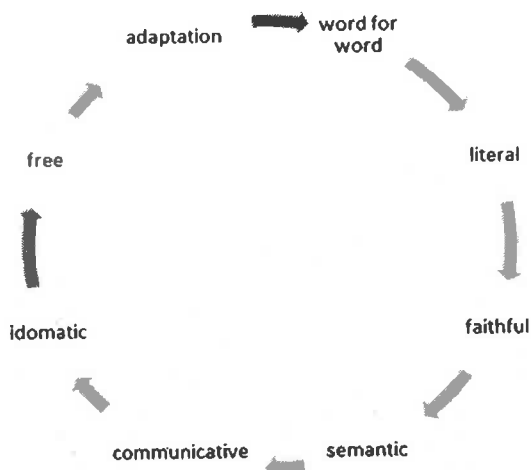
2) การแปลโดยเน้นภาษาต้นฉบับ (source language translation) เป็นการถอดคำจากภาษาต้นฉบับอย่างตรงตัว ไม่คำนึงบริบทหรือความหมายที่แท้จริง เน้นการแปลคำอย่างเดียวในตัวของภาษาต้นฉบับเป็นหลัก

3) การแปลแบบยึดผู้เขียนเป็นหลัก (author-centered translation) เป็นการแปลที่ถ่ายทอดความต้องการของผู้เขียน ไม่เน้นการปรับบทแปลให้ตรงกับบริบทในภาษาเป้าหมาย

4) การแปลบางส่วน (partial translation) เป็นการแปลเพียงเป้าหมายและสื่อให้เห็นถึงเจตนาของตัวบทเนื้อหาในภาษาเป้าหมาย ซึ่งการแปลหรือถอดความหมายทั้งหมดไม่สามารถถอดรหัสในบทแปลให้เข้าใจได้ จึงละทิ้งความบางส่วนเพื่อให้สามารถแปลได้ตามกระบวนการถ่ายทอดหน่วยคำสู่ภาษาในบทแปล บางครั้งตัวบทมีถ้อยคำที่ถ่ายทอดอารมณ์ลึกซึ้งจนยากที่จะพรรณนาได้ หรือเนื้อหาบางช่วงมีการขยายความยืดเยื้อไม่เกิดประโยชน์ใด ๆ เพราะเป็นการขยายความที่มักสร้างความฟุ่มเฟือยในภาษาเป้าหมาย

5) การแปลโดยรักษารูปแบบโครงสร้างต้นฉบับ (form-based translation) เป็นการแปลที่ยึดโยงกับภาษาต้นฉบับอย่างสมบูรณ์ ไม่มุ่งเน้นเพื่อถอดความหมายจากภาษาต้นฉบับ (สุพรรณิ ปีณมณี, 2555, น. 15-20)

Newmark (1995, pp. 45-46) แบ่งการแปลไว้หลายระดับโดยไล่ระดับจากมากไปน้อยมีการยึดคำ และพยัญชนะไล่เรียงตามลำดับความยึดโยงกับภาษาและหน่วยคำในต้นฉบับ จากนั้นค่อยผ่อนคลายจากตัวบทและภาษาต้นฉบับด้วยการยึดห่างออกมาจากตัวภาษา เป็นการไล่ระดับสำนวนและความหมาย ขยายวงไปสู่หน่วยความหมายและไม่ยึดโยงกับภาษาและหน่วยคำหรือประโยคในต้นฉบับ ไม่รักษาโครงสร้าง มุ่งเน้นเพียงความหมายและใจความ ถอดรหัสความหมายใหม่ในภาษาเป้าหมายจนไปถึงระดับสูงสุดที่เน้นเอาความหมายผ่านการดัดแปลงสำนวนเพื่อสื่อสารให้เห็นเป้าหมายและประเด็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม การแปลแบบถอดความนี้สามารถแบ่งระดับย่อย ๆ ออกได้หลายระดับ อาจอยู่ในระดับความหมายใหม่ทั้งหมดตามสำนวนภาษาเป้าหมายหรืออาจถอดรหัสหน่วยแปลผ่านความหมายแต่ยังคงหน่วยคำในต้นฉบับไว้อย่างเคร่งครัด หรืออาจกล่าวได้ว่าการแปลแบบอิสระด้วยความหมายอย่างสมบูรณ์ไม่ยึดต้นฉบับจนเข้าสู่ระดับที่เรียกได้ว่าเป็นสำนวนความหมายที่เขียนใหม่จากผู้แปลเอง แต่ยังคงอยู่ภายใต้กรอบเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของต้นฉบับ โดยมุ่งหวังให้บทแปลมีความเป็นธรรมชาติ

ภาพที่ 4 แบบจำลองการแบ่งชนิดการแปลของ Newmark

นอกจากนี้ การแปลสามารถแบ่งชนิดตามวัตถุประสงค์ได้เช่นกัน เนื่องจากการแปลที่มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของผู้รับสารและถือเป็นกรอบในการเลือกชนิดการแปลได้อย่างลงตัว เพราะปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการกำหนดแนวทางหรือกลยุทธ์มุ่งหวังให้บทแปลมีความเหมาะสมกับการใช้งานมากที่สุด การแปลที่มุ่งตามเป้าหมายของผู้รับสารเป็นตัวบ่งชี้ว่าบทแปลที่ผ่านการถ่ายทอดความหมายออกมา ควรมีลักษณะอย่างไร กลยุทธ์การแปลจึงมีความแตกต่างกันตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการใช้ประโยชน์จากการแปลนั้น และหัวใจสำคัญในทุกการแปลคือการเข้าถึงวัตถุประสงค์ทั้งการส่งสารและรับสารโดยเฉพาะตัวบทเนื้อหาที่ถ่ายทอดสู่บทแปล มีวัตถุประสงค์และเจตนาร่วมกันทั้งสองทาง กล่าวคือ วัตถุประสงค์ของต้นฉบับและวัตถุประสงค์ของผู้อ่านหรือผู้รับสาร ทำให้เข้าใจได้ว่าการแปลต้องคำนึงว่าการถ่ายทอดความหมายมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายอย่างไร ในมุมมองนี้ได้แบ่งการแปลในเชิงเป้าหมายได้ อาทิ การแปลตามวัตถุประสงค์ของต้นฉบับ หรือการแปลตามวัตถุประสงค์ของผู้รับสารเพื่อให้ได้รรถหรือความหมายที่เหมาะสมตามความต้องการ

การแบ่งชนิดการแปลของ Larson มีการบ่งชี้ระดับการแปลที่ไล่เรียงกันโดยมีการแปลแบบยึดคำตามตัวอักษรทุกประการ (very literal) ไปจนถึงการแปลอิสระสูงสุด (unduly free) โดยมีระดับการแปล ดังนี้

1) การแปลตรงตัว (very literal) หรือการแปลแบบคำต่อคำ หรือแปลตามตัวอักษร โดยยึดตัวภาษาของต้นฉบับอย่างเคร่งครัดเหมือนการถ่ายทอดภาษาเป้าหมายซ้ำในบทภาษาแปลมีรูปแบบไวยากรณ์ของภาษาต้นฉบับที่ผลิตซ้ำในภาษาเป้าหมาย หรือใช้คำตรงกันจนไม่เกิดความหมายสื่อสารให้ผู้อ่านเข้าใจ

2) การแปลตรงตามต้นฉบับ (literal) แต่ลดระดับความเท่าเทียมของตัวภาษาต้นฉบับกับภาษาเป้าหมาย

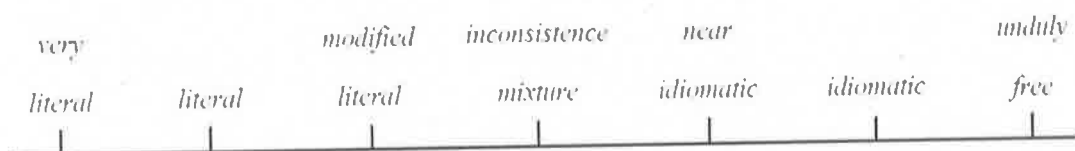
3) การแปลแบบตรงตัวแต่ปรับลดการยืดยาว (modified literal) ในตัวภาษาต้นฉบับและลดการยืดยาวโครงสร้างภาษาและไวยากรณ์เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการใช้ภาษาที่ขาดความเป็นธรรมชาติ

4) การแปลแบบผสมผสาน (inconsistent mixture) เป็นการแปลที่เน้นการยืดยาวด้วยการผสมผสานการแปลทั้งแบบยืดยาวในภาษาต้นฉบับแบบครบถ้วนตามโครงสร้างหน่วยคำที่ปรากฏ และเน้นการใช้ไวยากรณ์ในลักษณะที่เทียบเคียงได้เท่ากันในภาษาเป้าหมายอาจกล่าวได้ว่าเป็นการแปลแบบเน้นรูปแบบคำและโครงสร้างไวยากรณ์ผสมผสานกับการแปลแบบถอดสำนวนหรือเน้นความหมายในบางช่วงของเนื้อหาทำให้ความหมายที่ถ่ายทอดออกมา มีลักษณะเชิงสำนวนหรือกึ่งสำนวนความหมายในภาษาเป้าหมาย ทำให้การแปลปรับเปลี่ยนได้ตลอดเวลา ไม่ยึดรูปแบบเดียวทั้งฉบับ

5) การแปลกึ่งสำนวน (near idiomatic) เป็นการแปลที่ให้น้ำหนักการถ่ายทอดความหมายและสำนวนความหมายมากขึ้น แต่คงยึดเนื้อหาการลำดับถ้อยคำ และโครงสร้างภาษาของต้นฉบับไว้

6) การแปลแบบสำนวน (idiomatic) เป็นการแปลที่ไม่ยึดตามภาษาหรือต้นฉบับ รวมทั้ง ปรับระดับความเทียบเท่าของการใช้ไวยากรณ์ในภาษาต้นฉบับ แต่เน้นการถ่ายทอดความหมายให้เป็นธรรมชาติ โดยคำนึงถึงการถ่ายทอดให้ผู้รับสารเข้าใจบทแปล

7) การแปลอิสระสูงสุด (unduly free) การแปลที่ไม่ยึดต้นฉบับโดยสิ้นเชิง ทั้งโครงสร้างและไวยากรณ์ เหมือนเป็นการเขียนเรื่องขึ้นใหม่ในสำนวนความหมายใหม่ด้วยลีลาภาษาของตัวเอง ไม่มีเค้าโครงของภาษาต้นฉบับหลงเหลืออยู่ ทั้งนี้ การแปลแบบอิสระขั้นสุดจะไม่ยึดรูปแบบหรือความหมายของต้นฉบับแต่ผู้แปลมีการเพิ่มเติมเนื้อหาและความคิดเพื่อให้เป็นไปตามสไตล์การแปลหรืออาจอยู่ในเกณฑ์บิดเบือนข้อมูลข้อเท็จจริงที่ต้องการสื่อเจตนาของต้นฉบับ มีความเป็นภาษาใหม่ในความหมายใหม่ค่อนข้างสูง และค่อนข้างไปสู่การเขียนบทแปลด้วยภาษาของตนเอง ขณะที่การแปลคำต่อคำเป็นการแปลที่รักษารูปคำรูปประโยคตามลำดับ การจัดเรียงหน่วยคำและพยัญชนะในดวับท

ภาพที่ 5 แบบจำลองการแบ่งชนิดการแปลของ Larson (1984, p. 15)

2.2.2 การแปลบริบทวัฒนธรรม

การแปลเป็นศาสตร์ที่ไม่ใช่เพียงกระบวนการแปลคำ (transcodage) ตามภาษาต้นฉบับ แต่เป็นการถ่ายทอดความหมาย (theory of sense) ที่ต้องใช้ทักษะและการเพินความหมายให้เหมาะสมกับเนื้อหาเพื่อเก็บประเด็นที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับวัฒนธรรมของภาษาต้นฉบับ (อัจฉรา ไล่ศัตร์ไกล 2554, น. 16) มีการวางกรอบการแปลด้วยการถ่ายทอดความหมายลึก (overt) หมายถึงการแปลที่ผูกโยงความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจวัฒนธรรมภาษาต้นฉบับได้อย่างดี เน้นการถอดรหัสความหมายใหม่ที่คำนึงถึงความเข้าใจของผู้รับสาร ทำให้การแปลชนิดนี้ไม่เน้นหน้าที่ของตัวบท แต่ต้องการขยายความให้เกิดความเข้าใจความหมายอย่างลึก ไม่ใช่ความหมายแบบพื้นผิว หลวม ๆ การแปลที่คำนึงเฉพาะหน้าที่ของตัวบทไม่สามารถสร้างความหมายได้ ทำให้การแปลแบบผิวเผินเป็นการถ่ายทอดตัวบทเพียงข้อมูล แต่ไม่อาจสร้างความเข้าใจหรือถ่ายทอดให้เข้าใจได้ เนื่องจากวัฒนธรรมในภาษาต้นฉบับกับบทแปลมีความต่างกัน ไม่สามารถใช้การแปลหน่วยคำที่แทนกันได้ การแปลบริบทเนื้อหาทางวัฒนธรรมนั้นมีปัจจัยหลายด้านดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สามารถจำกััดขอบเขตด้านสมรรถนะหลักเกี่ยวกับการแปลเชิงวัฒนธรรมไว้ 3 กลุ่ม

1) องค์ความรู้ (Knowledge – Wikilism) เกี่ยวกับภาษาต้นฉบับและภาษาเป้าหมาย ซึ่งประกอบด้วยความรู้สาระหลัก ๆ ของประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ การเมือง กฎหมาย การบริหาร บ้านเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การศึกษา จารีต ประเพณี รวมถึงมีมีโนทัศน์เกี่ยวกับประเทศต่าง ๆ ที่ใช้ภาษาต้นฉบับและประเทศที่ใช้ภาษาเป้าหมายได้เท่าเทียมกัน

2) การเข้าถึง (Awareness) วัฒนธรรมแบบเข้าถึง ซึ่งผู้แปลต้องมีความรอบรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์และความเชื่อมโยงกันในมิติของภาษาและวัฒนธรรมจากทั้งภาษาต้นฉบับและภาษาเป้าหมาย นอกจากนั้นต้องรู้และเข้าใจความเหมือนและความต่างของทั้งสองภาษาทั้งภาษาต้นฉบับและภาษาเป้าหมายที่มีการใช้รหัสความหมายทางวัฒนธรรม หรือมีระดับความสำคัญของวัฒนธรรม

3) ทักษะการแปลแบบเฉพาะทาง (Specialist-Translation) ซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้แปลโดยตรงเพราะการแปลบริบททางวัฒนธรรมต้องอาศัยความรู้ความเชี่ยวชาญ รวมถึงทักษะและสมรรถนะในการวางแผนและกลวิธีการแปลให้เกิดความสละสลวย แม่นยำ นอกจากนี้ การแปลเนื้อหาที่ปรากฏคำทางวัฒนธรรมหรือสำนวนเฉพาะทำให้การถ่ายทอดสำนวนต้องเชื่อมโยงกับคำศัพท์เทคนิคทั้งการแปลแบบข้ามวัฒนธรรมหรือแทนด้วยวัฒนธรรมที่เหมือนหรือคล้ายกันซึ่งขึ้นอยู่กับมีโนทัศน์ของผู้แปลที่ต้องใช้หลักการกำหนดกระบวนการความคิดแบบองค์รวม ตามที่ภาษาต้นฉบับระบุวัฒนธรรมนั้นไว้ ขณะเดียวกันต้องมีความรู้และเชี่ยวชาญและมีทักษะเกี่ยวกับกระบวนการแปลรวมถึงการกำหนดวิธีการแปล เพราะการแปลทั้งสองระบบมีความต่างกันในเรื่อง

ขอบเขตของเนื้อหาด้วยเหตุผลที่ว่ากระบวนการแปลจะเกี่ยวข้องกับต้นฉบับทั้งหมดส่วนกลวิธี
การแปลจะจำกัดอยู่กับหน่วยคำหรือประโยค (Newmark 1988).

Toury (1980: 12) อธิบายว่าการถอดรหัสภาษาและวัฒนธรรมสู่อีควิวเมนต์ที่แตกต่าง
จะมีปัจจัยสำคัญทางระบบศาสตร์ที่ประกอบขึ้นจากหน่วยรหัส สัญลักษณ์ ความหมาย ระบบ
ภาษา เหตุการณ์ เนื่องจากกระบวนการถ่ายทอดความหมายมักมีการเชื่อมโยงระหว่างหน่วย
ความหมายที่ประกอบรวมกันในภาษาต้นทางเพื่อสื่อสารสู่ภาษาเป้าหมาย อย่างไรก็ตามการ
ถ่ายทอดความหมายที่มีนัยองค์ประกอบทางภาษาและสถานการณ์โดยรอบที่เชื่อมโยงกัน ซึ่ง
ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมหนึ่งจะสามารถเข้ากับสถานการณ์หนึ่งได้ต้องเชื่อมโยงกัน มี
องค์ประกอบเดียวกัน และระบบเดียวกันระหว่างสององค์ประกอบจนถึงระดับเข้าหลอมรวมอยู่
ในระบบของภาษา คำที่เทียบเท่ากันหรือแทนกันได้ในการสื่อความหมายต้องมีการสะท้อน
หน่วยรหัสความหมายที่เหมาะสม ครอบคลุม และมีความสัมพันธ์กันสามารถเชื่อมโยงกันใน
สถานการณ์เดียวกันและเหตุการณ์คล้ายกัน ดังนั้น การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางรหัส
ความหมายของแต่ละภาษาจะมุ่งที่ระดับคำที่เป็นหน่วยอธิบายความหมาย ซึ่งบ่งชี้ให้เห็นว่า
การแปลหรือการถ่ายทอดความหมายจะต้องมีปัจจัย ดังนี้

1) รหัสความหมายในภาษาต้นฉบับมีความใกล้เคียงหรือทดแทนกันได้กับรหัส
ความหมายและระบบในภาษาเป้าหมาย

2) รหัสความหมายที่สื่อสารในภาษาเป้าหมายต้องสามารถสะท้อนผลการรับรู้ของ
ผู้รับสารได้

ในภาพรวมของวัฒนธรรมจึงมีบทนิยามความหมายกว้างรวมทุกเรื่องไม่ใช่จำกัดเพียงสิ่ง
สะท้อนวัฒนธรรมเพียงด้านเดียวแต่หมายรวมทุกมิติทั้งการเมือง ศาสนา ความเชื่อ ทัศนคติ
มโนทัศน์ มุมมอง ปรัชญา ศิลปะ และจารีตวิถีของคนในสังคม ซึ่งการถ่ายทอดผ่านวัฒนธรรมมี
ทั้งจากฝ่ายผลิตและฝ่ายรับ บางคนเรียกว่าภาษามาและภาษาไปสอดคล้องกับแนวคิดของ Nida ระบุ
ว่าทุกสิ่งที่เป็นแนวความเชื่อ ซึ่งสะท้อนผ่านพฤติกรรมกรรับรู้ของคนในสังคม เรียกว่า
วัฒนธรรม (1994, p.57)

อย่างไรก็ตาม เมื่อการแปลมีหลายชนิดหลายประเภทดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แต่ใน
กระบวนการแปลเนื้อหาจากต้นฉบับ จะไม่อยู่นอกเหนือขอบเขตพื้นฐานทั่วไป ซึ่งบ่งชี้ว่าการแปล
หลัก ๆ มี 2 ชนิด คือ การแปลแบบยัดคำในภาษาต้นฉบับ และการแปลแบบยัดความหมายใน
บทภาษาแปล รวมทั้งมีการแจกรายละเอียดชนิดการแปลไล่เรียงระดับให้ความเข้มข้นในบทแปล
มีความลดหลั่นในเชิงผลลัพธ์เมื่อต้องอิงกับต้นฉบับ นับตั้งแต่การยัดรูปแบบในลักษณะการแปล
คำต่อคำ ประโยคต่อประโยค จนกระทั่งถึงระดับที่ไม่คำนึงตัวบทเนื้อหาและยังแปลถ้อยคำเพิ่มเติม

ดัดแปลง ปรับเปลี่ยนให้กลายเป็นบทแปลในโฉมใหม่ทั้งหมด กรณีนี้ทำให้เกิดทรรศนะความเห็นว่า การแปลไม่ใช่ศาสตร์ที่ตายตัวหรือเน้นความเทียบเท่ากันของภาษาและความหมาย แต่เป็นการตีโจทย์หรือเจตนาและเป้าหมายรวมถึงวัตถุประสงค์การแปลต่างหาก โดยมีกรอบการส่งผ่านบทแปลให้ดำเนินกระบวนการปฏิบัติตามโจทย์ ที่กำหนดโดยไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงการเก็บคำหรือเก็บความหมายให้ครบถ้วนกระบวนการแปล จึงสะท้อนตามโจทย์คำสั่งว่าการแปลชนิดใดหรือประเภทใดเหมาะสมมากที่สุด ทั้งนี้ พื้นฐานสำคัญที่นักแปลเห็นว่ากระบวนการพิจารณาในด้านการวิเคราะห์เชิงระดับไม่เข้ารวมอยู่ในกรอบของคำสั่งหรือโจทย์เช่นว่านั้น ทำให้ระดับการแปลซึ่งเป็นปัจจัยแฝงอยู่ในทุก ๆ ชนิดการแปลต้องพิจารณาใน 3 ระดับ หลัก ๆ ได้แก่

- 1) ระดับคำ (lexicon)
- 2) ระดับโครงสร้างวากยสัมพันธ์ (syntactic structure)
- 3) ระดับถ้อยความ (message)

การแปลในทุกๆระดับที่กล่าวข้างต้นเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ต้องพิถีพิถันเพื่อส่งผ่านบทแปลให้มีการถ่ายทอดความหมายครบถ้วนตามต้นฉบับโดยไม่อิงกับวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายรวมทั้งโจทย์ใด ๆ ที่เป็นคำสั่งมาเกี่ยวข้อง (สุพรรณิ ปิ่นมณี, 2555, น.18)

2.3 กลวิธีและเทคนิคการแปล

เทคนิคหรือวิธีซึ่งสามารถนำมาประยุกต์กับการแปลทุกประเภท อาทิ การแปลที่จำเป็นต้องแปลแบบคำต่อคำ ประโยคต่อประโยค วลีต่อวลี ความเหมือนเชิงรูปแบบไวยากรณ์ โครงสร้างภาษาจึงเป็นการแปลชนิดหนึ่งที่ตรงกันข้ามแบบสุดขีดกับการแปลอิสระที่ไม่คำนึงถึงตัวบทและภาษาของต้นฉบับ แต่เน้นไปที่ความเข้าใจในความหมายของบทแปล มีการปรับเปลี่ยนความเท่าเทียมในภาษาเป้าหมายได้ตลอดเวลา ซึ่งในกระบวนการแปลประเภทอิสระสุดขีดหรือในระดับสูงจะยึดที่เป้าประสงค์ของการนำบทแปลไปใช้ประโยชน์มากกว่า แต่ขณะเดียวกันไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนความหมายของตัวบทไปสู่ความหมายอื่น เพียงแต่ผู้รับสารเข้าใจอย่างถ่องแท้ในบทแปลที่เป็นธรรมชาติ เสมือนว่าเป็นถ้อยคำในสำนวนของผู้เขียน ไม่ใช่สำนวนที่ผ่านการแปล ในลักษณะการแปลชนิดนี้จะมีการปรับตัวบทของต้นฉบับสู่ภาษาเป้าหมายในความหมายที่มีการปรับหรือดัดแปลงเพื่อให้ตรงกับวัฒนธรรมและสภาพที่เป็นไปและสอดคล้องกับบริบทสังคมของภาษาเป้าหมายโดยอาศัยกลยุทธการแปลที่ต้องปรับระดับหรือมีการดัดแปลง ซึ่งมีกลวิธีการแปลได้ ดังนี้

1) การแปลโดยดัดแปลงตัวบท (adaptation) คือการแปลความเท่าเทียมในภาษาต้นฉบับ และเป็นการแปลที่ปรับถ้อยความในตัวบทเพื่อให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมและความเข้าใจของผู้อ่านปรับสำนวนให้เหมาะสมและเป็นธรรมชาติในภาษาเป้าหมายมากที่สุด

2) การแปลสรุป (gist translation) เฉพาะประเด็นหรือถ้อยความสำคัญเพื่อให้บทแปลมีความกระชับ แต่มีความหมายครอบคลุมตามเจตนา ไม่มีความเทียบเท่าในภาษาต้นฉบับกับบทแปลแต่มีความเชื่อมโยงในความหมายและเจตนา ไม่มุ่งเน้นความสละสลวยหรือประณีตในภาษาและสำนวนแต่เน้นให้เจาะใจความสำคัญและมุ่งไปที่ประเด็นที่ต้องการสื่อสารเท่านั้น

3) การแปลแบบหมุนกลับ (convert) มุ่งเน้นให้ถอดคำในเนื้อหาต้นฉบับ โดยใช้หลักการวิเคราะห์ตัวบท รวมทั้งหน้าที่ของหน่วยคำเพื่อนำมาเทียบกับบทแปลที่สร้างขึ้น ซึ่งเท่ากับมีกระบวนการในระหว่างแปลเพิ่มขึ้นก่อนจะกลายเป็นบทแปลในภาษาอื่น การแปลชนิดนี้จะไม่คำนึงถึงบริบททางวัฒนธรรมในภาษาเป้าหมายหากเทียบความเท่าเทียมจะเห็นว่ามีความสมบูรณ์ในภาษาต้นฉบับและภาษาเป้าหมาย เหมือนเป็นกระบวนการเดิมที่มีการผลิตซ้ำใหม่เป็นการกระทำเฉพาะการถ่ายทอดข้อมูลของภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษา ไร้การผูกโยงใด ๆ กับวัฒนธรรม หรือบริบทสังคม คติความเชื่อในภาษาเป้าหมาย สะท้อนให้เห็นถึงบทแปลกับถ้อยความในภาษาต้นฉบับ คือ ภาษาเดียวกัน โครงสร้างและรูปแบบเหมือนกันทุกประการ ซึ่งไม่จำเป็นว่าข้อมูลที่ถ่ายทอดออกมาผู้รับสารจะสามารถเข้าใจบริบทเหล่านั้นได้หรือไม่ (House, 1997, pp. 66-70)

Loescher (1991:18) กล่าวถึงกลวิธีการแปลว่าเป็นสิ่งที่อยู่ภายใต้จิตสำนึกของมนุษย์ในการสร้างเหตุปัจจัย เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาที่เผชิญอยู่ ซึ่งกลวิธีการแปลมาจากจิตสำนึกในการวิเคราะห์ตัวบททั้งหมดหรือบางส่วนเพื่อถ่ายทอดความหมายในภาษาต้นฉบับสู่ภาษาใหม่ในบทแปล

Jaaskelainen (199: 240) ได้อธิบายกลวิธีการแปลว่าเป็นศาสตร์ในการวางแผนและเตรียมการก่อนลงมือปฏิบัติ เช่น การหาคำศัพท์ การเตรียมความพร้อมด้านทักษะ และขีดความสามารถการสืบค้นข้อมูล การมีทรัพยากรร่วมในการจัดการและการบริหารข้อมูลที่มาสนับสนุน ทั้งข้อมูลข่าวสาร ประเด็นที่มีการหยิบยกจากแหล่งข้อมูลใหม่ ๆ เพื่อให้สามารถพัฒนาทักษะและศักยภาพด้านการแปล โดยมีเหตุปัจจัยเพื่อกระตุ้นให้เกิดแนวทางหรือวิธีการจัดการข้อมูลในภาษาเป้าหมาย ซึ่งบางครั้งกลวิธีการแปลอาจอ้างอิงผ่านกระบวนการของหนังสือหรือตำรา แต่ในอีกด้านหนึ่งเป็นกลวิธีที่เกิดขึ้นจากกระบวนการระหว่างแปลทำให้ต้องเสาะหากลวิธีอื่น ๆ ให้เหมาะสมและมีความสมบูรณ์มากที่สุด ขณะที่ Newmark สรุปให้เห็นว่าการ

แปลมีกลวิธีหลากหลายขึ้นอยู่กับว่าจะมีความเข้าใจหรือมีการวางกรอบเชิงกระบวนการแปลอย่างไร เนื่องจากประเด็นนี้มีความต่างกัน เพราะกลวิธีเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาข้อมูลภาษาต้นทางทั้งฉบับ ในขณะที่แนวทางการแปลเป็นการหยิบยกการจัดการหน่วยแปลหน่วยคำสั้น ๆ หรือความหมายของประโยคสั้น ๆ

Garaedler (2003:3) ได้สรุปกลวิธีการแปลไว้ว่า การแปลต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการที่เหมาะสมกับบริบทภาษาต้นฉบับเพื่อให้สามารถถ่ายทอดสู่ภาษาเป้าหมายได้อย่างเหมาะสม ซึ่งกลวิธีการแปลดังกล่าวสามารถแบ่งได้ ดังนี้

- 1) การสร้างคำศัพท์ใหม่
- 2) การแทนที่โดยการอธิบายและขยายความในภาษาเป้าหมาย
- 3) การรักษารูปคำและโครงสร้างในภาษาต้นฉบับไว้อย่างสมบูรณ์ไม่เปลี่ยนแปลง
- 4) การเทียบคำศัพท์ที่มีความเชื่อมโยงกันระหว่างคำศัพท์ในภาษาต้นฉบับและภาษาเป้าหมาย

Malone (1988: 15-61) ได้สรุปกลวิธีการแปลที่มีความหลากหลายสามารถนำมาประกอบการตัดสินใจในกระบวนการแปลภาษาต้นฉบับได้หลากหลายบริบทเช่นกันเนื่องจากกลวิธีเหล่านี้สามารถใช้ได้ทั้งระดับคำและความหมาย โดยได้กล่าวสรุปไว้ 9 วิธี ดังนี้

- 1) การทับศัพท์หรือยืมคำ (substitution) เป็นการนำคำในภาษาอื่นมาใช้ในภาษาตนเองหรือแทนจากภาษาตนเอง
- 2) การถอดเทียบคำ (equation) ใช้วิธีการเทียบตัวอักษรให้มีเสียงเหมือนหรือคล้ายกัน
- 3) การเทียบคำที่มีความหมายเท่ากัน (divergence) คำเดียวมีหลายความหมายซึ่งเป็นการเลือกระดับคำที่เหมาะสมกับบริบทความหมายคล้ายกัน
- 4) การเทียบคำที่มีความหมายเดียวกันในอีกภาษา (convergence) เป็นการเลือกคำที่ใช้ได้หลายคำ เช่น ในบางวัฒนธรรมใช้ทุกคำนำหน้านามด้วยคำเดียวกัน
- 5) การอธิบายขยายความ (amplification) เป็นการเพิ่มเติมคำอธิบายและขยายความให้ผู้อ่านเข้าใจมากยิ่งขึ้นเพื่ออธิบายรายละเอียดเชิงนัยประหวัดทั้งสถานการณ์ เหตุการณ์ ความเชื่อ วัฒนธรรม

6) การตัดความซ้ำซ้อน (reduction) เป็นกลวิธีการตัดคำและลดความฟุ่มเฟือยในภาษาแปลโดยไม่ยึดคำในภาษาต้นฉบับที่เน้นการขยายเนื้อหาหรือกล่าวซ้ำวาทวน

7) การขยายความด้วยการเพิ่มคำ (diffusion) ให้ทำหน้าที่เสริมความหมายให้เด่นชัดเป็นการเพิ่มเติมคำในบทแปลเพื่อให้โครงสร้างประโยคและไวยากรณ์สมบูรณ์ทำให้ผู้อ่านรู้โครงสร้างประธาน หรือหน่วยคำที่เป็นกรรมในประโยค

8) การกระชับความ (condensation) เน้นการเลือกใช้คำสั้นแต่ได้ความครบถ้วน เป็นกลวิธีการนำความรวมทั้งหมดในภาษาต้นฉบับมาเรียบเรียงและเขียนให้กระชับในบทแปลโดยใช้คำที่ตรงกับความหมาย มีความกระชับได้ใจความ

9) การเรียงลำดับใหม่ (reordering) เป็นการจัดระเบียบหน่วยประโยคและเรียบเรียงถ้อยความใหม่ในบทแปลเพื่อให้สามารถถ่ายทอดความหมายได้อย่างเต็มที่เพื่อให้ตรงตามระเบียบของภาษาแปลโดยมีการลำดับเนื้อหาหน่วยแปลในประโยคของภาษาเป้าหมายเพื่อสื่อให้ผู้อ่านเข้าใจหน่วยความหมายในภาษาแปล

วัลยา วิวัฒน์ศร (2545: 157) กล่าวถึงวิธีการแปลที่เกี่ยวข้องกับบริบทวัฒนธรรมแบ่งได้ 2 ประการหลัก ๆ ได้แก่ 1) การแปลที่มุ่งเน้นการรักษาความหมายเชิงวัฒนธรรมและคำนึงถึงผู้รับสารเป็นหลัก และ 2) การแปลที่มุ่งให้น้ำหนักกับวัฒนธรรมของผู้แต่งหรือนักประพันธ์ อย่างไรก็ตาม กลวิธีและเทคนิคการแปลสามารถกระทำได้หลากหลายวิธี พอสรุปได้ ดังนี้

1) การแปลแบบอ้างอิงข้อมูลเดิม (given reference technique) คือ การแปลที่สะท้อนจากความรู้และข้อมูลเดิมในวัฒนธรรมที่ผู้แปลรู้จัก และผู้แปลเข้าใจวัฒนธรรมในภาษาต้นฉบับ แต่ไม่เข้าใจวัฒนธรรมอื่น และไม่มีข้อมูลทางวัฒนธรรมนั้นมาก่อน ส่วนใหญ่ปรากฏในการแปลชื่อเฉพาะ และสถานที่เฉพาะในเนื้อหาบทแปล

2) การแปลแบบพอเพียง (summarizing technique) เป็นการแปลที่ละคำในภาษาต้นฉบับออกไป โดยการถ่ายทอดเชิงบรรยายคำแวดล้อมในภาษาเป้าหมายพอสมควร เพื่อลดปัญหาความสับสน เนื่องจากบางคำในภาษาต้นฉบับไม่มีในวัฒนธรรมของภาษาแปล เช่น ชื่อตำแหน่งเฉพาะ คำนำหน้า คำราชาศัพท์

3) การแปลแบบครบความ (complete translation technique) ทั้งคำ วลี ประโยค ชื่อเฉพาะ ทั้งหมด

4) การแปลแบบขยายความ (elaboration technique) เป็นกลวิธีการแปลที่ต้องการให้ข้อมูลครบถ้วนด้วยการขยายคำอธิบายเพิ่มเติมในภาษาเป้าหมาย เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเจตนาและถ้อยคำที่ต้องการสื่อสาร

5) การแปลแบบดัดแปลง (adjustment technique) เป็นกลวิธีการแปลที่นำพาดำด้วยคำอื่นที่ข้ามวัฒนธรรมและไม่ใช้ภาษาต้นฉบับแต่เป็นคำใหม่ที่มีในภาษาแปล เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจและได้อรรถรสมากยิ่งขึ้น

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เนื่องจากปัจจุบันนี้ยังไม่มียงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแปลข้อมูลการเมืองการปกครองจากภาษาไทยเป็นภาษาอาหรับที่สะท้อนให้เห็นการนำเสนอข้อมูลเชิงบรรยายภาษาต้นฉบับเกี่ยวข้องกับบริบทการเมือง รวมทั้งมีเรื่องราวสะท้อนการเล่าเรื่องการเปลี่ยนผ่านของอาคารรัฐสภานั้นแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งเป็นเนื้อหาอ้างอิงประวัติศาสตร์และบรรยากาศรวมถึงเหตุการณ์บ้านเมืองขณะนั้น ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงขอทำงานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาเทคนิคการแปลหนังสือหรือวรรณกรรมที่ได้ศึกษาผ่านการแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศคือภาษาอังกฤษ เพื่อนำมาวิเคราะห์แนวทางการแปลและกลวิธีการแปลเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับบริบทการเมืองการปกครองไทย โดยมีงานวิจัยที่มีลักษณะ การแปลที่พอเทียบเคียงกับการศึกษาครั้งนี้ให้เกิดผลลัพธ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

ธัญญรัตน์ ปาณะกุล (2020) ได้ศึกษาเกี่ยวกับนักแปลกับปัญหาการแปลข้ามวัฒนธรรม โดยสรุปว่า การแปลข้ามวัฒนธรรมเป็นกระบวนการแปลที่ยาก และเน้นเฉพาะปัญหาที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมกับภาษาทั้งต้นฉบับและภาษาในบทแปล โดยผลการศึกษารูปว่าประเด็นสำคัญของการแปลข้ามวัฒนธรรมคือปัญหาการทับซ้อนระหว่างภาษากับองค์ความรู้ และวัฒนธรรมที่แตกต่างกันระหว่างภาษาต้นฉบับในการถ่ายทอดสู่ภาษาเป้าหมาย โดยการศึกษาดังกล่าวนี้ได้วิเคราะห์ปัญหาการแปลภาษาอังกฤษ – ไทย ในบริบทที่เกี่ยวข้องกับสุภาษิต หรือคำที่มีวัฒนธรรมที่แตกต่างกันซึ่งได้เสนอแนววิธีการแปลบริบทดังกล่าวไว้ 2 วิธี วิธีแรกต้องมีการถอดรหัสความหมายเชิงตีความ และอีกหนึ่งวิธี คือ การแปลในลักษณะเปรียบเทียบวัฒนธรรมที่ยึดผู้รับสารเป็นหลักมุ่งหวังให้อ่านเข้าใจมากที่สุด

สตรีรัตน์ ไกรอ่อน (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับกลวิธีการแปลคำทางวัฒนธรรมจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษในนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดิน และวิเคราะห์ให้เห็นรูปแบบการแปลคำทางวัฒนธรรมจากวรรณกรรมต้นฉบับภาษาไทยและการถ่ายถอดบทแปลเป็นภาษาอังกฤษ โดยเทียบการแปลกับต้นฉบับ เพื่อแสวงหาและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแปลและเทคนิควิธีการการแปลบริบทของวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยได้สรุปผลการศึกษากลวิธีการแปลวรรณกรรมประเภทนี้ว่า การใช้กลวิธีการแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษเน้นกลวิธีการแปลแบบตรงตัวมากที่สุด ถัดมาเป็นการใช้กลวิธีการแปลแบบถอดความหมาย รวมถึงกลวิธีการแปลแบบละไว้โดยไม่แปลกับการทับศัพท์ประกอบในระหว่างการแปลแบบตรงตัว สำหรับเทคนิคการแปลผู้วิจัยได้สรุปว่า เทคนิคการแปลวรรณกรรมที่มีบริบทเกี่ยวกับวัฒนธรรม

ประเพณีดั้งเดิม พบว่าใช้เทคนิคการแปลแบบขยายมากที่สุด รองลงมาเป็นการแปลแบบพอเพียง การแปลแบบครบ การแปลแบบดัดแปลง การแปลแบบอ้างอิงข้อมูลเดิมตามลำดับ ผู้วิจัยสรุปผลการศึกษาเรื่องนี้ว่า การใช้เทคนิคการแปลแบบครบสัมพันธ์กับการแปลแบบตรงตัว ส่วนการแปลแบบเอาความหรือถอดความหมายจะสัมพันธ์กับกลวิธีการแบบดัดแปลง การแปลแบบขยายความ การทับศัพท์ และการแปลแบบพอเพียงสัมพันธ์กับกลวิธีและเทคนิคการแปลแบบละคำ ดัดคำโดยไม่แปลเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาในบทแปล

ธิติกร คงฤทธิ์ (2559) ได้ศึกษากลวิธีการแปลบทนวนิยายจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ กรณีศึกษาเรื่องประชาธิปไตยบนเส้นขนานซึ่งเป็นนวนิยายสองภาษา ทั้งนวนิยายภาษาไทยต้นฉบับเขียนโดย วินทร์ เลียววาริณ และในภาคภาษาอังกฤษ ในชื่อ Democracy โดย Shaken & Stirred ที่มีการรังสรรค์สลับแปลในภาคภาษาไทยโดยปริศนา บุญสินสุข ซึ่งงานวิจัยดังกล่าวมีแนวทางการวิเคราะห์กระบวนการแปลภายใต้กรอบกลวิธีการแปลของเบเกอร์ Beker ซึ่งประกอบด้วย การแปลโดยใช้คำยืมหรือทับศัพท์หรือใช้คำอธิบาย การแปลโดยการละคำ การแปลถอดความหมาย การแปลด้วยความหมายกว้างไม่อิงต้นฉบับ การแปลถอดความใช้ความหมายตามต้นฉบับ การแปลถอดความด้วยคำกลาง ๆ ลดอารมณ์ความรู้สึก ซึ่งผลการศึกษาสรุปว่า การแปลนวนิยาย เรื่องประชาธิปไตยบนเส้นขนานจากต้นฉบับภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษใช้กลวิธีการแปลโดยใช้คำยืมทับศัพท์ และอธิบายขยายความมากที่สุด รองลงมาเป็นกลวิธีการแปล โดยการละคำ การถอดความหมายใหม่ไม่อิงต้นฉบับ และถอดความหมายแต่ยึดต้นฉบับ กลวิธีการแปลด้วยคำกลาง ๆ ทั่วไป ตามลำดับ

บทที่ ๓

วิธีการศึกษา

การศึกษา เรื่อง “การแปลข้อมูลประชาสัมพันธ์ความเป็นมาของรัฐสภาไทยผ่านนิทรรศการออนไลน์ เรื่อง รำลึก 89 ปี รัฐสภาไทย จากภาษาไทยเป็นภาษาอาหรับ” ผู้ศึกษามีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษารวบรวมหลักการแปล รวมทั้งแนวคิด ทฤษฎีการแปลแบบต่าง ๆ ก่อนเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์วรรณกรรมในตัวของเนื้อหาภาษาต้นฉบับผ่านการสังเคราะห์ชนิดการแปลตลอดจนเทคนิคและกลวิธีการแปลที่เหมาะสมกับการแปลเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับบริบทการเมืองการปกครองไทย เพื่อให้บทแปลที่น่าเสนอและถอดความหมายมีความสอดคล้องกับลักษณะการแปลที่ดี ทั้งความครบถ้วนแม่นยำ ความประณีต และความเป็นธรรมชาติ เพื่อใช้เป็นข้อเสนอแนะในการแปลข้อมูลประเภทประวัติศาสตร์การเมืองไทยในบริบทที่มีความเหมือนหรือคล้ายกัน โดยวิธีการศึกษามีรายละเอียด ดังนี้

3.1 วิธีที่ใช้ศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาที่ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูล (Document Data) ที่ปรากฏในบทบรรยายนิทรรศการออนไลน์ เรื่อง รำลึก 89 ปี รัฐสภาไทย สำหรับใช้เป็นข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Documentary) ซึ่งปัจจุบันกลุ่มงานพิพิธภัณฑ์รัฐสภาได้เผยแพร่เนื้อหาดังกล่าวในเว็บไซต์ทางการของรับสภาตามที่อยู่เว็บไซต์ รำลึก 89 ปี รัฐสภาไทย (parliamentmuseum.go.th) มีการนำเสนอไว้รวม 5 ตอน ประกอบด้วย

รำลึกที่ 1 28 มิถุนายน กำเนิดรัฐสภาไทย

รำลึกที่ 2 รูปแบบรัฐสภาไทย 2475 - ปัจจุบัน

รำลึกที่ 3 ประธานรัฐสภา

รำลึกที่ 4 เปลี่ยนผ่านอาคารรัฐสภา

รำลึกที่ 5 89 ปี สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

นอกจากนี้ ผู้ศึกษายังได้ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Documentary) ที่รวบรวมได้จาก เอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการแปล แนวคิด ทฤษฎีการแปล อาทิ หนังสือ ตำรา เอกสาร ทางวิชาการ วารสาร บทความ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ และสื่อสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎี หลักการแปล และกลวิธีการแปลแบบต่าง ๆ เพื่อปูทางสู่ ขอบเขตที่แคบลง ในการใช้กลวิธี เทคนิคการแปลเนื้อหาการเมืองการปกครองไทย เพื่อนำมาใช้เป็น ข้อเสนอแนะแนวทางการแปลเนื้อหาในทบทรรายานิพนธ์การออนไลน์ เรื่อง รำลึก 89 ปี รัฐสภาไทย เป็นภาษาอาหรับ

3.2 ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

- เดือนตุลาคม - พฤศจิกายน 2564 - เก็บรวบรวมข้อมูลภาษาต้นฉบับ
- เดือนธันวาคม 2564 - วิเคราะห์วรรณกรรมและจำแนกหน่วยแปลภาษาต้นฉบับ
- จัดทำร่างบทแปลและส่งให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน เดือนมกราคม 2565
- สรุปผลการศึกษา

3.3 วิธีการรวบรวมข้อมูล

เป็นการรวบรวมหน่วยแปลในภาษาต้นฉบับในแบบกระจายหน่วยแปลที่ได้จากบท บรรยายเนื้อหาในแต่ละตอน และนำกลวิธีและเทคนิคการแปลที่เกี่ยวข้องกับบริบทการแปล เนื้อหาเกี่ยวกับบริบทการเมืองการปกครองไทยมาประยุกต์ใช้ให้บทแปลมีความเหมาะสม ประณีตและเป็นธรรมชาติมากที่สุด

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาจะใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ด้วยการยึดตามหลักการแปล แนวคิด ทฤษฎีการแปลต่าง ๆ รวมทั้ง กลวิธีและเทคนิคการแปลที่เกี่ยวข้องกับบริบทเนื้อหาการเมืองการปกครองไทย โดยมีการยึด โยงกับตัวบทในภาษาต้นฉบับ ซึ่งผ่านกระบวนการจำแนกหน่วยแปลไว้แล้วก่อนหน้า เพื่อใช้ นำทางสู่การแปลที่เหมาะสมและเป็นระบบ ก่อนนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญทั้งภาษาต้นฉบับและ ภาษาเป้าหมายได้ประเมินผลลัพธ์ที่ได้ในบทแปล และนำข้อมูลทั้งกระบวนการมาอภิปรายผล การศึกษา การสรุปผลการศึกษา จนสามารถบ่งชี้ให้เห็นถึงข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ เพื่อใช้ เป็นแนวทางในการศึกษาการแปลที่เกี่ยวข้องกับบริบทเหล่านี้ต่อไป

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษา เรื่อง "การแปลการแปลข้อมูลประชาสัมพันธ์ความเป็นมาของรัฐสภาไทยผ่านนิทรรศการออนไลน์ เรื่อง รำลึก 89 ปี รัฐสภาไทย จากภาษาไทยเป็นภาษาอาหรับ" เป็นการรวบรวมหน่วยแปลในภาษาต้นฉบับในแบบกระจายหน่วยแปลที่ได้จากบทบรรยายเนื้อหาในแต่ละตอน และวิเคราะห์กลวิธีและเทคนิคการแปลที่เกี่ยวข้องกับบริบททางการเมืองการปกครองไทย ซึ่งต่อไปนี้จะเป็นการอธิบายรายละเอียดการวิเคราะห์วรรณกรรมและตำแหน่งหน่วยแปล ดังต่อไปนี้

4.1 วิเคราะห์วรรณกรรมและการจำแนกหน่วยแปล

4.1.1 รำลึกที่ 1 "28 มิถุนายน กำเนิดรัฐสภาไทย"

การวิเคราะห์วรรณกรรมและการจำแนกหน่วยแปลของภาษาต้นฉบับเพื่อให้เข้าใจในวัตถุประสงค์ของเนื้อหา ก่อนเข้าสู่ขั้นตอนการถอดความหมายสู่ภาษาแปลในตอน รำลึกที่ 1 "28 มิถุนายน กำเนิดรัฐสภาไทย" โดยได้จำแนกหน่วยแปลในตอนนี้ไว้ รวมทั้งสิ้น 7 หน่วย ดังตารางต่อไปนี้

วัตถุประสงค์	หน่วยแปล
บรรยายการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการเมืองไทย	1. การเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อปีพุทธศักราช 2475 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 2. ผู้แทนราษฎร" ทำหน้าที่ใช้สิทธิออกเสียงในการ
บรรยายเหตุการณ์ ณ ห้องโถงชั้นบนของพระที่นั่งอนันตสมาคม	3. การจัดห้องประชุม 4. แนวปฏิบัติขณะเริ่มการประชุมวันแรก และการอ่านรายนามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 5. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปฏิญาณตนในที่ประชุม

ตารางที่ 1 แสดงตัวอย่างการวิเคราะห์วัตถุประสงค์และการจำแนกหน่วยแปลเนื้อหา
ในตอน รำลึกที่ 1 "28 มิถุนายน กำเนิดรัฐสภาไทย"

วัตถุประสงค์	หน่วยแปล
โน้มน้าวแสดงอารมณ์	6. ข้าพเจ้าเชื่อว่าท่านทั้งหลายคงจะตั้งใจที่จะช่วยกันปรึกษาการงาน เพื่อนำความเจริญรุ่งเรืองมาสู่ประเทศสืบไป และเพื่อรักษาความอิสระภาพของไทยไว้ชั่วฟ้าและดิน 7. ข้าพเจ้าขออำนวยการแก่บรรดาผู้แทนราษฎรทั้งหลายให้บริบูรณ์ด้วยกำลังกายกำลังปัญญา เพื่อจะได้ช่วยกันทำการให้สำเร็จตามความประสงค์ของเราและของท่าน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเดียวกันทุกประการเทอญ

ตารางที่ 1 แสดงตัวอย่างการวิเคราะห์วัตถุประสงค์และการจำแนกหน่วยแปลเนื้อหา
ในตอน ราลิกที่ 1 “28 มิถุนายน กำนัดรัฐธรรมนูญไทย” (ต่อ)

4.1.2 ราลิกที่ 2 “รูปแบบรัฐธรรมนูญไทย 2475 - ปัจจุบัน”

การวิเคราะห์วรรณกรรมและการจำแนกหน่วยแปลของภาษาต้นฉบับเพื่อให้เข้าใจในวัตถุประสงค์ของเนื้อหา ก่อนเข้าสู่ขั้นตอนการถอดความหมายสู่ภาษาแปลในตอน “ราลิกที่ 2 รูปแบบรัฐธรรมนูญไทย 2475 - ปัจจุบัน” โดยได้จำแนกหน่วยแปลในตอนนี้ไว้ รวมทั้งสิ้น 8 หน่วย ดังตารางต่อไปนี้

วัตถุประสงค์	หน่วยแปล
ให้ข้อมูลรูปแบบของสภา	1. การกำหนดรูปแบบของรัฐธรรมนูญไทยที่ผ่านมา ไม่ว่าจะ “สภาเดี่ยว” หรือ “สภาคู่” ขึ้นอยู่กับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแต่ละฉบับ และสถานการณ์ทางการเมือง ในแต่ละช่วงเวลา 2. การเป็นสภาเดี่ยวนั้นทำให้การพิจารณาเรื่องต่างๆ เป็นไปด้วยความรวดเร็ว แต่อาจจะขาดความรอบคอบ ส่วนการเป็นสภาคู่ก็มีผลให้การพิจารณากลับกรองเรื่องต่างๆ เป็นไปด้วยความรอบคอบขึ้น

ตารางที่ 2 แสดงตัวอย่างการวิเคราะห์วัตถุประสงค์และการจำแนกหน่วยแปลเนื้อหาในตอน
ราลิกที่ 2 “รูปแบบรัฐธรรมนูญไทย 2475 - ปัจจุบัน”

วัตถุประสงค์	หน่วยแปล
ให้ข้อมูลระบบสภาเดี่ยว	3. สภาเดี่ยว : จะมีชื่อเรียกของสภาแตกต่างกันไป คือ สภาผู้แทนราษฎร ช่วงภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ปี 2475 และปี 2495 4. สภาที่มีชื่อเรียกอย่างอื่น ส่วนใหญ่ตั้งขึ้นภายหลังเหตุการณ์รัฐประหาร ได้แก่ สภาร่างรัฐธรรมนูญ ปี 2502 สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ปี 2515, 2516, 2520, 2524, 2549, 2557 และสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ปี 2519
ให้ข้อมูลระบบสภาคู่	5. สภาคู่ : รูปแบบสภาคู่ เริ่มนำมาใช้เป็นครั้งแรกตามรัฐธรรมนูญ 2489 ประกอบด้วย พฤษสภาและสภาผู้แทน ต่อมารัฐธรรมนูญ 2490 ได้เปลี่ยนชื่อเรียก “พฤษสภา” มาเป็น “วุฒิสภา” จนปัจจุบัน ส่วน “สภาผู้แทน” บางช่วงใช้คำว่า “สภาผู้แทนราษฎร”
ให้ข้อมูลที่มาจากของรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน	6. สภาผู้แทนราษฎร ประกอบด้วย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 500 คน มาจากการเลือกตั้ง โดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้ง แบ่งเป็น แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จำนวน 350 คน และแบบบัญชีรายชื่อ จำนวน 150 คน 7. วุฒิสภา ประกอบด้วย สมาชิกวุฒิสภา จำนวน 200 คน มาจากการเลือกกันเองของบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ ลักษณะ หรือประโยชน์ร่วมกัน หรือทำงาน หรือเคยทำงานด้านต่าง ๆ ที่หลากหลายของสังคม 8. (ในวาระเริ่มแรกให้วุฒิสภามีสมาชิก จำนวน 250 คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติถวายคำแนะนำ โดยอายุของวุฒิสภาชุดนี้มีกำหนด 5 ปี)

ตารางที่ 2 แสดงตัวอย่างการวิเคราะห์วัตถุประสงค์และการจำแนกหน่วยแปลเนื้อหาในตอน
รำลึกที่ 2 “รูปแบบรัฐสภาไทย 2475 – ปัจจุบัน” (ต่อ)

4.1.3 รำลึกที่ 3 “ประธานรัฐสภา”

การวิเคราะห์วรรณกรรมและการจำแนกหน่วยแปลของภาษาต้นฉบับเพื่อให้เข้าใจในวัตถุประสงค์ของเนื้อหา ก่อนเข้าสู่ขั้นตอนการถอดความหมายสู่ภาษาแปล โดยได้จำแนกหน่วยแปลในตอนนี้อยู่รวมทั้งสิ้น 7 หน่วย ดังตารางต่อไปนี้

วัตถุประสงค์	หน่วยแปล
ให้ข้อมูลบทบาทของประธานสภาและอำนาจหน้าที่	1. ประธานสภาเป็นตำแหน่งผู้นำสูงสุดของฝ่ายนิติบัญญัติ 2. เป็นประธานของที่ประชุมรัฐสภา เป็นผู้กำหนดการประชุมรัฐสภา ควบคุมและดำเนินกิจการของรัฐสภา รักษาความสงบเรียบร้อยในที่ประชุมรัฐสภา ตลอดจนถึงบริเวณของรัฐสภา เป็นผู้แทนรับสภาในกิจการภายนอก 3. หน้าที่อื่นที่มีกฎหมายบัญญัติไว้หรือตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุมรัฐสภา
ให้ข้อมูลระบบรัฐสภากับตำแหน่งประธานของแต่ละสภาขึ้นอยู่กับรัฐธรรมนูญของช่วงเวลานั้น ๆ	4. รัฐธรรมนูญแต่ละฉบับที่ผ่านมาได้บัญญัติให้มีบุคคลทำหน้าที่ประธานรัฐสภา 5. ถ้าช่วงใดที่ใช้รูปแบบสภาเดี่ยว เช่น สภาผู้แทนราษฎร สภาร่างรัฐธรรมนูญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ หรือสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน แล้วแต่กรณีก็จะให้ประธานสภาดังกล่าว ทำหน้าที่ในตำแหน่งประธานรัฐสภา 6. รูปแบบสภาคู่ กล่าวคือ มีทั้งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา จะต้องพิจารณาว่ารัฐธรรมนูญที่ใช้ในขณะนั้นบัญญัติให้ประธานของสภาใดเป็นประธาน 7. ปัจจุบันรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 บัญญัติให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นประธานรัฐสภา และให้ประธานวุฒิสภาเป็นรองประธานรัฐสภาโดยตำแหน่ง

ตารางที่ 3 แสดงตัวอย่างการวิเคราะห์วัตถุประสงค์และการจำแนกหน่วยแปลเนื้อหาในตอนรำลึกที่ 3 “ประธานรัฐสภา”

4.1.4 รำลึกที่ 4 “เปลี่ยนผ่านอาคารรัฐสภา”

การวิเคราะห์วรรณกรรมและการจำแนกหน่วยแปลของภาษาต้นฉบับเพื่อให้เข้าใจในวัตถุประสงค์ของเนื้อหา ก่อนเข้าสู่ขั้นตอนการถอดความหมายสู่ภาษาแปล โดยได้จำแนกหน่วยแปลในตอนนี้อย่างน้อย 70 หน่วย ซึ่งแบ่งเนื้อหาเป็นช่วงเหตุการณ์เปลี่ยนผ่านของอาคารต่าง ๆ ที่ก่อสร้างขึ้น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ก. พระที่นั่งอนันตสมาคม : อาคารรัฐสภาแห่งแรก (พ.ศ. 2475 - 2517) จำแนกหน่วยแปลได้ 15 หน่วย และเนื้อหาในภาษาต้นฉบับมีวัตถุประสงค์เน้นการบรรยายความเป็นมาของการสร้างพระที่นั่งอนันตสมาคม

ข. อาคารรัฐสภา ถนนอุทองใน : อาคารรัฐสภาแห่งที่สอง (พ.ศ. 2517 - 2561) จำแนกหน่วยแปลได้ 21 หน่วย และเนื้อหาในภาษาต้นฉบับมีวัตถุประสงค์บรรยายสาเหตุและปัจจัยสู่เส้นทางการเปลี่ยนแปลงและค้นหาพื้นที่เพื่อก่อสร้างอาคารรัฐสภานับจากอดีตจนถึงปัจจุบัน อีกทั้งบางช่วงบางตอนของภาษาต้นฉบับเน้นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการก่อสร้างอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ บริเวณถนนอุทองใน โดยมีรายละเอียดกระบวนการและขั้นตอน การประกวดราคา บริษัทรับเหมา และงบประมาณก่อสร้าง และถัดมาเป็นการบรรยายเหตุผลความจำเป็นเกี่ยวกับการขยายอาคารในพื้นที่ด้วยการสร้างใหม่เพิ่มเติม เพื่อให้สามารถรองรับการใช้งานได้อย่างเต็มศักยภาพ

ค. สัปปายะสภาสถาน : อาคารรัฐสภาแห่งใหม่ (พ.ศ. 2561 - ปัจจุบัน) จำแนกหน่วยแปลได้ 34 หน่วย โดยเนื้อหาในภาษาต้นฉบับมีวัตถุประสงค์ที่เน้นการบรรยายเหตุผลความจำเป็นและปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลให้เกิดความคิดในการสร้างอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ สลับกับการให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพิจารณาเลือกสถานที่ที่เหมาะสมกับการสร้างรัฐสภาแห่งใหม่ ตลอดจนเส้นทางการพิจารณาสถานที่ต่าง ๆ ที่เหมาะสมที่สุดจากสถานที่ต่าง ๆ รวมทั้งข้อมูลของคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาโครงการก่อสร้างอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ การประกวดแบบก่อสร้าง การตัดสิน รวมถึงบรรยายโครงสร้างทางกายภาพของสัปปายะสภาสถาน

ก. พระที่นั่งอนันตสมาคม : อาคารรัฐสภาแห่งแรก (พ.ศ. 2475 - 2517)

วัตถุประสงค์	หน่วยแปล
บรรยายประวัติความเป็นมาของการก่อสร้างพระที่นั่งอนันตสมาคม อาคารรัฐสภาแห่งแรก (พ.ศ. 2475 - 2517)	1. พระที่นั่งอนันตสมาคม สร้างขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 เมื่อปี พ.ศ. 2450 2. ด้วยทรงมีพระราชประสงค์ที่จะใช้เป็นสถานที่รับรองแขกเมืองและใช้สำหรับประชุมปรึกษาราชการแผ่นดิน 3. ทรงโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยายมราช (ปั้น สุขุม) เป็นแม่กองจัดการก่อสร้าง 4. นายมาริโอ ตามาโย สถาปนิกชาวอิตาลีเป็นนายช่างออกแบบ และศาสตราจารย์ แกลิเลโอ คินี และนายซี. ริกุลลี เป็นช่างเขียนภาพ
บรรยายลักษณะทางกายภาพและโครงสร้างทั้งภายนอกและภายใน	5. องค์พระที่นั่งอนันตสมาคม สร้างด้วยหินอ่อนจากเมืองคารารา ประเทศอิตาลี 6. เป็นอาคาร 2 ชั้น มีโดมสูงใหญ่อยู่ตรงกลาง และมีโดมเล็ก ๆ โดยรอบอีก 6 โดม 7. ชั้นบนเป็นห้องโถงขนาดใหญ่ แบ่งเป็น ห้องพระโอรสหน้าและห้องพระโอรสหลัง 8. บนเพดานโดมของพระที่นั่ง มีภาพเขียนขนาดใหญ่จำนวน 6 ภาพ แสดงเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ของพระบรมราชจักรีวงศ์ ตั้งแต่รัชกาลที่ 1 ถึงรัชกาลที่ 6 ได้แก่ ผู้แทนราษฎรเป็นประธานรัฐสภา และให้ประธานวุฒิสภาเป็นรองประธานรัฐสภาโดยตำแหน่ง

ตารางที่ 4 แสดงตัวอย่างบางส่วนในการวิเคราะห์วรรณกรรมภาษาต้นฉบับและการจำแนกหน่วยแปล โดยแบ่งเป็นช่วงการเปลี่ยนผ่านของอาคารรัฐสภา

ข. อาคารรัฐสภาแห่งใหม่บริเวณถนนอุทองใน

วัตถุประสงค์	หน่วยแปล
บรรยายสาเหตุและปัจจัยสู่เส้นทางการเปลี่ยนแปลงและค้นหาพื้นที่เพื่อก่อสร้างอาคารรัฐสภานับจากอดีตจนถึงปัจจุบัน	9. พระที่นั่งฯ ไม่สามารถขยายและปรับปรุงให้รองรับการประชุมที่มีสมาชิกเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งปัญหาในเรื่องของระบบเสียงและระบบการถ่ายเทอากาศ การที่จะปรับปรุงติดตั้งอุปกรณ์ต่าง ๆ นั้นจะส่งผลให้เกิดความคับแคบและลดความสง่างามของพระที่นั่งฯ ไป 10. ประกอบกับเหตุผลอื่นอีกหลายประการ เช่น ไม่มีพื้นที่เพียงพอสำหรับเป็นห้องประชุมกรรมมาธิการ ห้องทำงานของสมาชิก ห้องสมุด ห้องพักของคณะรัฐมนตรี และโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนักงานเลขาธิการรัฐสภานั้น ยังทำงานแยกย้ายกันอยู่ 11. ใช้อาคารที่ได้รับความอนุเคราะห์ จากสำนักพระราชวัง ๕ หลัง เป็นสถานที่ทำงาน 12. มีแนวคิดที่จะก่อสร้างอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ ซึ่งมีลักษณะถาวรเป็นของตนเองเป็นระยะต่อเนื่องมา เริ่มจากปี พ.ศ. 2481 แต่แนวคิดดังกล่าวมิได้นำไปสู่การดำเนินการก่อสร้างแต่อย่างใด
ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการก่อสร้างอาคารรัฐสภาแห่งใหม่บริเวณถนนอุทองใน โดยมีรายละเอียดกระบวนการและขั้นตอนการประกวดราคา บริษัทรับเหมาและงบประมาณก่อสร้าง	13. ในระยะต่อมาได้มีข้อเสนอให้ใช้ที่ดินทางทิศเหนือของพระที่นั่งอนันตสมาคมเพื่อใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างอาคารรัฐสภา เมื่อคณะรัฐมนตรีที่มีจอมพลถนอม กิตติขจร เป็นนายกรัฐมนตรีในขณะนั้น 14. ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2512 และอนุมัติให้ดำเนินการก่อสร้าง กำหนดให้แล้วเสร็จประมาณ 3 ปี จากนั้นได้มีการประกวดราคาก่อสร้างอาคารรัฐสภา

ตารางที่ 4 แสดงตัวอย่างบางส่วนในการวิเคราะห์วรรณกรรมภาษาต้นฉบับและการจำแนกหน่วยแปล โดยแบ่งเป็นช่วงการเปลี่ยนผ่านของอาคารรัฐสภา

วัตถุประสงค์	หน่วยแปล
	15. บริษัท พระนครก่อสร้าง จำกัด เป็นผู้เสนอราคา ก่อสร้างต่ำสุด จึงได้เป็นผู้รับเหมาก่อสร้าง และทำ สัญญาก่อสร้างเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2513 เป็นเงิน 51,127,361 บาท กำหนดแล้วเสร็จภายใน 851 วัน นับแต่วันลงนามในสัญญา
ให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาคารที่สร้างใหม่ เพิ่มเติมเพื่อให้สามารถรองรับการใช้งาน ได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมบรรยาย เหตุการณ์สำคัญวันแรกของการใช้ อาคารรัฐสภาแห่งใหม่ถนนอุทองใน	16. อาคารหลังที่ 2 เป็นอาคาร 7 ชั้น ชั้นล่างเป็น โรงพิมพ์ของรัฐสภา ต่อจากนั้นจัดเป็นห้องรับรอง ห้องสมุด และพิพิธภัณฑ์ของรัฐสภา รวมทั้งห้องทำงาน ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา 17. อาคารหลังที่ 3 เป็นสโมสรรัฐสภา สูง 2 ชั้น เพื่อให้ บริการแก่สมาชิกเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่ม 18. นอกจากอาคารหลักทั้ง 3 หลังแล้ว ยังมี การ ก่อสร้างอาคารอื่น ๆ อีก 3 หลัง สำหรับเป็นที่รับรอง แขกของสมาชิกรัฐสภาเป็นครั้งคราว เป็นที่เก็บ ยานพาหนะ และเป็นกองรักษาการณ์ 19. ในปี พ.ศ. 2517 ได้มีการย้ายที่ประชุมจากพระที่นั่ง อนันตสมาคมมายังอาคารรัฐสภา ถนนอุทองใน ที่สร้าง ขึ้นใหม่ โดยใช้อาคารรัฐสภาใหม่เป็นครั้งแรก ในการประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ ชุดที่ 2 ครั้งที่ 67 เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2517

ตารางที่ 4 แสดงตัวอย่างบางส่วนในการวิเคราะห์วรรณกรรมภาษาต้นฉบับและการจำแนกหน่วยแปล โดยแบ่งเป็นช่วงการเปลี่ยนผ่านของอาคารรัฐสภา (ต่อ)

ค. อาคารรัฐสภาแห่งใหม่ สัปปายะสภาสถาน

วัตถุประสงค์	หน่วยแปล
บรรยายเหตุผลความจำเป็นและปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลให้เกิดความคิดในการสร้างอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ สัปปายะสภาสถาน : อาคารรัฐสภาแห่งใหม่ (พ.ศ. 2561 - ปัจจุบัน)	20. ภารกิจของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภายายชอบเขตกว้างขวางขึ้น 21. จำนวนสมาชิกของสภาเพิ่มขึ้นเป็นลำดับตามสัดส่วนจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น คณะกรรมการเพิ่มขึ้น 22. การเพิ่มจำนวนข้าราชการและเจ้าหน้าที่ เพื่อรองรับการปฏิบัติงานของสมาชิกและบุคคลดังกล่าวให้เป็นไปอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ 23. ความไม่สะดวกในเรื่องสถานที่จอดรถและการมาติดต่อราชการหรือชี้แจงของหน่วยงานภายนอกได้ 24. สำนักงานเลขาธิการทั้งสองสภาแก้ไขปัญหา โดยการจัดหาและเช่าสถานที่ทำงานสำหรับข้าราชการและเจ้าหน้าที่เพิ่มเติมหลายแห่ง 25. สาเหตุดังกล่าวทำให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐสภาต้องแยกกันปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละสถานที่อันเป็นอุปสรรคและข้อจำกัดในการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานเพื่อสนับสนุนภารกิจของฝ่ายนิติบัญญัติ รวมถึงบุคคลที่มาติดต่อราชการ ด้วยเหตุนี้ จึงมีความพยายามจัดหาสถานที่ก่อสร้างอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ขึ้นอีกครั้ง
ให้ข้อมูลสนับสนุนแนวทางการพิจารณาคัดเลือกสถานที่บริเวณถนนเกียกกายและเส้นทางประวัติศาสตร์ และให้ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อที่ที่จะดำเนินโครงการก่อสร้างอาคารรัฐสภา ซึ่งเรียกชื่อว่า "สัปปายะสภาสถาน"	26. คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาถึงความเหมาะสมของสถานที่โดยคำนึงถึงความเหมาะสมทั้งด้านสถาปัตยกรรม วิศวกรรม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม คมนาคมและสาธารณูปโภค

ตารางที่ 4 แสดงตัวอย่างบางส่วนในการวิเคราะห์วรรณกรรมภาษาต้นฉบับและการจำแนกหน่วยแปล โดยแบ่งเป็นช่วงการเปลี่ยนผ่านของอาคารรัฐสภา (ต่อ)

วัตถุประสงค์	หน่วยแปล
	27. ผลการศึกษาของคณะสถาปัตยกรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สรุปได้ว่า พื้นที่ราชพัสดุ ถนนทหาร (เกียกกาย) เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร เป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสม 28. เนื่องจากเป็นแกนของเมืองที่มีความต่อเนื่องทางประวัติศาสตร์ ตั้งแต่เริ่มต้นกรุงรัตนโกสินทร์ พ.ศ. 2325 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก รัชกาลที่ 1 29. มีการขยายเมืองในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 โดยการก่อสร้างถนนราชดำเนินไปสิ้นสุดที่พระบรมรูปทรงม้า ต่อเนื่องถึงพระที่นั่งอนันตสมาคม ซึ่งเป็นสถานที่ใช้ประชุมรัฐสภาครั้งแรกและเชื่อมต่อมายังอาคารรัฐสภา ถนนอุทองใน 30. มีมติเลือกบริเวณที่ดินราชพัสดุ ถนนทหาร (เกียกกาย) แปลงริมหน้าเจ้าพระยา เนื้อที่ 119 ไร่ เป็นสถานที่ก่อสร้างอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ หรือที่เรียกว่า "สัปปายะสภาสถาน" แปลว่า สภาแห่งความสงบร่มเย็นและปัญญา
บรรยายแนวคิดและอุดมคติการสร้างอาคารรัฐสภาแห่งใหม่	31. อุดมคติเรื่องที่ 1 ชาติ รัฐสภาต้องสง่างามแสดงถึงศักดิ์ศรีและมีคุณค่าอย่างไทย เป็นสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ที่เจริญขึ้น จากรากเหง้าของศิลปะและวัฒนธรรมของประเทศไทย เป็นการสืบสานทั้งศิลปะวัฒนธรรม คติความเชื่อ และภูมิปัญญาจากอดีตเชื่อมโยงมาจนถึงปัจจุบัน

ตารางที่ 4 แสดงตัวอย่างบางส่วนในการวิเคราะห์วรรณกรรมภาษาต้นฉบับและการจำแนกหน่วยแปล โดยแบ่งเป็นช่วงการเปลี่ยนผ่านของอาคารรัฐสภา (ต่อ)

วัตถุประสงค์	หน่วยแปล
	32. อุดมคติเรื่องที่ 2 ศิลธรรม ปัญหาคำแสดงถึงความขัดแย้งทางสังคมและการเมืองที่แตกต่างกันของคนในสังคมปัจจุบัน รัฐสภาจึงเป็นศูนย์รวมแห่งความหวังของประชาชนและสังคมทั่วไป โดยให้อาคารรัฐสภาเป็นสัปปายะของบ้านเมือง กล่าวคือ เป็นสถานที่แห่งปัญญา เป็นศูนย์รวมจิตใจและการมีส่วนร่วมกันของคนทั้งชาติ รวมทั้งเป็นสภาที่ศักดิ์สิทธิ์ และเป็นหลักของบ้านเมืองในเรื่องศีลธรรม คุณธรรม และการปกครองโดยธรรม 33. อุดมคติเรื่องที่ 3 สติปัญญา รัฐสภาแห่งใหม่จะเป็นแหล่งเพิ่มพูนความรู้และสติปัญญาของบุคคลภายในชาติ ซึ่งทำหน้าที่เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญต่อไป โดยเฉพาะเรื่องความเป็นชาติ เพื่อสืบสานความเป็นไทยไปสู่สังคมโลก 34. อุดมคติเรื่องที่ 4 สถาบันพระมหากษัตริย์ ประเทศไทย มีศูนย์รวมจิตใจที่สำคัญสูงสุดที่ทำให้แตกต่างจากชาติอื่น ๆ ในโลก คือ สถาบันพระมหากษัตริย์การออกแบบอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ จึงให้ความสำคัญกับลำดับของพื้นที่ กำหนดขึ้น เพื่อใช้ในการประกอบ รัฐพิธี ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินมาทรงเปิดการประชุม ซึ่งจะต้องเป็นพื้นที่ที่สมพระเกียรติโดยอยู่ในสถานที่อันควรและเหมาะสม 35. อุดมคติเรื่องที่ 5 ประชาชน อาคารรัฐสภาเป็นสัญลักษณ์ของการปกครองระบอบประชาธิปไตย แนวคิดในการออกแบบอาคารและบริเวณโดยรอบ จึงให้ความสำคัญแก่ประชาชนทุกระดับ เพราะประชาชนอยู่ในฐานะที่สำคัญในทุกภาคส่วน

ตารางที่ 4 แสดงตัวอย่างบางส่วนในการวิเคราะห์วรรณกรรมภาษาต้นฉบับและการจำแนกหน่วยแปล โดยแบ่งเป็นช่วงการเปลี่ยนผ่านของอาคารรัฐสภา (ต่อ)

4.1.5 รำลึกที่ 5 "89 ปี สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร"

การวิเคราะห์วรรณกรรมและการจำแนกหน่วยแปลของภาษาต้นฉบับเพื่อให้เข้าใจในวัตถุประสงค์ของเนื้อหา ก่อนเข้าสู่ขั้นตอนการถอดความหมายสู่ภาษาแปลในตอน รำลึกที่ 5 "89 ปี สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร" โดยได้จำแนกหน่วยแปลในตอนนี้ไว้ รวมทั้งสิ้น 15 หน่วย ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1.5 แสดงตัวอย่างการวิเคราะห์วัตถุประสงค์และการจำแนกหน่วยแปลเนื้อหาในตอน รำลึกที่ 5 "89 ปี สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร"

วัตถุประสงค์	หน่วยแปล
บรรยายเชื่อมโยงการเปลี่ยนแปลงการปกครอง	1. ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว มีคณะบุคคลหนึ่ง ซึ่งเรียกตัวเองว่า "คณะราษฎร" เข้าทำการยึดอำนาจการปกครองประเทศ 2. เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2475 โดยเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองของประเทศจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขในระบบรัฐสภา
บรรยายเหตุการณ์การประชุมครั้งแรกของสภาผู้แทนราษฎร และการก่อตั้งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	3. ต่อมาในวันที่ 28 มิถุนายน 2475 คณะราษฎร โดยคณะผู้รักษาพระนครฝ่ายทหารได้ตั้งผู้แทนราษฎรชั่วคราวชุดแรก จำนวน 70 คน และได้ประชุมกันครั้งแรกในวันเดียวกัน ณ ห้องโถงชั้นบนของพระที่นั่งอนันตสมาคม เป็นที่ประชุมชั่วคราวจัดโต๊ะเก้าอี้เป็นรูปครึ่งวงกลมตั้งอยู่ในระดับเดียวกัน 4. ที่ประชุมในวันนั้นมีมติเลือกมหาอำมาตย์เอก เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร และนายพลตรี พระยาอินทวิชิต เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎร และเห็นชอบให้หลวงประดิษฐมนูธรรม ดำรงตำแหน่งเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อปฏิบัติงาน

ตารางที่ 5 แสดงตัวอย่างบางส่วนในการวิเคราะห์วรรณกรรมภาษาต้นฉบับและการจำแนกเนื้อหาในตอนรำลึกที่ 5 "89 ปี สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร"

วัตถุประสงค์	หน่วยแปล
	ราชการประจำของสภาผู้แทนราษฎร จึงถือว่า สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สถาปนาขึ้นในวันที่ 28 มิถุนายน 2475
ให้ข้อมูลองค์ประกอบและระบบโครงสร้างสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรในระยะเริ่มแรก	5. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ระยะเริ่มแรกนั้นยังไม่มีกฎหมายจัดตั้งมารองรับ ไม่มีงบประมาณและสถานที่ทำการเป็นของตนเอง 6. เจ้าหน้าที่ของสำนักงานในขณะนั้นมีอยู่ทั้งหมด 7 คน คือ หลวงคหกรรมบดี นายปพาพ บุญ-หลง นายสนิท ผิวฉนวน นายฉ่ำ จำรัสเนตร นายสุริยา กุณฑลจินดา นายน้อย สอนกล้าหาญ และนายประเสริฐ ปัทมสุคนธ์ ซึ่งเจ้าหน้าที่ทั้ง 7 คนนี้ ได้อาศัยวังปารุสกวัน ใช้เป็นสถานที่ทำงาน โดยไม่ได้รับเงินเดือน เพราะสำนักงานฯ ไม่มีงบประมาณ นอกจากได้จัดเลี้ยงอาหารแก่เจ้าหน้าที่ทุกมื้อเท่านั้น
ให้ข้อมูลการยกสถานะสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	7. ในปี พ.ศ. 2484 ได้มีพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรมขึ้นใหม่ โดยได้ยกฐานะสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรขึ้นเป็นทบวงการเมือง 8. และให้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับกิจการฝ่ายธุรการของสภาผู้แทนราษฎร นอกจากนี้ ได้มีประกาศพระราชกฤษฎีกาจัดระเบียบราชการในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2485 เพื่อให้เหมาะสมกับกาลสมัย และเพื่อให้การปฏิบัติราชการดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและรวดเร็วยิ่งขึ้น

ตารางที่ 5 แสดงตัวอย่างบางส่วนในการวิเคราะห์วรรณกรรมภาษาต้นฉบับและการจำแนกเนื้อหาในตอนรำลึกที่ 5 “89 ปี สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร” (ต่อ)

วัตถุประสงค์	หน่วยแปล
บรรยายเหตุการณ์ความเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของอาคารรัฐสภา สถานที่ รวมทั้งระบบโครงสร้างสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	9. ภายหลักรัฐประหารเมื่อปี พ.ศ. 2490 ได้ยกเลิกรัฐธรรมนูญปี พ.ศ. 2489 และได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2491 ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับนี้บัญญัติให้สำนักงานเลขาธิการรัฐสภามีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับกิจการฝ่ายธุรการของวุฒิสภา และสภาผู้แทน 10. อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของประธานวุฒิสภา และประธานสภาผู้แทนโดยตรง พร้อมกันนี้ได้มีประกาศพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการในสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา พ.ศ. 2491 ขึ้นด้วย 11. ในปี พ.ศ. 2494 ได้มีการปรับปรุงหน่วยงานภายในของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาอีกครั้ง โดยพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา พ.ศ. 2494 มีประธานวุฒิสภา และ ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้
บรรยายเหตุการณ์ความเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและความพยายามของเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรในการแสดงบทบาทเพื่อเร่งรัดให้ผู้เกี่ยวข้องจัดหาสถานที่ก่อสร้างรัฐสภาและที่ทำการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	12. ในปี พ.ศ. 2512 นายประเสริฐ ปัทมะสุคนธ์ เลขาธิการรัฐสภา ได้เสนอความเห็นต่อประธานวุฒิสภาและประธานสภาผู้แทน ถึงความจำเป็นที่ต้องมีที่ประชุมสภา ที่ประชุมกรรมาธิการและสำนักงานของเจ้าหน้าที่ของสภา เพราะสถานที่ที่ใช้สอยแยกกันอยู่ ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน 13. ประธานสภาทั้งสอง เห็นชอบ จึงได้อนุมัติให้เร่งรัดคณะรัฐมนตรีขอให้พิจารณาอนุมัติให้จัดสร้างสถานที่

ตารางที่ 5 แสดงตัวอย่างบางส่วนในการวิเคราะห์วรรณกรรมภาษาต้นฉบับและการจำแนกเนื้อหาในตอนรำลึกที่ 5 “89 ปี สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร” (ต่อ)

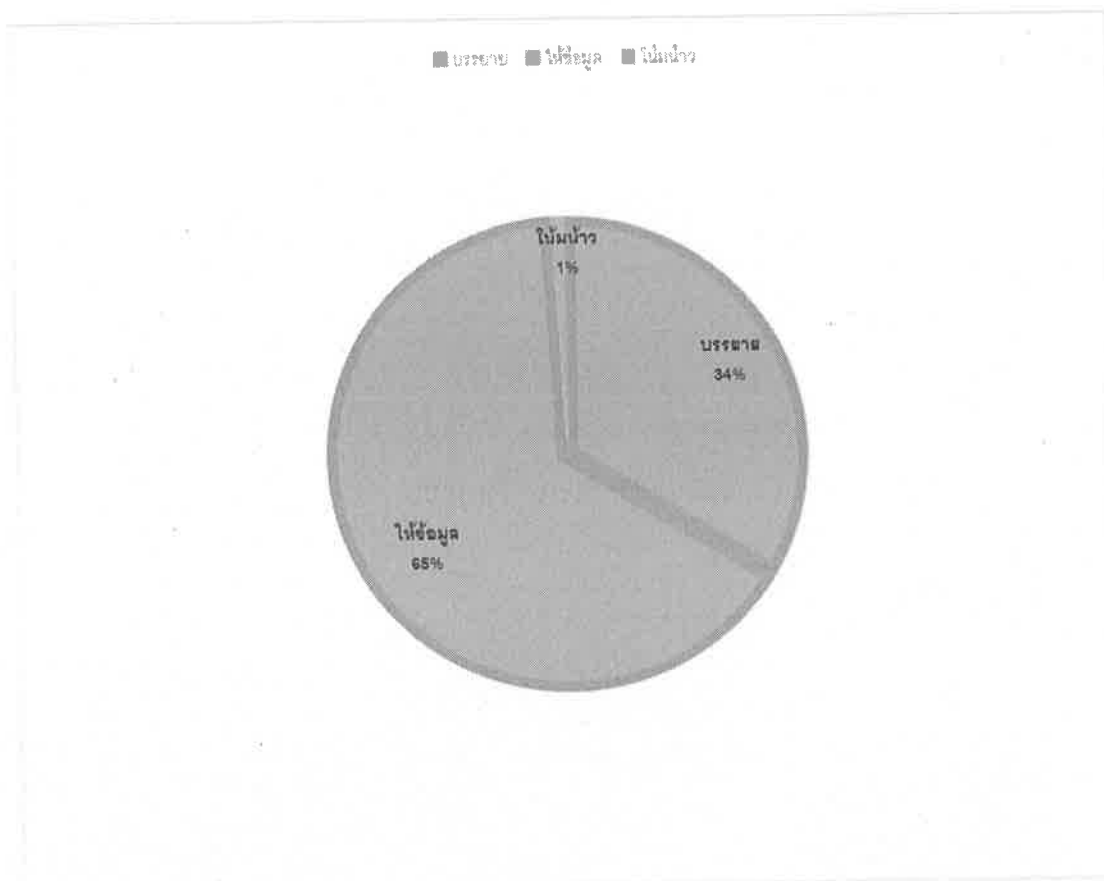
วัตถุประสงค์	หน่วยแปล
	14. คณะรัฐมนตรีอันมีจอมพล ถนอม กิตติขจร เป็นนายกรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2512 อนุมัติให้ดำเนินการก่อสร้างได้ตามเสนอ ซึ่งได้แก่ “อาคารรัฐสภา ถนนอยู่ทองใน” เมื่อดำเนินการก่อสร้างเสร็จแล้ว ได้เปิดใช้เป็นที่ประชุมและทำการของสำนักงานเลขาธิการ เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2517 เป็นต้นมา
บรรยายความมุ่งหมายการปรับเปลี่ยนการแบ่งส่วนราชการ	15. ทั้งนี้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 เป็นต้นมา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้มีการปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการภายในขึ้นหลายครั้ง เพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดความคล่องตัว สามารถรองรับการปฏิบัติงานของสมาชิกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 5 แสดงตัวอย่างบางส่วนในการวิเคราะห์วรรณกรรมภาษาต้นฉบับและการจำแนกเนื้อหาในตอนรำลึกที่ 5 “89 ปี สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร” (ต่อ)

จากตารางการวิเคราะห์วรรณกรรมบทแปลในทุก ๆ ตอน ทำให้เข้าใจเจตนาและวัตถุประสงค์ของเนื้อหาในภาษาต้นฉบับ เพื่อให้สามารถจำแนกหน่วยแปลของภาษาต้นฉบับออกเป็นหน่วยย่อยก่อน ลงมือแปล โดยหน่วยแปลที่จำแนกได้ถือเป็นกรอบความคิดในการถอดความหมายในภาพรวม ดังนั้นจะเห็นว่ากรอบการถ่ายทอดความหมายจะหยุดอยู่ที่หน่วยใดก่อนเริ่มหน่วยใหม่ ซึ่งขั้นตอนนี้ถือว่าสำคัญมากเพราะทำให้เกิดความเข้าใจเรื่องราวในภาษาต้นฉบับในภาพรวมที่ไม่ใช่หน่วยคำหรือหน่วยประโยค แต่เป็นการวิเคราะห์ความหมายที่ขยายวงกว้างในระดับของย่อหน้าโดยมีการวิเคราะห์เจตนาและวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกรอบการถอดความหมายให้ครบในเชิงบริบทของแต่ละหน่วยแปลเพื่อสร้างกรอบความคิดในการทำความเข้าใจตัวบทของภาษาต้นฉบับตามหน่วยที่ได้จำแนกไว้ก่อนลงมือสู่การปฏิบัติในการแปลหรือร่างบทแปล ซึ่งการวิเคราะห์วัตถุประสงค์และการจำแนกหน่วยแปลสามารถสรุปในภาพรวมได้ตามตารางต่อไปนี้

รายการต้นฉบับ	หน่วยแปล	วัตถุประสงค์		
		บรรยาย	ให้ข้อมูล	โน้มน้าว
รำลึกที่ 1 28 มิถุนายน กำเนิดรัฐสภาไทย	7	6		1
รำลึกที่ 2 รูปแบบรัฐสภาไทย 2475 - ปัจจุบัน	8		8	
รำลึกที่ 3 ประธานรัฐสภา	7		7	
รำลึกที่ 4 เปลี่ยนผ่านอาคารรัฐสภา	70	26	44	
รำลึกที่ 5 89 ปี สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	15	4	11	
รวม	107	36	70	1

ตารางที่ 6 แสดงผลการจำแนกหน่วยแปลและการวิเคราะห์วัตถุประสงค์จาก
ภาษาต้นฉบับ

ภาพที่ 6 แผนภูมิวงกลมแสดงวัตถุประสงค์และการจำแนกหน่วยแปล (หน่วยแสดงร้อยละ)

จากการศึกษากระบวนการดำเนินการตามขั้นตอนเกี่ยวกับการจำแนกหน่วยแปลของทั้ง 5 ตอน พบว่า หน่วยแปลทั้งหมดที่จำแนกออกมามีปริมาณรวมกันถึง 107 หน่วย ซึ่งปรากฏให้เห็นถึง เจตนาและเป้าหมายของภาษาต้นฉบับและได้แบ่งออกตามรายการจำแนกหน่วยแปลแต่ละ หน่วยอย่างชัดเจน โดยส่วนใหญ่พบว่าบริบทของเนื้อหาต้นฉบับที่เน้นการให้ข้อมูลมีปริมาณมาก เป็นลำดับแรกหรือราว 70 หน่วย คิดเป็นร้อยละ 65 ถัดมาเป็นการบรรยายจำนวน 36 หน่วย คิดเป็นร้อยละ 34 และลำดับสุดท้ายเป็นการโน้มน้าวจำนวน 1 หน่วย คิดเป็นร้อยละ 1 ตามลำดับ ทั้งนี้ ผลการวิเคราะห์วรรณกรรมการแปลจากภาษาต้นฉบับ จะช่วยให้เกิดปัจจัยสนับสนุนเชิง การตัดสินใจและนำไปสู่กระบวนการวิเคราะห์เกี่ยวกับรูปแบบการแปลที่เหมาะสมได้

อย่างไรก็ตาม กระบวนการวิเคราะห์เจตนาหรือวัตถุประสงค์ในเนื้อหาภาษาต้นฉบับ ข้างต้น สามารถบ่งชี้ให้เห็นถึงแนวทางการแปลเชิงรูปแบบหรือกลวิธี ซึ่งถ่ายทอดบริบท เกี่ยวกับการให้ข้อมูลหรือการโน้มน้าวโดยพบว่า การแปลที่เหมาะสมกับเนื้อหาประเภทนี้ควรใช้ รูปแบบการแปลแบบผสมผสาน (inconsistent mixture) ขณะเดียวกันเนื้อหาที่มีวัตถุประสงค์ เน้นการบรรยาย ควรใช้รูปแบบการแปลที่ตรงกับหน่วยความหมายของประโยคแบบครบความ (complete)

ตามเนื้อหาของภาษาต้นฉบับ แต่ปรับลดการยืมคำและไวยากรณ์ในตัวบทลง เรียกว่า (modified literal)

4.2 กลวิธีและเทคนิคการแปล

การวิเคราะห์วรรณกรรมในภาษาต้นฉบับทำให้รับรู้และเข้าใจเจตนาเนื้อหาในภาพรวมของภาษาต้นทางอย่างถ่องแท้ผ่านกระบวนการจำแนกหน่วยแปลและวิเคราะห์รูปแบบการแปลให้เหมาะสมและดำเนินไปอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้การถ่ายทอดความหมายสู่บทกวีภาษาแปลจะต้องมีเทคนิคที่หลากหลายตามเทคนิคการแปลของ Malone ซึ่งพอสรุปและนำเสนอในตารางต่อไปนี้

4.2.1 การทับศัพท์ การยืมคำ (substitution)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	คำอธิบาย
ประเทศไทย (สยาม)	دولة "السيام"	เทียบพยัญชนะและถอดเสียงเหมือนกับในต้นฉบับ
พระปกเกล้า	فرا بوكلاو	
ธรรมศักดิ์มนตรี	تاماساك مون تري	
ประดิษฐมนูธรรม	بر اديت منوت هام	
มโนปกรณ์นิติธาดา	منوبكورن ني تي تا دا	
วังปารุสกวัน	قصر فاروسا كا وان	
อนันตสมาคม	انانتا سما كوم	
พระเจ้าจุมเกล้าเจ้าอยู่หัว	شو لاشو مكلاو	
(บ้าน สุขุม)	بان سو كوم	
นายมาริโอ ตามาโย	มาริโอ تامาโย	
แกลิลีโอ คินี และนายซี. ริกุลี	استاذ كاليبو كيني سي ريكولي	

ตารางที่ 7 แสดงตัวอย่างเทคนิคการทับศัพท์และการยืมคำ

4.2.2 การใช้คำจำแนกความ (generalization)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	อธิบาย
ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ก้าวเข้าสู่ระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	فغير الحكم من الملكي المستبد إلى الديمقراطي ذو الملك كراس الدولة،	สมบูรณาญาสิทธิราชย์ คือ กษัตริย์+อำนาจเบ็ดเสร็จ
พร้อมกันนี้ได้อันเชิญพระสยาม เทวาริราช พระเสื่อเมือง พระทรง เมือง และพระชัยเทวาริราช ณ ศาลาพระสยามเทวาริราช	بالإضافة إلى انتقال العديد من التماثيل الوثنية المعبودية لدى البوذيين	การใช้หน่วยคำที่มี ความหมายแบบกว้างเพื่อ แทนพระพุทธรูปทั้งหมด
แต่ในขณะที่เตรียมจะย้ายที่ทำการ นั้น เจ้าพระยาวรรพวงศ์พิพัฒน์ ผู้สำเร็จราชการพระราชวัง	و لكن يوجد هناك التفاهم بين المفوض بأعمال الديوان الملكي و رئيس البرلمان	ใช้คำที่มีความหมายแสดง บทบาทเป็นผู้มีอำนาจเต็ม ในกิจการพระราชวัง

ตารางที่ 8 แสดงตัวอย่างเทคนิคการใช้คำจำแนกความ (generalization)

4.2.3 การเทียบคำที่ใกล้เคียงกัน (divergence)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	อธิบาย
กำเนิดรัฐสภาไทย	نشأة البرلمان التايلندي	ใช้ การเทียบคำที่มี ความหมายใกล้เคียงกัน
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	جلالة الملك	คำใช้เรียกกษัตริย์
พระยา	معالي السيد	วิสามันนามใช้เรียกผู้สูงศักดิ์
เจ้าพระยา	معالي السيد	วิสามันนามใช้เรียกผู้สูงศักดิ์
หลวง	معالي السيد	วิสามันนามใช้เรียกผู้สูงศักดิ์

ตารางที่ 9 แสดงตัวอย่างเทคนิคการเทียบคำที่ใกล้เคียงกัน (divergence)

4.2.4 การตัดคำหรือละไว้ไม่แปล (reduction)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	อธิบาย
นับแต่นั้นมา ประเทศไทย ก็ขับเคลื่อนไปด้วยกลุ่มบุคคล ซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชน กลุ่มบุคคลซึ่งเป็นตัวแทนของ ประชาชนที่ เรียกว่า "ผู้แทนราษฎร" ทำหน้าที่ ใช้สิทธิออกเสียงในการบริหาร ปกครองบ้านเมืองแทน ประชาชน	و منذ ذلك الوقت، أصبح الحكم في تايلند هو الديمقراطي و أن تمارس جماعة الأفراد سلطتهم نيابة عن الشعب	ละคำในหน่วยประโยคที่ระบุ ว่า "ขับเคลื่อนไปด้วย" "เรียกว่า "ผู้แทนราษฎร" ทำหน้าที่ใช้สิทธิออกเสียง"
และมีการประกาศใช้ รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมาย สูงสุดในการปกครองประเทศ	ละไว้ไม่แปล	เป็นคำฟุ่มเฟือย
ต่อมารัฐธรรมนูญ 2490 ได้ เปลี่ยนชื่อเรียก "พฤษภา" มาเป็น "วุฒิสภา" จนปัจจุบัน ส่วน "สภาผู้แทน" บางช่วง ใช้คำว่า "สภาผู้แทนราษฎร"	ละไว้ไม่แปล	คำไม่บังนัยในวัฒนธรรม ภาษาแปล หากใช้การทับศัพท์อาจทำให้เกิดความ สับสนในบทแปล
มาจากการเลือกตั้งโดยราษฎร ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	ละไว้ไม่แปล	ตัดความหมายซ้ำ เนื่องจาก มีกล่าวไว้ก่อนหน้าแล้ว
ซึ่งที่ประชุมได้เลือก มหา อำมาตย์เอก เจ้าพระยาธรรม ศักดิ์มนตรี เป็นประธานสภา ผู้แทนราษฎรคนแรก	ترشيح معالي السيد تاماساك مون تري لتوليته منصب الرئاسة،	ละคำว่ามหาอำมาตย์เอก เนื่องจากไม่มีในวัฒนธรรม ภาษาแปล

ตารางที่ 10 แสดงตัวอย่างเทคนิคการตัดคำหรือละไว้ไม่แปล (reduction)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	อธิบาย
โดยมี นายชัย ชิดชอบ ประธานรัฐสภา นายประสพ สุข บุญเดช ประธานวุฒิสภา นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ องคมนตรี นายสโข สุขารมณ์ ประธานศาลฎีกา นายชัช ชลวร ประธานศาล รัฐธรรมนูญ นายอักษราทร จุฬารัตน์ ประธานศาล ปกครองสูงสุด นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ ประธาน กรรมการการเลือกตั้ง นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ ประธานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ นายปราโมทย์ โชติมงคล ประธาน ผู้ตรวจการแผ่นดิน คุณหญิง จารุวรรณ เมณฑกา รักษาการผู้ตรวจเงินแผ่นดิน เฝ้ารับเสด็จฯ	وحضر في تلك المناسبة العديد من رئيس البرلمان و رئيس مجلس الشيوخ و رئيس الوزراء و مستشار الديوان الملكي و رئيس المحكمة العليا ورئيس المحكمة الدستورية و رئيس المحكمة المدنية العليا و رئيس لجنة الانتخابات و رئيس لجنة مكافحة الفساد و رئيس الرقابة الإدارية و قائمة الأعمال بالنيابة عن رئيس التدقيق الميزانية	ละไว้โดยไม่แปลชื่อบุคคลที่ อยู่ในภาษาต้นฉบับแต่คงไว้ เพียงตำแหน่งในบทภาษา แปล เนื่องจากคำนี้ถึงผู้รับ สาร เป็นหลัก

ตารางที่ 10 แสดงตัวอย่างเทคนิคการตัดคำหรือละไว้ไม่แปล (reduction) (ต่อ)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	อธิบาย
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ระยะเริ่มแรกนั้นยังไม่มีกฎหมายจัดตั้งมารองรับ ไม่มีงบประมาณและสถานที่ทำการเป็นของตนเอง เจ้าหน้าที่ของสำนักงานในขณะนั้นมีอยู่ทั้งหมด 7 คน คือ หลวงคหกรรมบดี นายปพาพ บุญ-หลง นายสนิท ผิวนวล นายเจ้าจรัสเนตร นายสุรียา กุณทลจินดา นายน้อย สอนกล้าหาญ และนายประเสริฐ ปัทมสุคนธ์ ซึ่งเจ้าหน้าที่ทั้ง 7 คนนี้ ได้อาศัย วังปารุสกวันใช้เป็นสถานที่ทำงาน โดยไม่ได้รับเงินเดือน เพราะสำนักงานฯ ไม่มีงบประมาณ นอกจากได้จัดเลี้ยงอาหารแก่เจ้าหน้าที่ทุกมือเท่านั้น	في البداية، لم تتخذ الأمانة العامة بموجب القانون لتأسيسها أياً كانت، و لم توجد الميزانية أو مكان مستقل في إدارتها، وبلغ عدد الموظفين آنذاك فقط 7 أشخاص، وهم يواظبون في قصر فاروساكاوان لأداء أعمالهم و مهامهم دون استلام الرواتب الشهرية، و إنما توفر لديهم فقط الوجبات اليومية.	ละไว้โดยไม่แปลที่บุคคลที่อยู่ในภาษาต้นฉบับ

ตารางที่ 10 แสดงตัวอย่างเทคนิคการตัดคำหรือละไว้ไม่แปล (reduction) (ต่อ)

4.2.5 การเรียงลำดับหน่วยประโยคใหม่ (reordering)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	อธิบาย
สภาเดี่ยว : จะมีชื่อเรียกของสภาแตกต่างกันไป คือ สภาผู้แทนราษฎร ช่วงภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ปี 2475 และปี 2495 หรือในบางช่วงเวลา มีการตั้งสภา ที่มีชื่อเรียกอย่างอื่นให้มาทำหน้าที่รัฐสภา ส่วนใหญ่ ตั้งขึ้นภายหลังเหตุการณ์รัฐประหาร ได้แก่ สภาร่างรัฐธรรมนูญ ปี 2502 สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ปี 2515, 2516, 2520, 2534, 2549, 2557 และสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ปี 2519	مكونات البرلمان حسب الأوضاع السياسية كالاتية :- تداولت غرفة واحدة منذ عام 1932 و 1952 يدعى مجلس النواب، وفي عام 1959 يدعى المجلس الدستوري، وفي الفترات بين 1991, 2006, 2014، تطلق عليه مجلس التشريع الوطني، وفي عام 1976 يدعى مجلس الإصلاح والإدارة. وذلك استنادا إلى الأوضاع السياسية وخاصة ما جرى بعد انقلاب الحكم وتدايحاته من المسيرات السياسية لواقعية في البلاد.	ลำดับหน่วยประโยคด้วยการจัดระเบียบใหม่ เพื่อให้ความหมายในบทแปลมีความสละสลวยโดยนำเสนอท้ายของต้นฉบับมาจัดระเบียบใหม่ในส่วนกลางของภาษาแปล
เมื่อใกล้กำหนดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดแรก นายกรัฐมนตรี ได้พิจารณาเห็นว่า สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรควรจะได้มีที่ทำการถาวรขึ้น	وتطرق رئيس الوزراء آنذاك إلى استحقاق المكتب الدائم للأمانة العامة لمجلس النواب استعدادا لانتخابات مجلس النواب المرتقبة،	เน้นหน่วยประโยค ที่เป็นจุดเด่นไว้ในลำดับแรก

ตารางที่ 11 แสดงตัวอย่างเทคนิคการเรียงลำดับหน่วยประโยคใหม่ (reordering)

4.2.6 การกระชับความ (condensation)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	อธิบาย
สภาผู้แทนราษฎรมาจากการเลือกตั้งโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	<u>عدد أعضاء النيابيين</u>	คำว่า <u>النيابيين</u> มีความหมายรวมว่าเป็นผู้ได้รับเลือกจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
เริ่มนำมาใช้เป็นครั้งแรก	<u>يجرى أولا</u>	ทำเป็นครั้งแรก
โดยมีอำนาจและหน้าที่เป็นประธานของที่ประชุมรัฐสภา เป็นผู้กำหนดการประชุมรัฐสภา ควบคุมและดำเนินกิจการของรัฐสภา รักษาความสงบเรียบร้อยในที่ประชุมรัฐสภา ตลอดถึงบริเวณของรัฐสภา	و له مهام واختصاصات نحو رئاسة الجلسات البرلمانية و تنظيم كافة الإجراءات البرلمانية داخل الحرم البرلماني و خارجه،	ใช้คำในบทแปลที่สั้น แต่ได้ความหมายครบถ้วน
พระที่นั่งฯ ไม่สามารถขยายและปรับปรุงให้รองรับการประชุม ที่มีสมาชิกเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งปัญหาในเรื่องของระบบเสียงและระบบการถ่ายเทอากาศ การที่จะปรับปรุงติดตั้งอุปกรณ์ต่าง ๆ นั้นจะส่งผลให้เกิดความคับแคบและลดความสว่างามของพระที่นั่งฯ ไป	لا مجال لتوسعة قاعة العرش أنانتاسماكوم نتيجة ازدياد عدد الأعضاء برمتها، و لا يمكن تزويد الأدوات اللازمة نحو آلة المكبرات و غيرها لأنها تؤثر على ضيق المساحة و <u>تقليل هيمنتها.</u>	กระชับความให้สั้นลง แต่คงความหมายต้นฉบับไว้

ตารางที่ 12 แสดงตัวอย่างเทคนิคการกระชับความ (condensation)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	อธิบาย
นอกจากนี้ รัฐสภายังเป็น สถานที่เชื่อมโยงระหว่างฝ่าย นิติบัญญัติกับภาคประชาชน เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม ทางการเมืองในระบอบ ประชาธิปไตย	أضف إلى ذلك، صار البرلمان مكانا للترابط بين السلطة التشريعية و المواطنين خلال مشاركتهم السياسية و الديمقراطية	กระชับความให้สั้นลงแต่คง ความหมายต้นฉบับไว้

ตารางที่ 12 แสดงตัวอย่างเทคนิคการกระชับความ (condensation) (ต่อ)

4.2.7 การอธิบายขยายความ (amplification)

ภาษาต้นฉบับ	ภาษาแปล	อธิบาย
ประเทศไทย (สยาม)	"السيام" يطلق عليه سابقا بتلك التسمية -	ขยายความเพิ่มเติมว่า "ขณะนั้นประเทศไทยมีชื่อ เรียกว่าสยาม"
ประธานกรรมการราษฎร	رئيسا للجنة الشعب - يطلق عليه سابقا منصب رئيس الوزراء -	เพิ่มหน่วยประโยคขยาย ความและอธิบายตำแหน่ง ชื่อเรียกนายกรัฐมนตรีใน ขณะนั้น
จึงได้มีมติเลือกบริเวณที่ดิน ราชพัสดุ ถนนทหาร (เกียกกาย) แปลงริมน้ำเจ้าพระยา เนื้อที่ 119 ไร่	فيعتبر الموقع الجديد اكبر مساحة مايقارب 119 فدان أو تبلغ مساحتها 19.04 هكتار	อธิบายและขยายความ สัดส่วนพื้นที่ก่อสร้างใน มาตราวัดเฮกเตอร์ เพื่อ สร้างความเข้าใจในบท ภาษาแปล

ตารางที่ 13 แสดงตัวอย่างเทคนิคการอธิบายขยายความ (amplification)

4.3 บทวิเคราะห์ด้านเทคนิคการแปล

การแปลเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของรัฐธรรมนูญไทยมีเนื้อหาแสดง วัตถุประสงค์ของต้นฉบับส่วนใหญ่เป็นการให้ข้อมูลข้อเท็จจริงสลับกับการบรรยายในบางช่วง บางตอน เพื่อนำเสนอเกี่ยวกับรูปแบบของรัฐธรรมนูญในช่วงเวลาที่แตกต่างกันตามการเปลี่ยนแปลง การปกครอง รวมถึงการ แบ่งอำนาจการปกครอง การให้ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบรัฐธรรมนูญ อำนาจหน้าที่ประธานรัฐสภาตลอดจนโครงสร้างทางกายภาพของอาคารรัฐสภาและการเปลี่ยนผ่านที่ สะท้อนถึงความมุ่งมั่นและความคาดหวังตลอดช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา มีการลำดับช่วงเวลา สถานที่ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์สำคัญ ๆ ในอดีต ก่อนปิดท้ายด้วยประวัติความเป็นมาและ บทบาทหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรในฐานะ

ฝ่ายเลขานุการและสนับสนุนภารกิจของรัฐสภานับแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน สะท้อนจุดมุ่งหมายสำคัญ ของ การปกครองในระบบรัฐสภาไทยได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ นอกจากนี้ ยังมีถ้อยความโน้มน้าว ในช่วงแรกเกี่ยวกับพระราชกระแสรับสั่งของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวซึ่งแสดงให้เห็นเจตนาและความมุ่งหวังให้ประเทศไทยเปลี่ยนผ่านสู่การปกครองโดยระบอบประชาธิปไตย

จากการวิเคราะห์เนื้อหาและภาษาต้นฉบับทั้งหมดพร้อมด้วยการจำแนกหน่วยแปลให้เป็นหน่วยย่อย ๆ เพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาของต้นฉบับอย่างละเอียด ก่อนเข้าสู่กระบวนการยก ร่างบทแปล ทำให้รับรู้ได้ถึงรูปแบบหรือหลักการแปลที่เหมาะสม กล่าวคือ การแปลแบบถอด ความหมาย โดยอิงกับเนื้อหาต้นฉบับแบบครบความและคำนึงถึงผู้รับสารเป็นสำคัญ เนื่องจากมี ข้อมูลเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมร่วมด้วย ซึ่งลักษณะนี้หากพิจารณาตามการแบ่งระดับของ Larson จะอยู่ในระดับของเป็นการแปลแบบตรงตัวแต่ปรับลดการยึดคำในภาษาต้นฉบับ (modified literal) ซึ่งการแปลชนิดนี้เป็นการแปลเอาความในภาษาเป้าหมาย ไม่ใช่แปลแบบคำต่อคำ ประโยคต่อประโยค แต่เป็นการถอดความหมายให้ผู้อ่านภาษาแปลเข้าใจมากยิ่งขึ้น

สำหรับกลวิธีและเทคนิคการแปลที่เหมาะสมในการถอดความหมายจากภาษาไทยสู่ภาษา อารหรับมีหลากหลายวิธี และตัวอย่างที่เห็นได้เด่นชัด เช่นคำว่า "กำเนิด" ในความหมายภาษาแปล ถือว่าเป็นระดับคำที่ไม่เหมาะสมที่จะใช้ในเรื่องของอำนาจการปกครอง ซึ่งเป็นหนึ่งในอำนาจ 3 ฝ่าย เนื่องจากมีความเป็นทางการน้อย ทำให้ต้องใช้คำยืมในระดับความหมายเดียวกันแต่มีระดับทางการ มากกว่า โดยใช้เทคนิคการเทียบคำที่มีความหมายเท่ากัน (divergence) แต่เหมาะสมในบริบท ภาษาแปลมากกว่า เหตุเพราะคำว่า เกิดหรือกำเนิดหากใช้ในภาษาอารหรับแบบตรงตัวจะใช้

คำว่า **ولاية** อ่านว่า วิ-ลา-ดะห์ ซึ่งขาดความเป็นทางการในบทกวีภาษาแปล แต่เมื่อใช้คำว่า **نشأة** อ่านว่า นัช-อะห์ แปลว่าเกิดขึ้นแบบมีวิวัฒนาการ จะเพิ่มความเหมาะสมและยกระดับความเป็นทางการของภาษาเป้าหมาย

นอกจากนี้ ยังมีเทคนิคการยืมคำหรือทับศัพท์ในภาษาแปลให้เทียบเท่ากับภาษาต้นฉบับ เช่น คำว่า สยาม โดยถอดคำให้เทียบเท่าในภาษาต้นฉบับ **سيام** ออกเสียงว่า สะ-ยาม หรือคำว่า ประชาธิปไตย ใช้การยืมคำจากภาษาอังกฤษโดยใช้ทับศัพท์ในภาษาแปล คือ **ديمقراطي** ออกเสียงว่า ตี-มັก-รอกฺ-ฎีย์ เทียบคำว่า Democracy ในทำนองเดียวกันจะเห็นว่ามีการใช้นามเฉพาะที่ระบุชื่อคนชื่อสถานที่ ซึ่งทั้งหมดนี้ในภาษาต้นฉบับจะใช้เทคนิคการยืมคำหรือทับศัพท์ เช่น

พระปกเกล้า	فرابوكلاو
ธรรมศักดิ์มนตรี	تاماساك مون تري
ประดิษฐมนูธรรม	براديت منوتهام
มโนปกรณ์นิติธาดา	منوبكورن نيئي تادا

ขณะเดียวกันคำในภาษาต้นฉบับมีถ้อยความที่เป็สรรพนามหรือคำเรียกเฉพาะ เช่น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระยา เจ้าพระยา จะใช้เทคนิคการเทียบคำและเลือกใช้คำกลาง ๆ ที่อยู่ในวัฒนธรรมของภาษาแปล (Convergence) ดังนี้

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	} معالي السيد	ญา-ลา-ละ-ตุล-มะลิก
พระยา		
เจ้าพระยา		
หลวง		

นอกจากนี้ ยังใช้เทคนิคการเรียงลำดับความใหม่ การกระชับความหมาย และการละไว้ไม่แปล ซึ่งล้วนเป็นกลวิธีที่ผสมผสานกันเพื่อให้การถ่ายทอดความมีความสละสลวยโดยไม่เสียความหมายเดิม เช่น หน่วยประโยคในตอนี่ 2 "รูปแบบรัฐสภา" ที่ระบุว่า "นับแต่นั้นมา ประเทศไทยก็ขับเคลื่อนไปด้วยกลุ่มบุคคลซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนที่เรียกว่า **"ผู้แทนราษฎร"** ทำหน้าที่ใช้สิทธิออกเสียงในการบริหารปกครองบ้านเมืองแทนประชาชน" โดยถ่ายทอดความหมายในบทแปล ดังนี้

و منذ ذلك الوقت، أصبح الحكم في تايلند هو الديمقراطي و أن تمارس جماعة الأفراد سلطتهم نيابة عن الشعب

จากหน่วยของประโยคที่แสดงในบทภาษาแปลจะเห็นได้ว่าเป็นการถอดความหมายโดยใช้เทคนิคการตัดคำ หรือละไว้ไม่แปล เพื่อให้เกิดความกระชับและได้ความหมายเหมือนกันอีกทั้งยังคงรักษาความในต้นฉบับไว้ได้อย่างสมบูรณ์ด้วยการเรียงลำดับความหมายใหม่ในประโยค คือ "นับแต่นั้นมา

ประเทศไทยปกครองโดยระบบประชาธิปไตยผ่านคณะบุคคลที่ใช้อำนาจปกครองในฐานะผู้แทนปวงชน" ซึ่งผู้อ่านจะเห็นภาพและเข้าใจมากกว่าการแปลแบบคำต่อคำ

นอกจากนั้น ยังมีเทคนิคการแทนที่ด้วยคำตามวัฒนธรรมของภาษาแปล ทำให้ต้องแทนคำที่มีความหมายคล้ายกันกับที่วัฒนธรรมของภาษาแปลรู้จัก เช่น กระทรวงมหาดไทย เป็นคำโบราณราชประเพณีเกี่ยวกับการบริหารกิจการของหน่วยงานสำนักพระราชวัง ทำให้ต้องเทียบเคียงด้วยคำ ในวัฒนธรรมของภาษาแปลคือคำว่า

وزير الديوان ออกเสียงว่า อะ-ซีร์-อัล-ดี-วาน

อย่างไรก็ดี การแปลเนื้อหาที่มีจุดประสงค์ในเชิงให้ข้อมูลข้อเท็จจริงเน้นการใช้รูปแบบการแปลแบบผสมผสาน (inconsistent mixture) ซึ่งมีทั้งการแปลแบบยึดคำที่เป็นข้อมูลตัวเลขและขอบเขตเกี่ยวกับวันเวลาที่ระบุไว้ภาษาต้นฉบับ ขณะเดียวกันต้องใช้รูปแบบการแปลที่ต้องเน้นการถอดรหัสความหมาย การใช้คำเทียบที่สะท้อนนัยเชิงบวก เพื่อให้สะท้อนการมีชีวิตอยู่ของรัฐสภาหลังจากกำเนิดแล้วจะต้องมีรูปแบบที่เด่นชัด ตัวอย่างการเทียบคำในความหมายที่ใกล้เคียงกับต้นฉบับที่ระบุว่า "รูปแบบรัฐสภา" เทียบด้วยคำว่า مكونات ออกเสียงว่า มุ-เกา-วินาต เป็นความหมายที่แสดงพัฒนาการเชิงโครงสร้างและองค์ประกอบของรัฐสภาที่มีชีวิตแล้ว

นอกจากนี้ ยังมีการใช้เทคนิคการตัดคำหรือการละไว้ไม่แปล เพื่อให้ถ่ายทอดความหมายบทแปลสละสลวยและเป็นธรรมชาติ รวมถึงการจัดระเบียบหน่วยประโยคในบทแปลให้มีความสละสลวยเป็นธรรมชาติมากขึ้น

อย่างไรก็ดี การแปลเนื้อหาในภาษาต้นฉบับที่เน้นการให้ข้อมูลข้อเท็จจริงที่ใช้รูปแบบการแปลแบบผสมผสาน (inconsistent mixture) เนื่องจากมีการลำดับวันเวลาให้เห็นอย่างละเอียด การแปลในดับทเช่นนี้ต้องแปลแบบยึดตัวบทรวมกับการแปลแบบถอดความหมายอย่างยืดหยุ่นและเหมาะสม เช่น ในเนื้อหาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของประธานรัฐสภาซึ่งใน

ภาษาต้นฉบับมีรายละเอียดเชิงการให้ข้อมูลเด่นชัด ปีพ.ศ. ต้องถ่ายทอดเป็น ค.ศ. แบบสากล รวมถึงมีข้อมูลแสดงให้เห็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบทบาทของประธานที่ทำหน้าที่ประมุขฝ่ายนิติบัญญัติที่เปลี่ยนโครงสร้างตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญในแต่ละช่วงเวลา ทำให้ระบบและกลไกรัฐสภาที่มีชื่อเรียกต่างกันตามรัฐธรรมนูญที่บัญญัติไว้เกี่ยวกับโครงสร้างรัฐสภา ด้วยเหตุนี้การแปลจะต้องเก็บความหมายตามต้นฉบับให้ครบและอิงตามตัวบท แต่ปรับลดระดับโครงสร้างหน่วยประโยคที่ไม่เน้นตามไวยากรณ์ของภาษาต้นฉบับ เพื่อให้การถ่ายทอดความหมายในระดับการใช้สำนวนในภาษาแปลเป็นธรรมชาติมากยิ่งขึ้น

สำหรับคำตามโบราณราชประเพณีหรือคำที่ไม่มีในวัฒนธรรมภาษาแปล เช่น มหาอำมาตย์เอก ซึ่งไม่มีในวัฒนธรรมภาษาแปลทำให้ต้องละไว้ไม่แปลแต่ใช้เทคนิคการแปลด้วยการเทียบคำเรียกนำหน้าตามการเรียกค่านำหน้านามที่แสดงความสูงส่งเชิงสถานะตำแหน่งในสังคมและเป็นที่น่าสนใจในภาษาแปล คือ **السيد العالي** ออกเสียงว่า มะ-อา-ลี-อัล-ชัย-ยิด แปลว่า ขพันฯ เช่นเดียวกับคำเรียกพระพุทธรูปชินสีห์ พระสยามเทวาธิราช พระเสื้อเมือง พระทรงเมือง และพระชัยเทวาธิราช ซึ่งในวัฒนธรรมภาษาเป้าหมายไม่รู้จักและไม่เข้าใจ จึงใช้เทคนิคการละไว้ไม่แปลแต่ถ่ายทอดโดยเทียบคำที่มีความหมายกลาง ๆ ร่วมกับการใช้คำจำแนกความ (generalization) แสดงให้เห็นว่าเป็นพระพุทธรูปที่สำคัญคู่บ้านคู่เมือง

นอกจากนี้ ยังมีเทคนิคสำคัญที่มักใช้ในการถ่ายทอดความหมายสู่ภาษาแปลคือการลำดับหน่วยประโยคและจัดระเบียบใหม่เพื่อให้มีความสละสลวยในภาษาต้นฉบับ เช่น ถ้อยความที่ระบุไว้ในตอนที่ 5 ซึ่งเป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับความมุ่งมั่นในตั้งสำนักงานเลขาธิการที่มีที่ทำการเป็นของตัวเอง โดยจะระบุว่า "เมื่อใกล้กำหนดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดแรก นายกรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นว่า สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรควรจะได้มีที่ทำการถาวรขึ้น" การลำดับถ้อยความเช่นนี้ถือว่าการเรียบเรียงใหม่ในบทภาษาแปล โดยลำดับด้วยการนำประโยคท้ายกล่าวเริ่มต้นประโยค เพื่อให้บทแปลมีการลำดับเชิงเหตุและผล ดังนี้

وتطرق رئيس الوزراء آنذاك إلى استحقاق المكتب الدائم للأمانة العامة لمجلس
النواب

استعدادا لانتخابات مجلس النواب المرتقبة ،

4.4 การประเมินคุณภาพงานแปล

การประเมินคุณภาพ เรื่อง “การแปลเนื้อหาเกี่ยวกับความเป็นมาของรัฐธรรมนูญไทย ผ่านนิทรรศการออนไลน์ เรื่อง รำลึก 89 ปี รัฐสภาไทย จากภาษาไทยเป็นภาษาอาหรับ” ถือเป็นขั้นตอนสุดท้ายภายหลังจากที่ได้ดำเนินการตามกระบวนการต่าง ๆ ที่ระบุไว้ข้างต้น โดยใช้แบบประเมินคุณภาพ การแปลที่ออกแบบไว้สำหรับผู้ประเมินที่มีความรู้ความเข้าใจภาษาอาหรับเป็นอย่างดีจำนวน 5 คน เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจทานและอ่านร่างบทกวีภาษาแปลภาษาอาหรับฉบับสมบูรณ์ พร้อมแบ่งหัวข้อการประเมินไว้ 2 หัวข้อ ได้แก่ 1) คุณภาพด้านเนื้อหา และ 2) คุณภาพด้านเทคนิคและกระบวนการแปล ภายใต้อัตราคุณภาพซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด ซึ่งผลการประเมินผลภาพรวม พบว่าทั้งคุณภาพการแปลด้านเนื้อหาและด้านเทคนิคกระบวนการแปลได้ระดับมากที่สุด ขณะที่ในรายละเอียดของหัวข้อย่อย พบเพียงความเห็นเดียวที่ให้ระดับความสละสลวย ประณีต และด้านการใช้เทคนิคในระดับมาก

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษา เรื่อง “การแปลข้อมูลประชาสัมพันธ์ความเป็นมาของรัฐสภาไทยผ่านนิทรรศการออนไลน์ เรื่อง รำลึก 89 ปี รัฐสภาไทย จากภาษาไทยเป็นภาษาอาหรับ มีกระบวนการและขั้นตอนต่าง ๆ มากมาย สามารถอธิบายให้เห็นถึงบทสรุปของการแปลเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับบริบทการเมืองการปกครองของไทย ตลอดจนการนำเสนอเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพื่อใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานของนักวิเทศสัมพันธ์ที่อยู่ในสังกัดสำนักภาษาต่างประเทศ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร รวมทั้งหน่วยงานภายนอก ตลอดจนนักศึกษาสาขาภาษาตะวันออกที่สนใจการแปลเนื้อหาเกี่ยวกับข้อมูลอ้างอิงเชิงประวัติศาสตร์และความเป็นมาของรัฐสภาไทยเป็นภาษาอาหรับ เพื่อใช้เป็นแนวทางเชิงกระบวนการแปลและการถ่ายทอดความหมายที่มุ่งหวังถึงผลการแปลและการถ่ายทอดสู่บทแปลที่เน้นความครบถ้วน ชัดเจน สละสลวย และเป็นธรรมชาติ โดยการศึกษาเรื่องนี้ถือได้ว่าเป็นการสร้างนวัตกรรมเชิงการแปลเพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลรัฐสภาไทยอันถือเป็นหนึ่งจากอำนาจสามฝ่ายในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย เพื่อเผยแพร่บทแปลผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัลหวังสร้างภาพลักษณ์รัฐสภาไทยให้เป็นที่รับรู้ในวงกว้าง โดยเฉพาะประชาคมโลกอาหรับและตะวันออกกลาง

5.1 บทสรุป

จากผลการศึกษา เรื่อง “การแปลข้อมูลประชาสัมพันธ์ความเป็นมาของรัฐสภาไทยผ่านนิทรรศการออนไลน์ เรื่อง รำลึก 89 ปี รัฐสภาไทย จากภาษาไทยเป็นภาษาอาหรับ” สามารถสรุปแนวทางการแปลได้ 2 ประเด็นหลัก ๆ ดังนี้

5.1.1 หลักการแปลเนื้อหาที่มีบริบททางด้านประวัติศาสตร์การเมืองไทย

การแปลเนื้อหาที่มีบริบทสะท้อนถึงร่องรอยเชิงประวัติศาสตร์จากภาษาไทยเป็นภาษาอาหรับใช้รูปแบบการแปลหลัก ๆ คือ การแปลแบบถอดความหมาย (sense for sense translation) โดยยึดผู้รับสารเป็นหลัก (reader-centered translating) ซึ่งต้องอาศัยขั้นตอนและกระบวนการวิเคราะห์วรรณกรรมและเจตนาของภาษาต้นฉบับก่อนเริ่มลงมือแปล อย่างไรก็ตามขั้นตอนการวิเคราะห์วรรณกรรมและวัตถุประสงค์ของภาษาต้นฉบับพบว่าเนื้อหาของต้นฉบับเน้นวัตถุประสงค์ด้านการให้ข้อมูลมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65 รองลงมาเป็นการบรรยาย คิดเป็นร้อยละ 34 ส่วนการโน้มน้าวพบเพียงร้อยละ 1 ตามลำดับ โดยผลการวิเคราะห์วรรณกรรม

ดังกล่าวจะช่วยให้มองเห็นรายละเอียดของแนวทางการแปลและการเลือกประเภทหรือชนิดของการแปลได้อย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากการเข้าใจวัตถุประสงค์ของเนื้อหาจะช่วยให้สามารถนำมาสู่การวิเคราะห์และใส่ระดับการแปลได้อย่างเหมาะสม เช่น การแปลที่มีเนื้อหาเชิงการให้ข้อมูลหรือการโน้มน้าวที่พบในระดับของหน่วยประโยคจากต้นฉบับ จะเลือกรูปแบบการแปลแบบผสมผสาน (inconsistent mixture) ซึ่งเป็นการแปลที่เน้นการยืดหยุ่นด้วยการผสมผสานทั้งแบบยึดคำในเนื้อหาภาษาต้นฉบับแบบครบถ้วนตามโครงสร้างหน่วยคำที่ปรากฏ โดยเฉพาะเรื่องราวที่ระบุวันเดือนปีที่มีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญ ๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงนั้น ๆ มีการใช้ไวยากรณ์ในลักษณะที่เทียบเคียงได้อย่างเท่าเทียมกับภาษาเป้าหมาย อาจกล่าวได้ว่าเป็นการแปลเน้นรูปแบบคำ และโครงสร้างไวยากรณ์ร่วมกับการแปลแบบถอดความหรือแปลแบบสำนวนในบางช่วง (non-literal) เพื่อให้บทแปลมีความเป็นธรรมชาติมากที่สุด

สำหรับเนื้อหาที่มีวัตถุประสงค์เน้นการบรรยายจะใช้รูปการแปลที่ตรงกับหน่วยความหมายของประโยคแบบครบความตามเนื้อหาของภาษาต้นฉบับ แต่ปรับลดการยึดคำและไวยากรณ์ในตัวบทลง เรียกว่า (modified literal) ซึ่งมีผลทำให้บทแปลมีความกระชับมากยิ่งขึ้น อาจกล่าวได้ว่าภาษาต้นฉบับจะมีเนื้อหาที่ยาวกว่าบทแปล ซึ่งกรณีนี้บ่งชี้ได้ว่าภาษาอาหรับเน้นกระชับความ ไม่ฟุ่มเฟือย ทำให้บทแปลไม่มีความเท่าเทียมกัน หรือไม่อาจเทียบเคียงกันกับหน่วยประโยคในต้นฉบับ จึงสรุปได้ว่าการแปลเนื้อหาจากภาษาต้นฉบับสู่บทแปลไม่ใช้การแปลแบบคำต่อคำ หรือวลีต่อวลี แต่เป็นการถ่ายทอดความหมายแบบครบความโดยยึดผู้รับสารเป็นหลัก ขณะเดียวกันยังลดการยึดรูปไวยากรณ์และโครงสร้างภาษาตามตัวบทในต้นฉบับลง เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการใช้ภาษาที่ขาดความเป็นธรรมชาติ

5.1.2 เทคนิคการแปลเนื้อหาที่เน้นบริบททางด้านประวัติศาสตร์การเมืองไทย

กลวิธีและเทคนิคที่ใช้สำหรับการแปลข้อมูลประชาสัมพันธ์ความเป็นมาของรัฐสภาไทย ผ่านนิทรรศการออนไลน์ เรื่อง ลีก 89 ปี รัฐสภาไทย จากภาษาไทยเป็นภาษาอาหรับพบว่าเป็นการแปลแบบครบความภายใต้เทคนิคที่นำมาใช้อย่างหลากหลาย โดยส่วนใหญ่เป็นการตัดคำหรือละไว้ไม่แปล การยืมคำหรือการทับศัพท์เพื่อให้สอดคล้องกับภาษาอาหรับมาตรฐานสมัยใหม่ รวมถึงการอธิบายขยายความเพิ่มเติม ขณะเดียวกันมีการเลือกใช้คำที่ใกล้เคียงกันและเป็นที่รู้จักในวัฒนธรรมภาษาแปล โดยส่วนใหญ่เป็นเนื้อหาที่เป็นคำทางวัฒนธรรมหรือภาษาที่ใช้ตามโบราณราชประเพณี ฉะนั้น จึงสรุปได้ว่ากลวิธีและเทคนิคการแปลเนื้อหาภาษาไทยเป็นภาษาอาหรับโดยมากจะเน้นให้บทแปลมีความกระชับและสั้นลงไม่เท่าเทียมกับภาษาต้นฉบับสอดคล้องกับแนวคิดของ Chomsky ที่ระบุว่าการใช้ภาษา (performance) เป็นรูปธรรมที่เกิดจาก

การเรียนรู้และฝึกฝนทักษะภาษาที่กว้างขวางขึ้น เนื่องจาก เมื่อถ่ายทอดความคิดออกไปสามารถทำให้ผู้รับสารเข้าใจได้ ด้วยเหตุนี้ จึงสรุปได้ว่า การถ่ายทอดความหมายมาจากความรู้ภาษาของตัวเองโดยอาศัยเทคนิคต่าง ๆ ทั้งการ ตัดคำ การใช้สำนวนอื่นแทน หรือการละคำไว้ไม่แปลเกิดจากกระบวนการการใช้ภาษาที่ทรงอิทธิพลมากกว่าระดับการรู้ภาษา

ตารางที่ 5.1 สรุปผลการศึกษา

ทฤษฎีการแปล	ชนิดการแปล	วิธีการแปล	เทคนิคการแปล
แปลโดยยึดความหมาย (sense – for – sense translation) หรือแปลแบบเอาความไม่ใช่การแปลแบบคำต่อคำ (word – for – word translation)	- modified literal - inconsistent mixture	แปลแบบครบความ (complete) โดยยึดผู้รับสารเป็นหลัก	1. ทับศัพท์/ยืมคำ 2. กระชับความ 3. ตัดคำหรือละไว้ไม่แปล 4. การเพิ่ม/ขยายความ 5. เทียบคำใกล้เคียง 6. เรียงลำดับความใหม่ 7. การใช้คำจำแนกความ

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นฉากทัศน์ (sinario) การแปลเนื้อหาบริบทที่ถ่ายทอดเรื่องราวความเป็นมาของรัฐธรรมนูญจากต้นฉบับภาษาไทยเป็นภาษาอาหรับ โดยเป็นการนำเสนอแนวทางการแปลที่ครอบคลุมทั้งทฤษฎีการแปล รูปแบบ กลวิธี และเทคนิคการแปลที่หลากหลาย มีความยืดหยุ่นตามศาสตร์และศิลป์ของการแปล สอดคล้องกับแนวคิดของ Nida ที่ได้กล่าวถึงแนวคิดการแปลว่าเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ไม่อาจยึดการถ่ายทอดในรูปแบบเดียวกันได้ทั้งฉบับ

นอกจากนี้ บทสรุปที่ได้จากการศึกษาและวิเคราะห์แนวทางการแปล เรื่อง รำลึก 89 ปี รัฐสภาไทย ยังสามารถขยายผลให้เห็นถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ในภาษาต้นฉบับ สอดคล้องกับแนวคิดของ Taylor ซึ่งได้อธิบายถึงกรอบแนวคิดการแปลว่าเป็นกระบวนการที่ต้องตระหนักถึงการพิจารณาในองค์ประกอบสำคัญพอสรุปได้ ดังนี้

ก. บริบทเนื้อหา (context) ในภาษาต้นฉบับเป็นการเล่าเรื่องราวความเป็นมาของรัฐธรรมนูญ นับตั้งแต่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจนถึงปัจจุบัน สะท้อนถึงความต้องการในการสร้างการรับรู้และถ่ายทอดข้อมูลข้อเท็จจริงไปยังผู้รับสาร ดังนั้นการแปลจึงต้องยึดหลักทฤษฎี

ภาษาศาสตร์สังคมร่วมด้วย ตรงกับแนวคิดการแปลของลิทธา ฟินิจญูวตล เพราะสามารถใช้เป็นแนวทางในการประมวลหน่วยคำ หรือกลุ่มคำจากภาษาหนึ่งที่ต้องการสื่อสารออกไปเป็นอีกภาษา โดยมีปัจจัยทางสังคมที่เป็นผลกระทบเกี่ยวข้องตามช่วงเวลาและเหตุการณ์ในช่วงการเปลี่ยนผ่าน อาทิ ช่วงแรกหลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง ปัจจัยนำสู่การเปลี่ยนผ่านของอาคารสถานที่ตั้งรัฐสภา ตลอดจนแนวคิด อุดมคติ และเส้นทางการก่อสร้างอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ซึ่งผู้แปลต้องลำดับความคิดและเข้าใจบริบทอย่างถ่องแท้ก่อนลงมือแปล

ข. ความหมายเนื้อหา (semantics) มีความเชื่อมโยงระหว่างคำในภาษาหนึ่งเพื่อถ่ายทอดความหมายเดียวกันในอีกหนึ่งภาษา เช่นในภาษาต้นฉบับใช้คำว่า กำเนิด " وُلِدَ " ในความหมายที่ถอดรหัสแล้วใช้ คำว่า " نُشِئَ " หมายถึงการเริ่มต้นและเติบโตอย่างมีวิวัฒนาการ ผู้แปลจึงต้องปรับบทแปลด้วยหน่วยคำที่มีนัยความหมายกว้างในระดับที่เหมาะสม ตรงกับแนวคิดของ Larson and Segal ที่เน้นการปรับโหมดภาษาให้สอดคล้องกับความหมายด้วยการส่งรหัสผ่านความนึกคิดในมิติของความหมายที่แยกจากตัวภาษา

ค. การใช้ภาษา (pragmatics) เป็นการสร้างกลไกการตอบสนองสำหรับหน่วยคำและภาษาที่ใช้ให้เกิดความหมายจริง ๆ ตามความต้องการและเจตนาของภาษาต้นฉบับ โดยในทางปฏิบัติจะยึดรูปแบบการถ่ายทอดด้วยภาษาทางการ (formal) และคำนึงถึงหน้าที่ของคำในภาษาแปล เช่น กริยาที่ใช้จะอยู่ในรูปอดีต การใช้กริยาวลีแบบภาษาอาหรับมาตรฐานสมัยใหม่ การใช้สรรพนามแทนบุคคลที่ระบุในหน่วยประโยคของภาษาต้นฉบับเพื่อลดความฟุ่มเฟือยในบทภาษาแปล รวมทั้งการใช้ภาษาปกติทั่วไปแบบตรง ๆ เนื่องจากหลักของภาษาอาหรับไม่มีรูปแบบของคำราชาศัพท์

ง. วัฒนธรรม (culture) เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญ เนื่องจากจะช่วยให้เกิดความเข้าใจความหมายตามชนบสังคมนั้น โดยการศึกษาในครั้งนี้พบว่าภาษาต้นฉบับมีหน่วยคำ ที่เป็นคำทางวัฒนธรรมอยู่มาก โดยเฉพาะในบริบทที่เป็นการอ้างอิงเหตุการณ์เชิงประวัติศาสตร์ ทำให้การแปลต้องใช้หลักการถ่ายทอดคำที่เทียบเท่ากันหรือแทนกันได้ในการสื่อความหมาย ด้วยรหัสความหมายที่เหมาะสม ครอบคลุม และมีความสัมพันธ์กัน สามารถเชื่อมโยงกันในสถานการณ์เดียวกันและเหตุการณ์คล้ายกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Toury เช่นคำว่า "พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว" ในภาษาอาหรับใช้คำว่า " جلاله الملك " หรือคำว่า รัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย وزير الديوان เป็นการถ่ายทอดคำแวดล้อม นอกจากนี้ ยังมีคำวิสามัญนามในกลุ่มของชื่อตำแหน่ง หรือหน่วยประโยคที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมหรือคติความเชื่อที่ไม่มีในวัฒนธรรมของภาษาแปลทำให้ต้องใช้คำเทียบที่ใกล้เคียงกับวัฒนธรรมหรือเป็นที่รับรู้ได้ บทภาษาแปลเพื่อป้องกันการสับสนในกลุ่มผู้อ่านหรือผู้รับสารที่มีวัฒนธรรมต่างกัน เช่น คำว่าพระยา เจ้าพระยา

ใช้คำในบทภาษาแปลแสดงเกียรติยศและสถานะว่า **معالي** สอดคล้องกับหลักทฤษฎีการแปลคำทางวัฒนธรรมของ Newmark ซึ่งใช้หลัก (Awareness) ซึ่งเป็นการเข้าถึงวัฒนธรรมที่เน้นความรอบรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์และความเชื่อมโยงกันในมิติของภาษาและวัฒนธรรมจากทั้งภาษาต้นฉบับและภาษาเป้าหมาย

5.2 ข้อเสนอแนะ

การแปลข้อมูลประชาสัมพันธ์ความเป็นมาของรัฐบาลไทยผ่านนิทรรศการออนไลน์ เรื่องรำลึก 89 ปี รัฐบาลไทย จากภาษาไทยเป็นภาษาอาหรับ มีข้อเสนอแนะเชิงการพัฒนานระดับบุคคลและนโยบายองค์กร เพื่อยกระดับการแปลไทย - อาหรับ และ อาหรับ - ไทย โดยเฉพาะเนื้อหาเกี่ยวกับระบบรัฐบาลหรือบริบทการเมืองการปกครองไทย ดังนี้

5.2.1 นักแปลต้องปรับทัศนคติใหม่ว่าการแปลไม่ใช่การการเทียบคำหรือค้นหาคำจากพจนานุกรมแบบ 2 ภาษา เนื่องจากต้องมีกระบวนการวิเคราะห์ความหมายที่มีนัยเชิงลึกมากกว่าระดับคำพื้นผิวในภาษาต้นฉบับ ทำให้ต้องวิเคราะห์ให้ได้ถึงแก่นแท้ของความหมายที่ซ่อนอยู่หรือมากกว่าการมองเพียงตัวภาษา ซึ่งจะทำให้ขาดความสละสลวยในบทภาษาแปล ดังนั้นการแปลเนื้อหาเชิงประวัติศาสตร์ต้องพยายามใช้องค์ความรู้รอบด้าน โดยเฉพาะการวิเคราะห์หน่วยคำ หน่วยวลี และหน่วยประโยค เพื่อให้การถอดรหัสความหมายของต้นฉบับถ่ายทอดสู่บทแปลได้อย่างสละสลวย

5.2.2 นักแปลต้องตระหนักรู้ว่าการแปลคำทางวัฒนธรรมจะมีความยุ่งยากซับซ้อนมาก โดยเฉพาะต้นฉบับภาษาไทย ที่มีวัฒนธรรมการใช้ภาษาแบบกลุ่ม มีระดับคำที่ใช้ในการแบ่งสถานะทางสังคม เช่น คำราชาศัพท์ คำโบราณ คำตามวิถีประเพณี คติความเชื่อ ซึ่งการแปลเนื้อหาประเภทนี้จะต้องถ่ายทอดสู่ภาษาใหม่ที่มีวัฒนธรรมแตกต่างกัน ดังนั้นการทำความเข้าใจและใช้คำที่มีความหมายเหมือนกันหรือใกล้เคียงกับวัฒนธรรมในบทภาษาแปลคือทางออกที่ดีที่สุด

5.2.3 นักแปลควรเร่งพัฒนาตนเองด้วยการเรียนรู้ภาษาอาหรับมาตรฐานสมัยใหม่ (Modern Standard Arabic) ซึ่งเป็นแรงขับเคลื่อนเชิงอิทธิพลทางภาษาที่เน้นการปรับตัวให้ก้าวทันกระแสในยุคโลกาภิวัตน์เพราะวิวัฒนาการของภาษามีการเปลี่ยนผ่านอยู่ตลอดเวลา ผลพวงของการเปลี่ยนผ่านเกิดจากการยืมคำและการทับศัพท์จากภาษาอื่น เช่น ภาษาอังกฤษ เป็นต้น หากไม่เป็นผู้ใฝ่รู้หรือไม่เคยติดตามสื่อกระแสหลักจากโลกอาหรับ อาจส่งผลให้ขาดข้อมูลทางวิชาการหรือขาดทรัพยากรจากแหล่งข้อมูลต้นทางของบทภาษาแปล ทำให้งานแปลขาดคุณภาพทางวิชาการโดยเฉพาะการสรรหาและรวบรวมข้อมูลภาษาสมัยใหม่และวงคำศัพท์ใหม่ ๆ ที่มีการปรับเปลี่ยนและพัฒนาอยู่ตลอดเวลา อาทิ คำศัพท์เทคนิค หรือนิยามคำศัพท์เฉพาะ

5.2.4 สมาชิกรัฐสภาไทยควรแสวงหาความร่วมมือกับสมาชิกรัฐสภาโลกอาหรับผ่านกลไกและช่องทางของกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทยกับประเทศคู่กลุ่มจากรัฐสภาของโลกอาหรับ เพื่อปูทางสู่การขยายความร่วมมือด้านการศึกษาและขอการสนับสนุนทุนการศึกษาให้กับนักศึกษาไทยมุสลิม โดยคาดหวังให้นักศึกษาไทยมีโอกาสรับทุนการศึกษาในหลักสูตรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิทยาการด้านสื่อสารมวลชน นิเทศศาสตร์ หรืออักษรศาสตร์ เนื่องจากทุนที่นักศึกษาไทยมุสลิมได้รับส่วนใหญ่มักจำกัดเฉพาะสาขาที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรด้านปรัชญาและศาสนาเท่านั้น

5.2.5 สำนักงานฯ ควรส่งเสริมแนวทางการพัฒนาศักยภาพนักแปลและล่ามภาษาอาหรับภายใต้กรอบความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก อาทิ องค์การสหประชาชาติในประเทศไทย สถานทูต สถานกงสุลชาติอาหรับที่ตั้งอยู่ในประเทศไทย เพื่อเปิดโอกาสให้ข้าราชการรัฐสภาสายงานวิเทศสัมพันธ์ (ภาษาอาหรับ) เข้าปฏิบัติงานชั่วคราวโดยไม่ถือเป็นวันลา เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และเพิ่มพูนองค์ความรู้และทักษะการแปลกับเจ้าของภาษา อีกทั้งเป็นการสร้างความสัมพันธ์เชิงการทูตรัฐสภาในบริบทของความร่วมมือทางวิชาการ

5.2.6 สำนักงานฯ ควรเน้นนโยบายเชิงรุกผ่านการจัดกิจกรรมหรือโครงการสัมมนาเชิงวิชาการเพื่อสร้างเครือข่ายนักแปลและล่ามภาษาอาหรับที่ยังคงขาดแคลน โดยเฉพาะทักษะการแปลบริบทการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ กรณีนี้อาจอาศัยความร่วมมือกับสถาบันการอุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัยที่เปิดสาขาเฉพาะทางเกี่ยวกับวิทยาการอิสลามและภาษาอาหรับ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกิดนักแปลหน้าใหม่เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งเพื่อขยายโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญภาษาอาหรับเฉพาะในบริบทด้านศาสนา ซึ่งถือว่าเป็นผู้มีทักษะทางด้านภาษาอาหรับอยู่ในระดับที่ดีมากเข้าสู่กระบวนการเพื่อพัฒนาต่อยอดสู่วิชาชีพด้านการแปลและล่ามต่อไป

บรรณานุกรม

- ประเทือง ทินรัตน์. (2543). การแปลเชิงปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, หน้า 4.
- วรรณมา แสงอร่ามเรือง. (2542). ทฤษฎีและหลักการแปล. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, หน้า 7.
- วัลยา วิวัฒน์ศร.(2545). การแปลวรรณกรรม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะอักษรศาสตร์, โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ.
- วิโรจน์ อรุณมานะกุล, (2556). ทฤษฎีภาษาศาสตร์. ภาควิชาภาษาศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, หน้า 148-160.
- สิทธา พินิจกวาดล (2542). คู่มือนักแปลอาชีพ : หลักการแปลงานทั่วไป งานวิชาการและงานอาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ. นานมีบุ๊คส์, หน้า 13.
- สุกัญญา เรื่องสุวรรณ. (2553). การพัฒนาคุณภาพข้อมูลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพองค์การ. วารสารสารสนเทศศาสตร์ ปีที่ 28 ฉบับที่3 (กันยายน - ธันวาคม 2553). หน้า 74.
- สุพรรณิ ปิ่นมณี, (2555). แปลผิด แปลถูก คัมภีร์การแปลยุคใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 1. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, หน้า 5.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.(2563). แผนปฏิบัติราชการ พ.ศ. 2563 – 2565 (ฉบับปรับปรุง 2564). พิมพ์ครั้งที่ 1. สำนักการพิมพ์ : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, หน้า 59.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2560). ยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ฉบับที่ 3 พ.ศ 2561-2565. พิมพ์ครั้งที่ 1.สำนักการพิมพ์: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, หน้า 9-16.
- อัจฉรา ไส้ศัตรูไกล. (2554). จุดมุ่งหมาย หลักการ และวิธีแปล. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, หน้า 16.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Anwar G. Chejne. (1969). **The Arabic Language: its role in history**. 1st ed.
Minneapolis: University of Minnesota Press editions, pp. 173-174.
- Bussnett-McGuire. (1991). **Translation Studies**. London: Routledge, p. 13.
- Christopher Taylor. (1998). **Language to Language: A Practical and Theoretical Guide for Italian/English Translator**, p. 4.
- Edward Sapir (1956). **Culture, Language and Personality**. Berkley, Loss Angeles: University of California Press, p. 69.
- Eugene A. Nida and Charles R. Taber. (1974) **the Theory and Practice of Translation**. California; Stanford University Press, p. 5.
- Gedeon Taury.(1980).**Inserch of a Theory of Translation**. Porter Institute for Poetics & Semiotics, p.12
- Joseph L. Malone. (1988). **The Science of Linguistics in the Art of Translation: Some Tools from Linguistics for the Analysis and Practice of Translation**. Albany: State University of New York Press, pp. 15-61.
- Marianne Lederer. (1994). **La traduction aujourd'hui**. Paris: Hachette, p. 37.
- Mildred L. Larson. (1984) **Meaning-based Translation: A guide to Cross-Language Equivalence**. New York: University Press of America, p. 4.
- Noor Uddin Ahmed. (2018), **Arabic Language and its linguistic concern**,1st ed.
Chetpet Chennai, India: Notion Press, pp. 2-4
- ibid pp. 24-26

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Peter Newmark. (1988). **A Textbook of Translation**. 1st ed. New York; Prentice HaH International vUIO Ltd, pp. 4-19.
- Peter Newmark. (1995). **A Textbook of Translation**. 2nd ed. New York; Prentice HaH International vUIO Ltd, pp. 45-46.
- Richard Larson and Gabriel Segal. (1997). **Knowledge of Meaning An Introduction to Semantic Theory**. A Bradford Book The MIT Press Cambridge, Massachusetts, London, England, p. 122.
- Riitta Jääskeläinen (1999). **Tapping the process: an explorative study of cognitive and effective factors involved in translating**. Joensuu: University of Joensuu Publications in Humanities, p. 240.
- Roger T. Bell (1993) **Translation and Translating; Theory and Practice**. London: Longman.
- Wolfgang Lörcher. (1991). **Translation performance, translation process and translation strategies**. Tuebingen: Guten Narr, p. 8.
- Anne-Line Graedler.(2000). **Cultural shock**. p. 3 Retrieved November 6, 2021 from <http://www.hf.uio.no/iba/nettkurs/translation/grammar/top7culture.html>

ภาคผนวก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. นายชัยวัฒน์ สืบสันติวรพงศ์ อดีตผู้อำนวยการสำนักภาษาต่างประเทศ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
การศึกษา ปริญญาตรี (ภาษาอาหรับ) มหาวิทยาลัยकुเวต
ปริญญาโท (ภาษาและการสื่อสาร) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
2. ผศ.ดร.อดิศักดิ์ นุชมี ผู้อำนวยการสถาบันวิทยาการอิสลามและอาหรับศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต
การศึกษา ปริญญาตรี ศาสนศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยอัลอัซฮัร ประเทศอียิปต์
ปริญญาโท อิสลามศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยอัลอัลเบช ประเทศจอร์แดน
3. ดร. มิตร ดาราฉาย ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ หัวหน้าศูนย์ภาษาอาหรับ อิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย
การศึกษา ปริญญาตรี (นิติศาสตร์อิสลาม) มหาวิทยาลัยอิสลามียะห์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย
4. อาจารย์วัชระ แป้นการ ผู้เชี่ยวชาญประจำตัวนายอันวา สาและ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดปัตตานี และอาจารย์สอนศาสนาและภาษาอาหรับ
การศึกษา ปริญญาตรี (ศาสนศาสตร์บัณฑิต) มหาวิทยาลัยอัลอิสลามียะห์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย
ปริญญาโท ภาษาและการสื่อสารคัมภีร์อัลกุรอาน มหาวิทยาลัยจอร์แดน ประเทศจอร์แดน
5. อาจารย์สุทธิพิศ บุญมา เจ้าหน้าที่การตลาดต่างประเทศ โรงพยาบาลกล้วยน้ำไท
การศึกษา ปริญญาตรี (ศาสนศาสตร์บัณฑิต - วจนศาสตร์) มหาวิทยาลัยอัลอัซฮัร ประเทศอียิปต์

แบบประเมินคุณภาพงานแปล

สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

แบบประเมินคุณภาพการแปล

คำชี้แจง เพื่อใช้ประกอบการจัดทำเอกสารวิชาการส่วนบุคคล เรื่อง การแปลข้อมูลประชาสัมพันธ์ความเป็นมาของ
รัฐสภาไทยผ่านนิตรรศการออนไลน์เรื่อง "รำลึก 89 ปี รัฐสภาไทย" จากภาษาไทยเป็นภาษาอาหรับ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง
ของหลักสูตรการพัฒนานักบริหารระดับสูงสำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญรุ่นที่ 13

1. ข้อมูลผู้ประเมิน

ชื่อ.....นามสกุล.....

วุฒิการศึกษา (ด้านภาษาอาหรับจากประเทศใดโปรดระบุ).....

อาชีพ/ตำแหน่ง (ปัจจุบัน).....

2. หัวข้อการประเมิน (โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ท่านเห็นว่าเหมาะสมที่สุด)

2.1 ด้านเนื้อหาและการใช้ภาษา	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
ความครบถ้วนของเนื้อหา				
ความสละสลวย ประณีต				
ความเป็นธรรมชาติ				
2.2 ด้านทฤษฎีการแปล/เทคนิคและกลวิธีการแปล	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
มีกระบวนการถอดความหมายสู่บทแปลที่มีเนื้อหาเชิงการเมือง				
มีเทคนิคการแปลหลากหลายเหมาะสมกับบริบทของภาษาต้นฉบับ				

3. ข้อเสนอแนะ.....

.....

(ลงชื่อ)..... ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ-สกุล	นายชูชาติ พุดเพ็ง
ตำแหน่งปัจจุบัน	นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ
คุณวุฒิการศึกษา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สถาบันการทูตและการต่างประเทศ) มหาวิทยาลัยรังสิต อักษรศาสตรบัณฑิต (ภาษาอาหรับ) มหาวิทยาลัยอิสลามียะห์ ซาอูดี้อาระเบีย
ชื่อหน่วยงาน	สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
สถานที่ติดต่อ	กลุ่มงานภาษาสเปน เยอรมัน และอาหรับ สำนักภาษาต่างประเทศ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เลขที่ 1111 ถ. สามเสน แขวงนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
หมายเลขโทรศัพท์	ที่ทำงาน 02 242 5900 ต่อ 7331 มือถือ 095 053 0066